

Datum: 2022-02-10

Tid: 17:00

Plats: Matsalen för KF pres + sekr/Teams övr.

Ordförande

Peter Hemlin (M)

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare

Ärendet i korthet

Justeringens tid och plats: Digital signering torsdag 17 februari kl 16.30. Föreslagna justerare: Fredrik Olofsson (C), Lars-Erik Olsson (S), ersättare Hannu Sutinen (L). Information/manual kring digital signering skickas via e-post till justerarna.

3. Meddelanden

Anmälningar

- SBN2140121 SBN2021/212-3 §199 SBN Uppföljningsrapport oktober 2021, samhällsbyggnadsnämnden
- SBN2140078 SBN2021/212-2 Uppföljningsrapport oktober 2021, samhällsbyggnadsnämnden
- KS2126209 KS2021/2-67 Protokollsutdrag styrelsesammanträde 211203 80 § e)
- KS2126210 KS2021/2-68 9e. Ekonomisk långtidsplan och investeringsprognos 2023-2032
- KS2126211 KS2021/2-69 9d. Drifts- och investeringsbudget 2022
- KS2126242 KS2021/2-70 Boråsregionens Delårsbokslut 2021
- KS2126263 KS2021/2-71 Säker digital kommunikation SKR och regeringen
- KS2126269 KS2021/2-72 Sjuhärads Samordningsförbund styrelse Protokoll 20211210
- KS2126271 KS2021/2-73 SÄRF Direktions Protokoll 2021-12-10, signed
- KS2126272 KS2021/2-74 Boråsregionen Direktionsprotokoll 2021-12-10
- KS2126298 KS2021/35-25 Protokollsutdrag § 97 211210 Samordningsfunktion gemensam regional avfallsplan
- KS2126292 KS2021/165-5 §225 KS Svar på medborgarförslag om upprustning av gångvägar
- KS2126290 KS2021/132-5 §223 KS Svar på medborgarförslag om utegym i Bollebygd
- KS2126289 KS2021/224-7 §222 KS Svar på medborgarförslag flaggning på samernas nationaldag
- KS2126288 KS2021/225-6 §221 KS Svar på medborgarförslag om flaggning på Förintelsens minnesdag
- KS2126287 KS2021/226-6 §220 KS Svar på medborgarförslag om flaggning på minnesdag av folkmordet på assyrier
- KS2126291 KS2021/119-5 §224 KS Svar på medborgarförslag om att Bollebygds kommun uppför ett utegym centralt i Bollebygd
- SBN2140309 SBN2020/297-4 §245 SBN Svar på medborgarförslag om upprustning av lekplatsen i Olsfors
- SBN2140310 SBN2020/264-4 §246 SBN Svar på medborgarförslag om utemiljön i Skattegårdsparken
- KS2226375 KS2022/3-4 Protokoll Sjuhärads samordningsförbund styrelse 2022-01-25
- KS2226383 KS2022/3-5 SÄRFs direktions Protokoll 2022-01-21

- KS2226385 KS2022/3-6 §4 SN Socialnämndens verksamhetsplan och budget 2022
 - KS2226386 KS2022/3-7 Verksamhetsplan och budget 2022 för socialnämnden
 - SBN2240459 SBN2020/203-4 §18 SBN Medborgarförslag om förbättringar vid Råssa återvinningscentral
 - KS2226405 KS2021/166-5 §21 KS Svar på medborgarförslag om lekplats i Bollebygd
4. Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds kommun
KS2021/316
5. Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om att stänga av Bollebygd centrum för genomfart av tung trafik
KS2021/325
6. Inkommen motion: Motion (MP) om kommunens budgethantering
KS2021/279
7. Inkommen motion: Motion (S) om arbetsskor för personal
KS2022/13
8. Inkommen motion: Motion (S) om gratis mensskydd
KS2022/14
9. Inkommen motion: Motion (S) om interpellationer och deras besvarande
KS2022/15
10. Inkommen motion: Motion (S) om belysning på Södra stationsvägen
KS2022/19
11. Interpellation (S) till samhällsbyggnadsnämndens ordförande om den nya skolan
KS2022/17
12. Interpellation (S) till kommunstyrelsens ordförande om uppföljning övergripande mål

KS2022/20

13. Svar på medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun
KS2021/177
Sammanfattning
KF har beslutat att slutligt beslut fattas av KF.
14. Svar på motion (-) om idrottspolitiskt program
KS2021/130
15. Svar på motion (-) om att införa utvecklingscheckar
KS2021/247
16. Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS
KS2021/296
17. VA- och dagvattenpolicy för Bollebygds kommun
KS2021/299
18. Utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-
anläggningen (vatten och spillvatten) i Bollebygd
KS2021/297
19. Inrättande av verksamhetsområdet för den allmänna VA-
anläggningen (dagvatten) i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö
KS2021/298
21. Avgifter 2022 för stöd och service till äldre och personer med
funktionsnedsättning
KS2021/319
22. Fastställande av avgift för förlorat skolkort
KS2021/322
23. Avgift för lotteriregistrering i Bollebygds kommun
KS2021/292
24. Delårsrapport jan-aug 2021 för SÄRF
KS2021/288

- 25. Redovisning av besvarade samt obesvarade medborgarförslag
2021
KS2021/327
- 26. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ersättare (M) i
utbildningsnämnden
KS2019/12
- 27. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ledamot (SD) i
socialnämnden
KS2019/13
- 28. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ersättare (SD)
i utbildningsnämnden
KS2019/12
- 29. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ersättare (SD)
i kommunstyrelsen
KS2018/222

4. Inkommet medborgarförslag:
Medborgarförslag om olika seniorboenden i
Bollebygds kommun KS2021/316

Framtidens seniorboende – olika efter önsksningar och behov

Hur många av oss har varit inne i något äldreboende av något slag (om man nu inte jobbar med sådant förstås)? Kanske inte förrän någon vän eller släkting hamnar där, eller hur?

Har man någon gång tänkt tanken vad som händer när man av olika anledningar inte kan klara sig själv i sitt eget hem?

Vad förväntar vi oss då av det boende där vi kan bo när vi inte orkar eller inte kan ta hand om oss själva av olika anledningar? Eller vi kanske inte har några förväntningar alls – för det händer ju inte oss eller hur?

Förväntar vi oss att kunna fortsätta med våra hobbies? Att kunna inreda på vårt sätt? Att kunna ha krukväxter? Att ha uteplats eller balkong och kanske möjlighet till en liten egen odling? Att kunna ha med sina husdjur? Att det finns service av olika slag som frisör, massage, bibliotek, café och liknande? Att ha möjlighet att bo ihop med sin oäkta/äkta hälft, eller att särbon kan bo i närheten? Att kunna vara ute när andan faller på oavsett om det regnar eller solen skiner?

Alla människor är olika och vill olika saker och utan att veta eller ha vetenskapliga fakta så tror jag nog att det gäller oavsett ålder, kön eller var man bor.

Bara för att man blir äldre så innebär det ju inte automatiskt att man vill sitta och virka, röka pipa och lyssna på dragspelsmusik helt plötsligt. Ser istället framtidens seniorboende på annat sätt med andra möjligheter som t ex:

- Möjligheter att själv handla mat och det som man behöver till hushållet och för sitt personliga behov.
- Kunna äta tillsammans med andra och / eller beställa mat till sig
- Café för fika och umgänge.
- Gemensam lokal för fritidssysselsättning t ex snickra eller handarbete av annat slag
- Schysst gym och bassäng för de som vill motionera och kanske även för rehabilitering.
- Ett torg där det då och då är marknad och uteservering.
- Det finns plats där mina släktingar och vänner kan övernatt när de kommer på besök.
- Boendet ligger också på ett sådant sätt att man kan se andra människor röra sig runt omkring, det kanske finns lite småfåglar, träd eller kanske t o m park.
- Möjlighet att uppleva årstidernas växlingar
- Gott om gångvägar där det också finns sittplatser för vila, picknick eller grillning, utformat på ett sådant sätt att det är lätt att röra sig där oavsett om man går, använder rullstol eller rollator eller annat stöd.
- Wifi överallt är en självklarhet

Finns exempel på olika former av boende t ex:

1. På flera ställen i Europa bl annat i Nederländerna (De Hogeweyk), Danmark (Svendborg) Norge (Baerum) och även nu i Sverige (Västra Ingelstad) har det öppnats sk Demensbyar.
2. Finns även något som kallas för Bovieran på flera platser i Sverige, där man bl a har tillgång till en stor inglasad trädgård.
3. På många platser har det också byggts olika sk plussboenden.

Så det finns allt lite nytänk här och där.

Även i Bollebygds kommun har det ju konstaterats att det behövs fler platser på äldreboende av olika slag. De idéer som jag läst hittills tycker jag har varit platta och kan inte se att det de förslagen (om

än ganska lösa) kan vara något som kan kallas för nytt eller något som jag tycker är lockande eller framsynt.

Tycker mig också kunna förstå att ofrivillig ensamhet ökar och det är ju aldrig bra för någon därför kan det ju vara bra att ha möjlighet till annat boende om man nu vill och om möjligt gärna i den del av kommunen som man själv väljer.

Jag har följande förslag:

Ta ett helt nytt grepp om seniorboende där det finns utrymme att tänka fritt och brett, ta hjälp av såväl sakkunniga som de som bor i kommunen.

Ta fram olika förslag och det kan ju göras på många olika sätt t ex kanske genom att annonsera eller utlysa en tävling där man ber om förslag som kan visas och diskuteras fritt. Finns behov av såväl plussboende dvs boende för de som klarar sig i stort sett själva som boende för de som behöver hjälp och omvårdad större delen av tiden.

Se över om det kan finnas möjligheter för boende (t ex plussboende) på olika platser i kommunen, därmed inte sagt att det måste vara kommunen som bygger och driver.

Jag vill att Bollebygds kommun:

1. Tar fram förslag på hur olika former av seniorboende kan se ut – tänkt vitt och brett samt hållbart. Förslagen måste också vara utformade för att kunna genomföras såväl inom kort som på lite längre sikt.
2. Arbeta för att några seniorboende kan finnas på flera platser i kommunen (t ex plussboende).

Bollebygd december 2021

Yvonne Andrén

Från: yab [REDACTED] >

Skickat: den 15 december 2021 21:09

Till: Funktionsadress Kommunstyrelsen <Kommunstyrelsen@bollebygd.se>

Ämne: FW: Motion om seniorboende

Hej

Glömde ju: Medborgarförslag menar jag.

Mvh

Yvonne Andrén

----- Originalmeddelande -----

Från: [REDACTED]

Datum: 2021-12-15 15:07 (GMT+01:00)

Till: kommunstyrelsen@bollebygd.se

Ämne: Motion om seniorboende

Mvh

Yvonne Andrén

5. Inkommet medborgarförslag:

Medborgarförslag om att stänga av Bollebygd centrum för genomfart av tung trafik

KS2021/325

Från: Gunnar Riegertz <[REDACTED]>

Skickat: den 22 december 2021 00:26

Till: Funktionsadress Kommunen <kommunen@bollebygd.se>

Ämne: Medborgarförslag stänga av Bollebygd Centrum för genomfart av tung trafik

Hej!

Idag färdas stora lastbilar genom centrala Bollebygd som i många fall istället hade kunnat köra på motorvägen och svänga av vid antingen vid Kulla-motet eller Grönkullen-motet. De använder Bollebygd centrum som en genväg. I vissa fall är det medvetet i andra fall kan det vara GPSen som föreslår denna väg då det är kortare färdväg.

Det är varken bra sett ur trafiksäkerhetssynpunkt eller miljösynpunkt och jag vet att många med mig som reagerat när man sitter och fikar eller äter i centrum hur det ibland kör förbi stora 24 meters långtradare några meter från där man sitter.

Jag anser därför att man omgående bör skylta om Göteborgsvägen och Kungsbackavägen och införa ett förbud mot att köra tung lastbil över 3,5 ton så inte stora lastbilar använder dessa centrala vägar för genomfart på sin väg emot Boråsvägen mot Olsfors och Sandared samt Töllebyvägen. De skall använda sig av motorvägen, istället för att ta genvägen genom centrum.

Det skall självklart dock fortfarande vara tillåtet om de har leveranser inom Bollebygd centralort och det inte går att köra annan väg.

Med vänlig hälsning, Gunnar

Gunnar Riegertz
[REDACTED]

6. Inkommen motion: Motion (MP) om kommunens budgethantering KS2021/279

Motion: Bollebygd kommuns budgethantering

I Bollebygds kommun har det alltid varit så att partier som är representerade i kommunfullmäktige har getts möjlighet att lägga egna budgetförslag. Det har varit en del av den demokratiska processen. Att hänvisa till att miljöpartiet inte har en plats i kommunstyrelsen och därmed inte får lägga en egen budget som ställs under proposition med de andra budgetarna är ett avsteg från kommunens tidigare års handhavande och framför allt de demokratiska rättigheterna partierna har.

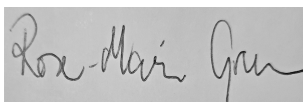
Miljöpartiet föreslår:

- att det tas fram ett regelverk kring hur budgethanteringen ska ske så att alla partier (som är representerade i kommunfullmäktige) ges lika förutsättningar för att deras budget kan ställas under proposition vid omröstningen i kommunstyrelsen.
- oberoende om ett parti har en ordinarie plats i kommunstyrelse eller ej så ges partierna möjlighet att lägga egna budgetförslag så att beredningskravet uppfylls.

Miljöpartiet de Gröna i Bollebygd
fullmäktigegruppen

Sassi Wemmer

Rose-Marie Grune

Mattias Ekenberg

7. Inkommen motion: Motion (S) om arbetsskor för personal KS2022/13

Motion arbetsskor

Personal har många gånger inga bra arbetsskor och det gör att man kan skada sig , tex halka eller få ont i fötter, höfter och rygg.

Man går och står mycket när man arbetar i vård och omsorg, man går i sina egna skor – i avföring, urin m.m .

Dessa skor kan man inte använda privat.

Därför anser jag att det skall ingå skor i arbetsutrustningen, så kallade arbetskläder, för att minska arbetsskadorna och minska smittspridning.

Jag föreslår därför att det skall ingå arbetsskor för personal i vård och omsorg i Bollebygds kommun.

Carina Svensson

Socialdemokraterna

.

8. Inkommen motion: Motion (S) om gratis
mensskydd KS2022/14

Motion mensskydd

Mens kan komma helt plötsligt – tjejer och kvinnor har inte valt detta.

Mensskydd skall finnas i skolan och på olika aktiviteter i vår kommun och som gymnasieelev skall du kunna hämta på någon plats i kommunen.

Även du som inte går i gymnasiet, men är i gymnasieålder, ska kunna hämta gratis mensskydd .

Därför föreslår jag att mensskydd skall vara gratis i vår kommun under tiden du går i grundskola och gymnasium eller är i samma ålder som gymnasieeleverna.

Carina Svensson

Socialdemokraterna

9. Inkommen motion: Motion (S) om
interpellationer och deras besvarande
KS2022/15

Motion till Kommunfullmäktige i Bollebygds kommun

Lång väntan till svar och debatt om Interpellationer

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska en interpellation lämnas in minst 9 vardagar innan kommunfullmäktiges sammanträde för att den ska anmälas. Sedan ska svar och debatt ske senast på nästkommande kommunfullmäktigesammanträde.

Det innebär i verkligheten minst 6 veckor, ofta längre tid, innan debatten kan hållas. Det gör att ärendet hinner bli inaktuellt innan debatten kan ske. Därför ser vi inte heller så många interpellationer i kommunfullmäktige.

I Västra Götalands regionens fullmäktige hanteras interpellationer på ett bättre sätt. Där är besvarande och debatt på samma sammanträde som interpellationen anmäls. Det innebär en mer aktuell och livlig debatt och att förhoppningsvis fler interpellationer lämnas in.

Mitt förslag är:

att vi gör som Västra Götalandsregionen och har besvarande och debatt kring inlämnade interpellationer på samma sammanträde som interpellationen anmäls.

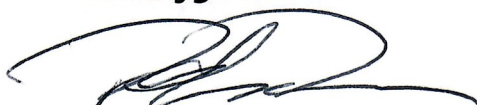
Som tips kan man ersätta följande mening i Arbetsordning för kommunfullmäktige i Bollebygds kommun, § 34 Interpellation:

"En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes"

med följande mening, tagen ur Västra Götalandsregionens arbetsordning för regionfullmäktige:

"Interpellationen bör besvaras på det sammanträde till vilket den ställts".

Bollebygd 220124

Peter Rosholm

Socialdemokraterna

10. Inkommen motion: Motion (S) om
belysning på Södra stationsvägen KS2022/19

Belysning Södra Stationsvägen

Södra Stationsvägen leder fram till en villafastighet och en fastighet med 18 lägenheter.

Boende i fastigheterna känner obehag när de går hem på kvällen på grund av att det inte finns någon belysning vid vägen. Bollebygds kommun skall vara en kommun som värnar om invånarnas trygghet. Boende i fastigheterna skall kunna gå hem på kvällen utan att känna obehag.

Med hänvisning till ovan vill undertecknad:

- att belysning Södra Stationsvägen installeras

Socialdemokraterna

Helena Thelin ledamot
Christina Hein ersättare

11. Interpellation (S) till
samhällsbyggnadsnämndens ordförande om
den nya skolan KS2022/17

Interpellation om den nya skolan till samhällsbyggnadsnämndens ordförande Sandra Lindholm

Planuppdrag när det gäller den nya skolan beslutades 210525 (Planuppdrag för ny grundskola i Bollebygds tätort Beslut Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden ett planuppdrag att utreda möjligheterna att planlägga ny grundskola i Bollebygd på fastigheterna Flässjum 13:1, Flässjum 3:135 m.fl.)

Det har nu gått ca 7 månader sen uppdraget gavs och jag undrar följande:

Har trafikverket kontaktats angående in och utfart till skolan?

Har länsstyrelsen kontaktats angående strandskydd?

Finns det någon plan hur översvämningensriskerna skall hanteras?

När är tanken att planuppdraget skall återrapporteras?

Finns det någon skiss på hur det är tänkt att den nya skolan/fullstora idrottshallen/matsalen skall ligga?

En förskola med 8 avdelningar var planerat tillsammans med skolan hur ser planen ut för den, ny lokalisering eller ihop med skolan?

När som tidigast kan den nya skolan/förskolan vara på plats?

Olsfors 2022 01 22

Lars-Erik Olsson socialdemokraterna

12. Interpellation (S) till kommunstyrelsens ordförande om uppföljning övergripande mål KS2022/20

Interpellation till Kommunfullmäktige i Bollebygds kommun

Till Kommunstyrelsens ordförande

Uppföljning övergripande mål

I beslutat budget för 2022-2024 kan man läsa:

”Nämnderna prioriterar självständigt när arbeta ska ske med varje enskilt mål innebärande att varje nämnd inte behöver arbeta med samtliga övergripande mål under varje enskilt år.”

Jag har titta i nämnder/styrelses verksamhetsplaner och funnit att av 11 prioriterade mål har KS valt att jobba med 6 stycken, Utbildningsnämnden med två stycken. Vad gäller Samhällsbyggnadsnämnden och Socialnämnden är deras handlingar ”hemliga” och finn inte tillgängliga. Och det är naturligtvis ett stort problem för öppenheten och transparensen i kommunen.

Kan också konstatera att det enda nedbrytning jag kan hitta om klimatmålen är att kommunstyrelsen 2022 ska ha mer än 0 fossilfria bilar.

- Frågan man kan ställa sig är hur uppföljning av kommunfullmäktiges prioriterade mål ska ske?
- Är det någon mening med prioriterade mål om nämnderna självständigt kan besluta om de ska jobba med målen?
- Som jag ser det innebär den styrande majoritets tolkning av ”Tillitsstyrning” att beslut flyttas från det offentliga kommunfullmäktige till nämndstyrelserummens slutenhet. Hur rimmar det med öppenhet och transparens?

Bollebygd 220127

För Socialdemokraterna

Peter Rosholm Lars-Erik Olsson Ulf Rapp Carina Svensson Jonny Svensson

13. Svar på medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun KS2021/177

Medborgarförslag till Bollebygds Kommun

2021-05-26

Förslagslämnare:

Fredrik Samuelson

och

Jenny Ström Hansson

Vi hade gärna kommit och presenterat vårt medborgarförslag själva, men såhär i pandemitider funkar ju inte det. Därför har vi gjort en pdf-presentation med några bilder som stöttar förslaget. Texten är upplagd som bildtexter med tillhörande bilder numrerade för att förenkla för den som ska läsa upp det.

Bild 1. Vi som lämnar det här förslaget heter Fredrik Samuelson och Jenny Ström Hansson och är ordförande för Bollebygds Sportklubb och Bollebygds AFF Handboll. Målet med vårt ideella engagemang är att få så många barn och unga som möjligt att idrotta så länge som möjligt – helst inom flera idrotter. Nu i pandemitider är det **viktigare än någonsin att prioritera medborgarnas hälsa – och det gäller alla åldrar.**

Så hur ser förutsättningarna ut för barn och unga som vill idrotta i Bollebygd?

Bild 2. Statistiken ser ut såhär tyvärr. De här figurerna representerar alla Sveriges 290 kommuner. Den lilla gröna längst ner är Bollebygd. Vi ligger på 284:e plats när det gäller satsningar på kultur och fritid.

Bild 3. Rent konkret är det såhär det ser ut på flera håll. Bilderna är från Björnskogsvallen och Bollebygdsskolans idrottshall – den enda fullplanshallen i kommunen. Det är här våra barn och unga spenderar en stor del av sin fritid och det är här vi tar emot våra gästande lag från regionen. Vad det ger för allmänt intryck av prioriteringarna i Bollebygds kommun?

Bild 4. Här idrottar man inte. Här bor man.

Bild 5. 2012 startade arbetet med den så kallade Idrottsvisionen i Bollebygd. Kommun och föreningsliv tog fram en gemensam framtidsvision med Rinnaområdet i centrum. Nio år senare ligger området fortfarande kvar i samma skick. Den största framgången är att Rinna sedan i höstas har en elfteplats på priolistan över detaljplaner. Det är bra, men det räcker inte. Det går för långsamt.

Vårt medborgarförslag är att Bollebygds kommun 2021 startar planarbetet för att omvandla Rinnaområdet till ett idrotts- och aktivitetsområde.

Bild 6. Ta ett helhetsgrepp som inkluderar alla: idrott och kultur, unga och gamla, rörliga och mindre rörliga, föreningar och företagare.

På Rinnaområdet har vi en unik chans att samla idrotter, aktiviteter och rekreativsmöjligheter i direkt närhet till centrum.

Det är nu – när vi är på plats 284 på rankinglistan - som vi kan göra detta, eftersom det inte finns så mycket att förhålla sig till. Med målmedveten och smart planering får vi ett fantastiskt område som kan utvecklas med tiden även för kommande behov.

Vi är medvetna om att det är en lång process med detaljplan och utredningar, logistik och finansiering som behöver lösas. Men desto större anledning att köra igång.

Bild 7. Från stationen är det drygt 500 meter - och nedförsbacke.

Bild 8. Från Bollebygdsskolan är det 1,2 kilometer.

Hembygdsgården, Bollekollen, Krafthuset och Scoutgården är andra verksamheter runt Rinna.

Bild 9. När utbudet i Bollebygd presenteras i framtidens mäklarannonser vill vi att det ska stå om populära Rinna – kommunens idrotts- och aktivitetsområde. **Om vi drar åt samma håll och börjar nu kan det bli verklighet.**

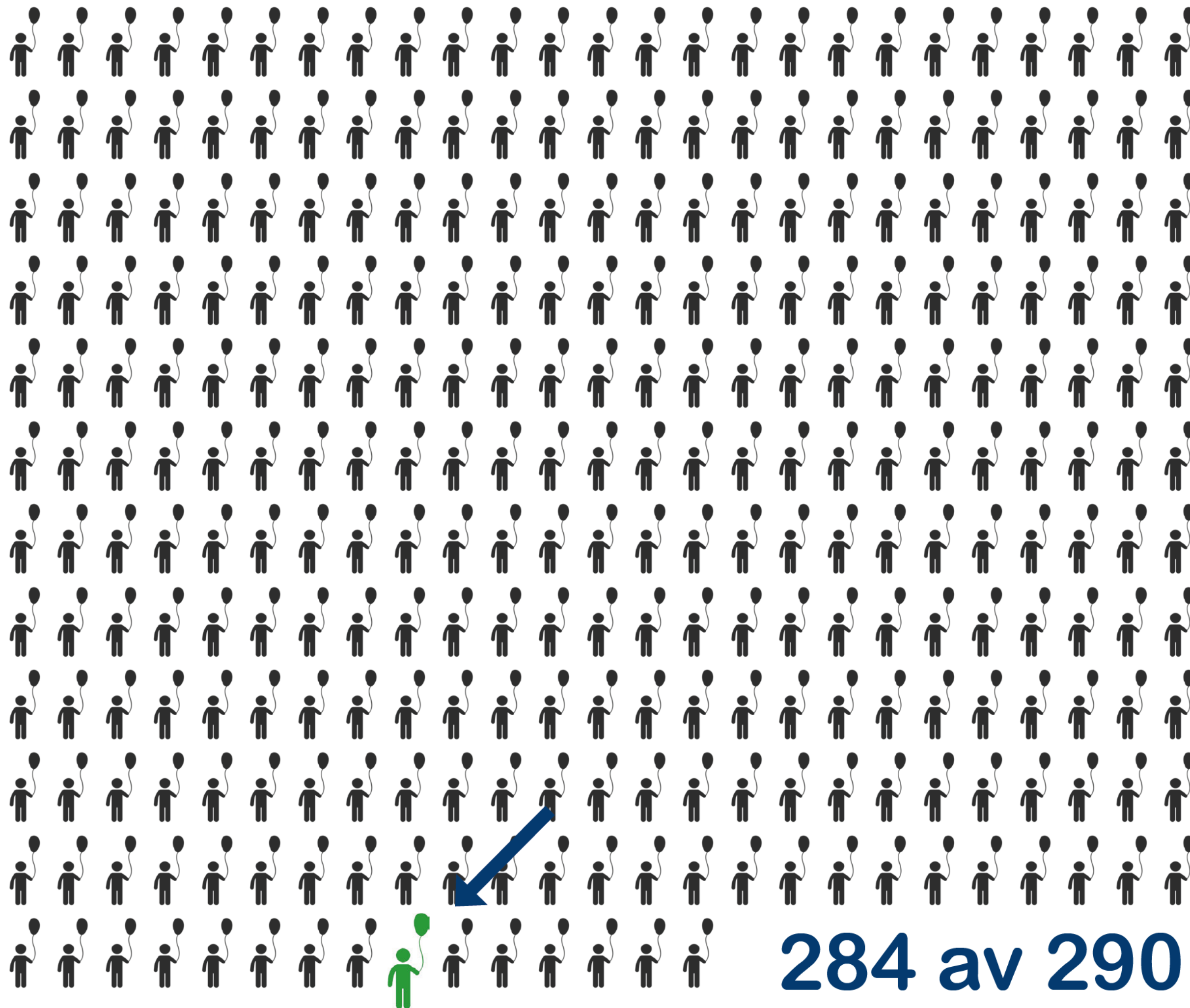
Action, please. 😊 😊

föreslår

Fredrik Samuelson och Jenny Ström Hansson

Medborgarförslag

idrottar
~~Här turistar~~ man inte. Här bor man.

Idrottsvisionen

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

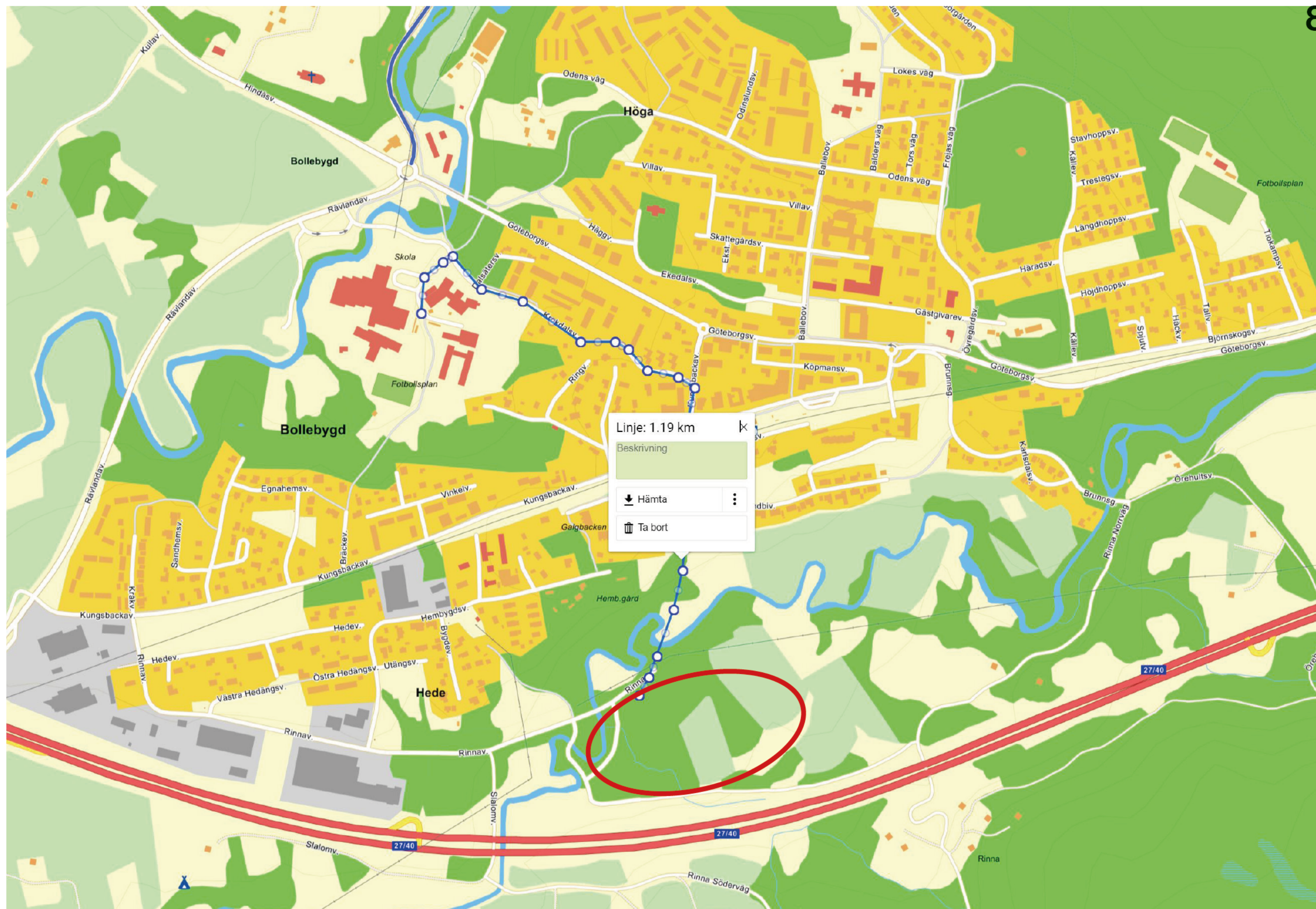
2019

2020

2021!!!

Källarplanet har en trevlig gillestuga med eldstad och ytterligare ett inrett rum. I övrigt finns en toalett, bastu, dusch, ett förrådsrum och en rejäl tvättstuga.

Nära till skola och centrum med tåg mot Göteborg/
Borås samt ca 30 min till Göteborg, ca 20 min till
Borås samt ca 15 min till Landvetter flygplats. I
Bollebygd finns flera förskolor, skolor,
bensinstationer, mataffärer, banker, pizzerior,
restauranger, gym, tandläkare och vårdcentral.

**... och populära Rinna - kommunens
idrotts- och aktivitetsområde.**

§219

KS2021/177

Svar på medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget besvarat.

Ärendet

Fredrik Samuelson och Jenny Ström Hansson föreslår i medborgarförslag daterat 2021-05-25 att Bollebygds kommun under 2021 startar planarbetet för att omvandla Rinnaområdet till ett idrotts- och aktivitetsområde, och att kommunen ska göra större satsningar på idrott och hälsa. Man önskar ett helhetsgrepp kring idrott och hälsa som gynnar alla och att idrott blir en större del av kommunens identitet. Detta utifrån de brister som de ser idag, bland annat Bollebygds skolans idrottshall och Bollebygds satsningar jämfört med övriga kommuner i landet.

Kommunfullmäktige har på sammanträde 2021-06-09, § 83, överlämnat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning. Medborgarförslaget ska sedan tillbaka till kommunfullmäktige för beslut.

Bollebygds kommun ser också vikten av att prioritera idrott och hälsa, speciellt för barn. En viktig aspekt för att kunna tillvarata medborgarnas engagemang och önskemål om mer funktioner i kommunens grönområden, är att bifallna medborgarförslag behöver leda till budget för genomförande samt ökning av park- och avfallsenhetens driftbudget. Angående kommunstyrelsens planprioritering anser kommunstyrelseförvaltningen inte att den ska ändras genom önskemål i medborgarförslag. Det är viktigt att planprioriteringen har en tydlig förankring över tid, och visar hur kommunens byggprojekt ska prioriteras. I kommunstyrelsens handläggning av ärendet har samhällsbyggnadsförvaltningen tillfrågats, och där konstaterar man att planuppdraget för Rinna gavs 2015, men sedan det uppdraget gavs har kommunen tagit fram ett förslag till ny översiktsplan (ÖP) och därmed förankrat en övergripande bild av bebyggelseutvecklingen i Bollebygd. Till planuppdraget för Rinna finns ett omfattande visionsmaterial, som också omnämns i medborgarförslaget, men inget konkret planförslag. Visionsmaterialet som har tagits fram för Rinna bör ses som önskemål från kommuninvånarna, men behöver också hanteras enligt plan- och bygglagen med utredningar som visar på konsekvenserna av genomförandet.

En viktig aspekt för att uppnå god struktur för kommunens grönområden och förbättra förutsättningarna för idrott och hälsa är att arbeta med, och se till, helheten vad gäller grönområdenas funktion, värden och sammanhängande struktur. Samhällsbyggnadsförvaltningen ser också att den kommande fördjupningen av översiktsplanen (FÖP) som ska göras för Bollebygds tätort är en viktig del i utvecklingen av kommunen.

Det finns även ett utredningsuppdrag från kommunstyrelsen att hitta kommunala förtätningsprojekt. De motstående intressena med att utveckla grönområdena och att förtäta med bebyggelse behöver utredas översiktligt. Strukturbilden kan visa vilka grönområden som ska bevaras och vilka som kan tas i anspråk för bebyggelse. Invånarnas önskemål behöver också ses i förhållande till att grönområdena fyller andra funktioner än rekreativa t.ex. genom att rena och fördröja dagvatten samt för växt- och djurliv.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige anser medborgarförslaget besvarat.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §185 KSAU Svar på medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun
- Medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun(152650)_Bortredigerad
- Svar på medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Svar på medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige anser medborgarförslaget besvarat.

Ärendet

Fredrik Samuelson och Jenny Ström Hansson föreslår i medborgarförslag daterat 2021-05-25 att Bollebygds kommun under 2021 startar planarbetet för att omvandla Rinnaområdet till ett idrotts- och aktivitetsområde, och att kommunen ska göra större satsningar på idrott och hälsa. Man önskar ett helhetsgrepp kring idrott och hälsa som gynnar alla och att idrott blir en större del av kommunens identitet. Detta utifrån de brister som de ser idag, bland annat Bollebygdskolans idrottshall och Bollebygds satsningar jämfört med övriga kommuner i landet. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2021-06-09, § 83, överlämnat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning. Medborgarförslaget ska sedan tillbaka till kommunfullmäktige för beslut.

Ekonomiska förutsättningar

Samhällsbyggnadsförvaltningen avser att lyfta planuppdraget för Rinna för att klargöra de ekonomiska förutsättningarna.

Barnkonsekvensanalys

I arbetet med alla kommunens planuppdrag, både Rinna och översiktsplanen som exempel, är det viktigt att ha med sig att det arbetet kommer påverka bebyggelseutvecklingen i Bollebygd och därmed barn- och ungas uppväxtmiljöer. Därför har t ex särskild vikt lagts vid att involvera barnkonsekvensanalys tidigt i dialogarbetet med översiktsplanen.

Bedömning

Bollebygds kommun ser också vikten av att prioritera idrott och hälsa, speciellt för barn. En viktig aspekt för att kunna tillvarata medborgarnas engagemang och önskemål om mer funktioner i kommunens grönområden, är att bifallna medborgarförslag behöver leda till budget för genomförande samt ökning av park- och avfallsenhetens driftbudget.

Angående kommunstyrelsens planprioritering anser kommunstyrelseförvaltningen inte att den ska ändras genom önskemål i medborgarförslag. Det är viktigt att planprioriteringen har en tydlig förankring över tid, och visar hur kommunens byggprojekt ska prioriteras. I kommunstyrelsens nyligen antagna planprioritering för hösten 2021 beslutas hur pågående detaljplaner ska prioriteras och där återfinns DP Rinna-Getabrohult på femte plats (av 12).

Kommunfullmäktige har också genom olika motioner hållit frågan om folkhälsa aktuell, t ex genom motion (MP) om aktiv fritid i Bollebygds kommun från 2019 där kommunstyrelseförvaltningen konstaterade att det i dagsläget framförallt är föreningslivet som förvaltar, driver och utvecklar de verksamheter som invånarna anser ska finnas. Detta görs med olika typer av bidrag och stöd enligt kommunens riktlinjer för stöd till föreningar. Av folkhälsomässiga skäl och för ett ökat mervärde för Bollebygds kommuns invånare skulle det vara positivt att kommunen har ett framtaget fritidsprogram i samverkan med föreningslivet. Det skulle i så fall vara ett uppdrag för utbildningsförvaltningen att utreda om det finns möjlighet att ta fram ett fritidsprogram samt om det finns föreningar som är intresserade av att driva nya typer av anläggningar. Kommunfullmäktige biföll motionen och gav utbildningsnämnden i uppdrag att vidare utreda frågan. Det arbetet pågår på utbildningsförvaltningen, under ledning av kultur- och fritidschefen. Vid avstämning med kultur- och fritidschefen framgick det att en kultur- och fritidsplan kommer att färdigställas under 2022. Initiativ till kulturplan togs av tjänsteperson på utbildningsförvaltningen 2019. Framtagande av en fritidsplan görs med anledning av ovan beskriven motion som kommunfullmäktige biföll. Initiativet att slå samman uppdragen till en kultur- och fritidsplan har tagits av tjänsteperson och planen kommer att lyftas för beslut under 2022.

I kommunstyrelsens handläggning av ärendet har även samhällsbyggnadsförvaltningen tillfrågats, och där konstaterar man att planuppdraget för Rinna gavs 2015, men sedan det uppdraget gavs har kommunen tagit fram ett förslag till ny översiktsplan (ÖP) och därmed förankrat en övergripande bild av bebyggelseutvecklingen i Bollebygd. Till planuppdraget för Rinna finns ett omfattande visionsmaterial, som också omnämns i medborgarförslaget, men inget konkret planförslag. Visionsmaterialet som har tagits fram för Rinna bör ses som önskemål från kommuninvånarna, men behöver också hanteras enligt plan- och bygglagen med utredningar som visar på konsekvenserna av genomförandet. Genomförandet av rekreativitet kan också leda till behov av skyddsåtgärder som behöver vidtas för att skydda växt- och djurliv eller att genomföra bullerreducerande åtgärder för att uppnå rekreativa värden i området. Arbetet med planen påbörjades i september 2021. Samhällsbyggnadsförvaltningen har påbörjat inläsning av befintligt underlag för att återkoppla och förtydliga uppdraget politiskt.

En viktig aspekt för att uppnå god struktur för kommunens grönområden och förbättra förutsättningarna för idrott och hälsa är att arbeta med, och se till, helheten vad gäller grönområdenas funktion, värden och sammanhängande struktur. Samhällsbyggnadsförvaltningen ser också att den kommande fördjupningen av översiktsplanen (FÖP) som ska göras för Bollebygds tätort är en viktig del i utvecklingen av kommunen.

Det finns även ett utredningsuppdrag från kommunstyrelsen att hitta kommunala förtätningsprojekt. De motstående intressena med att utveckla grönområdena och att förtäta med bebyggelse behöver utredas översiktligt. Strukturbilden kan visa vilka grönområden som ska bevaras och vilka som kan tas i anspråk för bebyggelse. Invånarnas önskemål behöver också ses i förhållande till att grönområdena fyller andra funktioner än rekreativa t.ex. genom att rena och fördröja dagvatten samt för växt- och djurliv.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterat 2021-05-25.

Skickas till

Förslagsställarna, kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kommunsekreterare

§83

KS2021/177

Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun

Beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning. Medborgarförslaget ska sedan tillbaka till kommunfullmäktige för beslut.

Ärendet

Fredrik Samuelson och Jenny Ström Hansson föreslår i medborgarförslag daterat 2021-05-25 att Bollebygds kommun 2021 startar planarbetet för att omvandla Rinnaområdet till ett idrotts- och aktivitetsområde.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun(152650)_Bortredigerad

Skickas till

Kommunstyrelsen

14. Svar på motion (-) om idrottspolitiskt program KS2021/130

§22

KS2021/130

Svar på motion (-) om idrottspolitiskt program**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige avslår motionen eftersom det redan pågår ett arbete i kommunen med de delar som motionen lyfter.

Ärendet

Mathias Carlzon (-) föreslår i en motion daterad 2021-03-20 att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att bland annat ta fram ett idrottspolitiskt program för att tydliggöra Bollebygds kommuns idrottspolitiska inriktning de kommande åren. Kommunfullmäktige remitterade motionen till kommunstyrelsen för handläggning 2021-04-29, § 74.

Det som motionären föreslår att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att genomföra är att:

1. Ta fram ett idrottspolitiskt program för att tydliggöra Bollebygd kommuns idrottspolitiska inriktning de kommande åren med fokus på Idrott för alla, jämlik idrott, idrott i föreningsliv samt idrott och klimat och miljö.
2. Formulera Bollebygd kommuns mål för idrottens utveckling och strategier för att uppnå dessa.
3. Tydliggöra inriktning på idrottens utveckling i kommunen.
4. Tydliggöra kommunens och idrottsrörelsens ansvarsområden inom idrottens utveckling för att främja en god samverkan.
5. Ta fram försörjningsplaner för framtida idrottsanläggningar, ytor för fysisk aktivitet och friluftsområden.

I kommunstyrelseförvaltningens handläggning av ärendet har kultur- och fritidschefen samt plan- och exploateringschefen tillfrågats. Vid avstämning med kultur- och fritidschefen framgick det att en kultur- och fritidsplan kommer att färdigställas under 2022. Kultur- och fritidsplanen kommer bland annat att innefatta ett avsnitt som behandlar föreningslivet i kommunen. I detta avsnitt kommer motionens fyra första punkter (1-4) att behandlas och besvaras. Initiativet till en kulturplan togs av tjänsteperson 2019 (UN2019/291). Framtagande av en fritidsplan görs med anledning av en inkommen motion (MP) om aktiv fritid som kommunfullmäktige biföll 2020-09-17 (UN2020/341). Initiativet att slå samman uppdragen till en kultur- och fritidsplan har tagits av tjänsteperson och planen kommer att lyftas för beslut under 2022.

Vad gäller den femte punkten om försörjningsplaner för framtida idrottsanläggningar, ytor för fysisk aktivitet och friluftsområden så är detta något som utreds närmare på samhällsbyggnadsförvaltningen. I kommunens pågående arbete med översiktsplan finns Rinna markerat för friluftsliv. I budgeten för 2022 finns pengar avsatta för fördjupad översiktlig

planering. Tanken är att kommunens grönområden och plats för rekreation ska utredas mer i detta arbete. En viktig aspekt för att uppnå god struktur för kommunens grönområden och förbättra förutsättningarna för idrott och hälsa är att arbeta med, och se till helheten vad gäller grönområdenas funktion, värden och sammanhängande struktur. Antalet mail, telefonsamtal och medborgarförslag om att prioritera, rusta upp och utveckla flera olika grönområden, gångstigar och stråk i Bollebygds kommun kan också ses som tecken på behovet av ett helhetsgrepp om grönstrukturen i kommunen. Samhällsbyggnadsförvaltningen ser också att en fördjupning av översiktsplanen behöver göras för Bollebygds tätort parallellt med pågående planuppdrag.

Det finns även ett utredningsuppdrag från kommunstyrelsen att hitta kommunala förtätningsprojekt. De motstående intressena med att utveckla grönområdena och att förtäta med bebyggelse behöver utredas översiktligt. Strukturbilden kan visa vilka grönområden som ska bevaras och vilka som kan tas i anspråk för bebyggelse. Invånarnas önskemål behöver också ses i förhållande till att grönområdena fyller andra funktioner än rekreativa t.ex. genom att rena och fördröja dagvatten samt för växt- och djurliv.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen eftersom det redan pågår ett arbete i kommunen med de delar som motionen lyfter.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §16 KSAU Svar på motion (-) om idrottspolitiskt program
- Motion (-) om idrottspolitiskt program
- Svar på motion (-) om idrottspolitiskt program

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Socialliberal politik med hjärtat åt höger

Motion till Kommunfullmäktige Bollebygds kommun gällande Idrottspolitiskt program

Bollebygds kommun bör eftersträva en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling och där spelar idrotten och friluftslivet en viktig roll.

De samhälleliga utmaningar vi står inför kräver att idrottens utveckling görs med hänsyn till sociala- ekologiska och ekonomiska hållbarhetsaspekter.

Säg "idrott" och människor kommer att tänka på olika saker.

För många är ordet starkt kopplat till idrottsrörelsen och tävling, för somliga är idrott lika med fysisk aktivitet som utförs spontant. För andra är idrott endast ett skolämne eller underhållning.

Oavsett vilken relation som finns till idrott kan alla enas om att det handlar om fysisk rörelse och aktivitet. Det finns stor enighet bakom påståendet att fysisk aktivitet är viktigt för människors fysiska hälsa. Andra positiva effekter av fysisk aktivitet kan vara ökad livskvalitet, gemenskap, inkludering och inte minst; det är roligt!

I en tid då den vardagliga fysiska aktiviteten är låg är det särskilt viktigt att värna idrottandets förutsättningar i kommunen.

I Bollebygds kommun finns ett stort antal idrottsföreningar och naturen ligger bokstavligen runt knuten vilket ger gynnsamma förutsättningar för idrott, naturupplevelser och friluftsliv. Kommunens roll är att skapa förutsättningar för idrott som motsvarar invånarnas behov. Detta görs genom idrotts- och friluftsanläggningar, subventioner vid lokalbokning i hallar, ekonomiska bidrag till föreningar och samverkan mellan kommun och idrottsföreningarna. Tillgången till idrottsanläggningar och utbyggnadstakten av dessa är centrala frågor för invånarnas förutsättningar för idrott och omhändertas i kommunens planprocess. Bollebygds kommun står inför en expansion och det är viktigt att kommunen planerar för idrottens utveckling i kommunen.

Jag vill Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att:

- Ta fram ett idrottspolitiska program för att tydliggöra Bollebygd kommuns idrottspolitiska inriktning de kommande åren med fokus på Idrott för alla, jämlik idrott, idrott i föreningsliv samt idrott och klimat och miljö.
- Formulera Bollebygd kommuns mål för idrottens utveckling och strategier för att uppnå dessa.
- Tydliggöra inriktning på idrottens utveckling i kommunen
- Tydliggöra kommunens och idrottsrörelsens ansvarsområden inom idrottens utveckling för att främja en god samverkan
- Ta fram försörjningsplaner för framtida idrottsanläggningar, ytor för fysisk aktivitet och friluftsområden.

Bollebygd 2021-03-20

/Mathias Carlzon
Ledamot Bollebygds Kommunfullmäktige

§74

KS2021/130

Inkommen motion: Motion (-) om idrottspolitiskt program

Beslut

Kommunfullmäktige remitterar motionen till kommunstyrelsen för handläggning.

Ärendet

Mathias Carlzon (-) föreslår i en motion daterad 2021-03-20 att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att bl a ta fram ett idrottspolitiska program för att tydliggöra Bollebygd kommuns idrottspolitiska inriktning de kommande åren med fokus på idrott för alla, jämlik idrott, idrott i föreningsliv samt idrott och klimat och miljö.

Beslutsunderlag

- Motion (-) om idrottspolitiskt program

Skickas till

Kommunstyrelsen

15. Svar på motion (-) om att införa
utvecklingscheckar KS2021/247

§23

KS2021/247

Svar på motion (-) om att införa utvecklingscheckar

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Mathias Carlzon (-) har i en motion daterad 2021-09-22, föreslagit att kommunstyrelsen ska avsätta

1 mnkr för utvecklingscheckar som föreningar kan söka, liknande dem som Borås stad har infört. Detta ska möjliggöra för föreningar att kunna söka utvecklingscheckar om max 50 tkr. Motionären föreslår att ett av villkoren för beviljande ska vara att underhåll och drift sköts av föreningen samt att föreningen kan uppvisa en stabil ekonomi och skötsel av sina tillgångar/ anläggningar sedan tidigare, de senaste 5 åren.

I budget 2022 finns inga medel avsatta för ändamålet inom kommunstyrelsens ram. Dock har kommunfullmäktige avsatt 1,1 mnkr till utbildningsnämnden för utökat föreningsstöd till föreningar under 2022. Långsiktig bedömning av de ekonomiska förutsättningarna måste göras av utbildningsnämnden innan beslut fattas. Föreningsstöd ligger inom utbildningsnämndens ansvarsområde och reglemente där det står att utbildningsnämnden ska samarbeta med i kommunen verksamma föreningar och organisationer samt inom ramen för av fullmäktige beviljade anslag och fastställda normer fördela bidrag till föreningar och organisationer. Enligt nu gällande regler för föreningsbidrag måste föreningarna ansöka om bidrag senast den 31/1 året innan bidraget önskas. Detta gör att många föreningar drar sig för att söka eftersom att det krävs en sådan lång framförhållning. Kultur- och fritidschef har i uppdrag att se över bidragsreglerna och idén med utvecklingscheckar bör införlivas i det arbetet för vidare utredning för idén är i sig bra och införandet av utvecklingscheckar skulle kunna genomföras relativt enkelt då riktlinje för sådana kan kopieras från andra kommuner. Utvecklingscheckar kan också leda till att föreningar ges möjlighet att testa nya idéer och utveckla sina verksamheter. Kommunstyrelseförvaltningen har haft en dialog med utbildningsförvaltningen inför svar på motionen och utbildningsnämnden har med förslaget i sitt uppdrag att se över nuvarande regler för föreningsbidrag och i det fatta ett beslut om införande eller ej.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §17 KSAU Svar på motion (-) om att införa utvecklingscheckar
- Motion

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Socialliberal politik med hjärtat åt höger

Motion till Kommunfullmäktige Bollebygds kommun gällande Utvecklingscheckar.

Borås kommun har lanserat att föreningar kan söka utvecklingscheckar i storleksordningen max 50 000 kronor för att göra förändringar, förbättringar och utveckla möjligheterna i Borås. Leader Sjuhärad har i många år erbjudit utvecklingscheckar i storleksordningen max 50 000 kronor för att utveckla förenings och verksamhetslivet i Sjuhärad.

Dessa satsningar är väldigt lyckade och jag vill att kommunen utan dröjesmål avsätter 1 miljon kronor ur investeringsbudgeten till att möjliggöra att föreningar kan söka utvecklingscheckar om max 50 000 kronor. Ett av villkoren för beviljande skall vara att underhåll och drift skall föreningen sköta. Man skall även ha visat på förmåga att ha en stabil ekonomi och skötsel av sina tillgångar/anläggningar sedan tidigare, de senaste 5 åren.

Reglementen som är så otroligt viktiga i vår kommun bör eller kan kopieras av antingen Borås Stad eller Leader Sjuhärad.

Jag vill att Kommunstyrelsen avsätter 1 Miljon kronor för utvecklingscheckar som kommunens föreningar kan söka.

Bollebygd 2021-09-22

/Mathias Carlzon Ledamot Bollebygds Kommunfullmäktige

§157

KS2021/247

Inkommen motion: Motion (-) om att införa utvecklingscheckar

Beslut

Kommunfullmäktige remitterar motionen till kommunstyrelsen för handläggning.

Ärendet

Mathias Carlzon (-) föreslår i motion daterad 2021-09-22 att kommunstyrelsen avsätter 1 mnkr för utvecklingscheckar som kommunens föreningar kan söka. Som bakgrund anges att Borås stad har lanserat att föreningar kan söka utvecklingscheckar i storleksordningen max 50 tkr för att göra förändringar, förbättringar och utveckla möjligheterna i Borås. Leader Sjuhärad har i många år erbjudit utvecklingscheckar i storleksordningen max 50 tkr för att utveckla förenings- och verksamhetslivet i Sjuhärad.

Beslutsunderlag

– Motion

Skickas till

Kommunsekreterare

16. Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS KS2021/296

§7

KS2021/296

Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att revidera Taxebestämmelser för plan- och bygglov, antagen 2019-04-25, § 38, i enlighet med upprättat förslag.

Ärendet

Bollebygds nuvarande plan- och bygglovstaxa fastställdes av kommunfullmäktige våren 2019. Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att taxan framöver kommer att heta Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS. Taxan är kommunens medel för att ta betalt för handläggningen av exempelvis bygglov och vissa andra ärenden enligt plan- och bygglagen, PBL. Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift enligt 12 kap. 8 eller 9 §§ inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas, eller annorlunda uttryckt, hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga. Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 2 § kommunallagen; ”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Dävarande Sveriges kommuner- och landsting (SKL) tog 2014 fram en ny modell för PBL-taxa som reviderades under 2016. Ett flertal kommuner har börjat tillämpa taxan.

Kommunfullmäktige beslutade att delegera till samhällsbyggnadsnämnden att för varje kalenderår få besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s hemsida i maj månad. Utgångspunkt från indexuppräknningen är juli månad 2019. Förändringar i organisationen samt pågående arbete i digitalisering har lett till att samhällsbyggnadsförvaltningen har sett ett behov av nya arbetssätt och därmed behövs en reglering av taxan. Regleringen som förvaltningen föreslår innebär inga märkbara skillnader i sin helhet. Den skillnad som blir märkbar för allmänheten är att förvaltningen föreslår en ny karta som blir billigare för allmänheten i enkla bygglovsärenden. I samband med förändringen så plockar även förvaltningen bort taxan för utstakning.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2021-11-15, § 211, och föreslår att kommunfullmäktige beslutar att revidera Taxebestämmelser för plan- och bygglov, antagen 2019-04-25, § 38, i enlighet med upprättat förslag.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att revidera Taxebestämmelser för plan- och bygglov, antagen 2019-04-25, § 38, i enlighet med upprättat förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §5 KSAU Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS
- §211 Beslut SBN Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS(156883)
- Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS reviderad 2021-10-28(156415)
- Förslag till beslut Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS(153901)
- Taxebestämmelser för plan- och bygglov antagen 2019-04-25, § 38 (nu gällande)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§211

SBN2021/173

Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS**Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till revidering av taxa och föreslår kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att revidera Taxebestämmelser för plan- och bygglov antagen 2019-04-25, § 38, i enlighet med upprättat förslag.

Ärendet

Bollebygds nuvarande plan- och bygglovstaxa fastställdes av Kommunfullmäktige 2019-04-25. Förvaltningen föreslår att taxan framöver kommer att heta Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS. Taxan är kommunens medel för att ta betalt för handläggningen av exempelvis bygglov och vissa andra ärenden enligt plan- och bygglagen, PBL.

Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift enligt 12 kap. 8 eller 9 §§ inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas, eller annorlunda uttryckt, hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga. Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 2 § kommunallagen.

”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Sveriges kommuner- och landsting (SKL) tog 2014 fram en ny modell för PBL-taxa som reviderades under 2016. Ett flertal kommuner har börjat tillämpa taxan.

Kommunfullmäktige beslutade att delegera till samhällsbyggnadsnämnden att för varje kalenderår få besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKL:s hemsida i maj månad. Utgångspunkt från indexuppräkningsindexen är juli månad 2019.

Förändringar i organisationen samt pågående arbete i digitalisering har lett till att förvaltningen har sett ett behov av nya arbetssätt och därmed behövs en reglering av taxan. Regleringen som förvaltningen föreslår innebär inga märkbara skillnader i sin helhet. Den skillnad som blir märkbar för allmänheten är att förvaltningen föreslår en ny karta som blir billigare för allmänheten i enkla bygglovsärenden. I samband med förändringen så plockar även förvaltningen bort taxan för utstakning.

De nya ändringarna i taxebestämmelserna för plan- och bygglov, kart, mät och GIS är grönmarkerade.

Ändringar i tabell A 15

- 15.1-15.3 Tre poster för enklare kartor, tidigare endast en post A 15.1.
- 15.4-15.5 Sammanslagning från tidigare 15.2-15.7. Ändrad fastighetsyta. Gäller endast nyupprättande av nybyggnadskartor.
- 15.6 Sammanslagning från tidigare 15.8-15.16 utan inräknad fastighetsyta. Ärendetyp ny benämning "Byggekarta med fältmätningar".
- 15.7 Ny post för övriga tjänster som inte ingår i 15.1-15.6.

Övrig ändring

- Tabell A 16 Utstakning borttaget. Ny numrering från tidigare A 16- A 20.
- Tabell B 5 Kortat ner text då den finns med i §3 Detaljplaner och områdesbestämmelser.

Ekonomiska förutsättningar

De nya taxebestämmelserna för plan- och bygglov, kart, mät och GIS innebär att kommunen kan ta ut ersättning för de kostnader förvaltningen har för den myndighetsutövning och övriga uppgifter enligt PBL får ta ut avgifter för. Tidsuppskattningar ger möjlighet för kommunen att få ersättning för de timmar som läggs ned, och en framräknad handläggningskostnad per timme ska täcka lönekostnader och övriga kostnader som kan hänföras till området.

Revideringen är framtagen för att dels betala de mättjänster som från och med 2022-01-01 kommer att hanteras av konsult, dels en ny taxa för enklare kartor som medför lägre kostnader för kommuninvånarna. Borttagandet av utstakning kommer inte att ha några ekonomiska förutsättningar för kommunen då förvaltningen inte utfört några utstakningar i kommunal regi. Indexuppräknningen kommer att ske i enlighet med tidigare beslut. Utgångspunkt från indexuppräknningen är juli månad 2019.

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningen bedömer att förändringen av taxan inte kommer att få några negativa konsekvenser för barn.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är med de här justeringarna att förvaltningen får en god kostnadstäckning samt en bra service till allmänheten.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till revidering av taxa och föreslår kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att revidera Taxebestämmelser för plan- och bygglov antagen 2019-04-25, § 38, i enlighet med upprättat förslag.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av administratör Diana Wallin och föredragits av plan- och exploateringschef Kristina Axelsson.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS
- Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS reviderad 2021-10-28
- Taxebestämmelser för plan- och bygglov antagen 2019-04-25, § 38

Skickas till

Kommunfullmäktige

Gäller för: Bollebygds kommun**Dokumentansvarig:** Bygg- och miljöchef,
PlanchefDnr: **SBN2021-173**

Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS

Innehåll

Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS	1
Taxebestämmelser	1
1 § Inledande bestämmelser	1
2 § Allmänna bestämmelser	1
Beräkning av avgift enligt tabell.....	1
Gällande taxa.....	2
Reducerad avgift vid justering av gällande lov	2
Planavgift.....	2
Komplementbyggnader och anmälningspliktiga åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus.....	2
Tidsbegränsade bygglov	3
Timdebitering	3
Handläggningskostnaden.....	3
Avgift vid avslag, avskrivning, avvisning	3
Tidersättning	3
Höjning/sänkning av avgift	3
3 § Detaljplaner och områdesbestämmelser.....	3
Planbesked	3
Planbesked Kategori 3	4
Planbesked kategori 2.....	4
Planbesked kategori 1.....	4
Plankostnader	4
Avgift enligt planavtal	4
Planavgift för gällande planer	5
Planavgift för upphävande av äldre fastighetsplan samt övriga planavgifter	5
4 § Ändring av taxan.....	6
5 § Betalning av avgift	6
Icke utnyttjade bygglov.....	6
6 § Taxans ikraftträdande	6
Taxetabell A	7
Taxetabell B	12

Taxebestämmelser

Nedan angivna bestämmelser ingår tillsammans med tabellerna A och B i kommunens beslut att anta taxan. Taxan bygger på en standardtaxa från SKR och Bollebygd har valt att följa den så långt som möjligt.

1 § Inledande bestämmelser

Enligt denna taxa utgår avgift för

A:

- beslut om förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
- beslut om lov,
- tekniska samråd,
- slutsamråd,
- arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
- upprättande av nybyggnadskartor samt andra kartprodukter till grund för myndighetsutövning,
- framställning av arkivbeständiga handlingar,
- expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41-41 b §§, och
- andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

B:

- beslut om planbesked, samt kostnad för upprättande av detaljplan eller områdesbestämmelser
- när nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av byggnad eller för annan bygglovpliktiganläggning eller skylt/ljusanordning (enligt föreskrift meddelad med stöd av 16 kap. 7 §), och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

2 § Allmänna bestämmelser

Beräkning av avgift enligt tabell

Avgiften för en viss åtgärd framgår av tabellerna i bilaga A och B.

I avgift för bygglov enligt tabell A ingår följande delmoment som är uträknade som genomsnittligt antal timmar för den typ av ärenden som anges:

Start av ärende: Registrering av nytt ärende och handlingar samt mottagningsbevis Bygglövsgranskning:

- Granskning av inkommande ansökan/anmälan (lokaliseringsprövning (prövning mot förutsättningarna på platsen utom plan)/prövning mot plan, byggnadens placering, yttre utformning och färgsättning, tillgänglighet och färgsättning, tomtens anordnande inkl. utfart och parkering, enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning, fyllning och schaktning, skyddsåtgärder mot skred och högvatten, utrymnings- och räddningsvägar, måttgranskning och ev platsbesök)
- Eventuellt kompletteringsföreläggande samt registrering av inkomna kompletteringar

- Bekräftelse på komplett ansökan
- Kommunikation med sakägare, remissinstanser och annonsering
- Kommunikation och dialog med sökande
- Beslut
- Ev nämndförberedelser

Expediering och kungörelse: expediering av beslutet till sökande och sakägare samt kungörelse i Post- och inrikestidningar.

Tekniskt samråd: Registrering av inkomna handlingar, tekniskt samråd, protokoll för tekniskt samråd samt eventuell kopiering av handlingar.

Startbesked: Beslut om startbesked och fastställande av kontrollplan.

Arbetsplatsbesök: Arbetsplatsbesök inklusive resa (antal som ingår) står angivet per ärendetyp) samt protokoll för arbetsplatsbesök, registrering av eventuellt inkomna handlingar, samt eventuell kopiering av handlingar.

Slutsamråd: Registrering av inkomna handlingar, slutsamråd (inklusive restid), protokoll från slutsamråd samt eventuell kopiering av handlingar.

Slutbesked: Beslut om slutbesked inklusive expediering Avslut av ärende: Avslut av ärende samt arkivering.

Kostnader för eventuell annonsering i lokaltidning tillkommer med faktisk annonskostnad utöver bygglovstaxa enligt tabellen.

Gällande taxa

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer. Om ett ärende påbörjats men inte avslutats före antagandet av denna taxa, äger samhällsbyggnadsnämnden rätt att tillämpa den nya taxan i ärendet om det innebär en lägre avgift för den sökande.

Reducerad avgift vid justering av gällande lov

För ansökan om att göra justeringar i ett tidigare beviljat gällande lov utgår avgift enligt den tabell där åtgärden återfinns. Om samhällsbyggnadsnämnden finner att det är motiverat med avseende på arbetsinsatsen kan avgiften reduceras med 25, 50 eller 75 %.

Planavgift

Planavgift tas ut i samma omfattning som vid ett planenligt bygglov i det fall bygglov beviljas med liten avvikelser.

Kommunens principer för uttag av planavgift framgår av bilaga B.

Komplementbyggnader och anmälningsskyldiga åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus

Avseende ärenden för en- och tvåbostadshus i enlighet med tabell A räknas tillhörande komplementbyggnader in i ärendetyperna för nybyggnad, om allt ingår i samma ansökan. Detsamma gäller eventuella anmälningsskyldiga åtgärder, om de ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.

Tidsbegränsade bygglov

Samma avgift tas ut vid ansökan om ett tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL) som för ett permanent bygglov för motsvarande åtgärd.

Areabestämning

I de fall där beräkning av BTA, BYA och OPA förekommer, används mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009.

Timdebitering

För vissa ärendetyper anges ”Timdebitering”. I dessa fall beräknas avgiften genom att den framräknade handläggningskostnaden per timme multipliceras med antalet nedlagda timmar i ärendet.

Handläggningskostnaden

Handläggningskostnaden per timme är 1 000 kronor för ärenden avseende tabell A och B.

Avgift vid avslag, avskrivning, avvisning

Om en ansökan avslås, eller ett ärende avskrivs eller avvisas tas avgift ut för den handläggningstid som har lagts ner i ärendet genom att gå in i tabellen ”Tidsuppskattning” och räkna samman de handläggningsåtgärder som har vidtagits. Alternativt tas avgift ut för faktiskt nedlagd tid.

Tidersättning

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar samhällsbyggnadsnämnden om skälig avgift grundad på tidersättning.

Höjning/sänkning av avgift

Finner samhällsbyggnadsnämnden att det finns skäl som motiverar en höjning eller sänkning av avgiften, äger nämnden för visst slag av ärende eller för särskilt uppdrag att besluta om detta.

3 § Detaljplaner och områdesbestämmelser

Planbesked

En begäran om planbesked kan, enligt 5 kapitlet 2 § plan- och bygglagen, göras av den som har för avsikt att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan eller områdesplan antas, ändras eller upphävs. I de fall en intressent vill exploatera mark som inte är planlagd eller planlagd för annat ändamål ska denne skriftligen ansöka om planbesked. Kommunen är skyldig att inom fyra månader från ansökningsdatum lämna planbesked. Ett positivt planbesked är inte en garanti för att den detaljplan slutligen kommer att antas. Om ett planarbete inte kommer att påbörjas ska skälen anges i planbeskedet. Arbetet med att ta fram underlag till ett planbesked varierar beroende på ärendets komplexitet och avgiften varierar därefter. Själva planbeskedet går inte att överklaga.

Planbesked lämnas normalt inom fyra månader, men längre handläggningstider kan förekomma om planhandläggaren begär att exploatören ska komplettera sitt ärende eller om planbeskedet är komplext. Längre tider kan också förekomma om kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämndens sammanträden omöjliggör en hantering inom fyra månader. I dessa fall meddelas exploatören i god tid.

Om en ansökan återtas innan handläggningen påbörjas utgår ingen planavgift.

Enligt samhällsbyggnadsnämndens reglemente ansvarar nämnden för handläggning och beslut om planbesked. Kommunstyrelsen ska ges möjlighet att yttra sig i varje planbeskedsärende innan samhällsbyggnadsnämnden fattar beslut. Kommunstyrelsen ansvarar för att ge planuppdrag och prioritera planärendena. När planuppdraget och handläggningen kan starta beror på när kommunstyrelsen ger ett planuppdrag samt kommunstyrelsens planprioritering.

Taxan för planbesked finns i tre kategorier:

Planbesked Kategori 3

Kategori 3 är enklare planer och åtgärder som innebär mindre ändring eller mindre tillägg till gällande detaljplan. T.ex. förlängning av genomförandetid för gällande detaljplan eller andra åtgärder av motsvarande komplexitet). Med enkel åtgärd avses projekt som följer samtliga följande kriterier: 1. Mindre projekt av enklare karaktär, ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m² bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 m² eller ändrad mark- användning till något av ovanstående. 2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär. 3. Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med standardförfarande.

Planbesked kategori 2

Kategori 2 är komplexa åtgärder eller åtgärder där planarbetet kommer att vara komplex och kan kräva att en miljöbedömning görs i planbeskedet eller att planen kommer kräva miljökonsekvensbeskrivning. Med komplex åtgärd avses projekt som uppfyller något av: 1. Projekt av större omfattning: bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 5 000 m² bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 20 000 m² markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående följande kriterier: 2. Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Planbesked kategori 1

Planbesked kategori 1 är alla åtgärder som inte omfattas av kategori 2 eller 3.

Plankostnader

Kostnader för arbete med detaljplaner och områdesbestämmelser får tas ut antingen genom planavgift eller plankostnadsavtal. Även för kommunens kostnader med program får planavgift tas ut enligt PBL kap 12§ 9. Planer som avser kommunal service, vägar, parker etc finansieras via skattemedel. Samhällsbyggnadsnämndens kostnader för att upprätta detaljplaner eller områdesbestämmelser ska ersättas av den som har nytta av åtgärden. Kostnaden kan variera från under 100 000 kr till flera miljoner kronor beroende på arbetets omfattning.

Avgift enligt planavtal

I dagsläget använder sig Bollebygds kommun i första hand av plankostnadsavtal istället för planavgift för nya detaljplaner och ändring av befintliga detaljplaner. Ett plankostnadsavtal upprättas med den som beställer ett planarbete och baseras på nedlagd tid och timdebitering. Avtalet skrivs med en tidsbudget som underlag dock kan antalet debiterade timmar bli både fler eller färre då det kan vara svårt att uppskatta tidsåtgång i en plan. Avgiften som debiteras motsvara enhetens självkostnad för arbetet. Tidsbudgeten beräknas med utgångspunkt från den arbetstid som krävs för handläggning samt hantering inför nämnden. Avgiften faktureras månadsvis med nedlagd tid.

Av planavtalet ska det även framgå hur övriga kostnader som hör till arbetet fördelas t.ex. utredningskostnader, kostnader för konsulter, fastighetsförteckning, grundkarta annonsering eller tryck kostnader m.m. Detta är särskilt viktigt om planen görs exploatörsdriven eller om kommunen och exploatören avtalar om att exploatören ska stå helt eller delvis för planens utredningar. Om planen görs exploatörsdriven står exploatören för samtliga kostnader samt kommunens kostnader för intern förankring

I planavtalet specificeras betalningsvillkor och parternas åtaganden i övrigt. Plankostnadsavtalet reglerar också betalningsskyldigheten i händelse av att planarbetet avbryts med mera. Alla utredningar som krävs som underlag för planarbetet betalas av byggherren. Utöver kommunens formella hantering tas kostnad ut för.

Planavgift för gällande planer

I det fall då inget planavtal har tecknats tas planavgift ut av den som söker bygglov för nybyggnad, tillbyggnad eller ändring av byggnader och anläggningar. Ingen planavgift vid planer före plan- och bygglagen (PBL), 1987. Förteckning över planer där planavgift tas ut finns i kommunens GIS-system. Planavgiften tas ut i samband med bygglov och senast vid beslut om startbesked. Gäller detaljplaner som antagits med stöd av PBL. Planavgift tas ut för planer där fastighetsindelningsbestämmelser införts eller upphävs i syfte att tillåta en förändrad fastighetsindelning i ett område. Det gäller även planer från tiden före PBL, som ändrats genom tillägg. Planavgiften består av fasta priser för ärenden som rör en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader till en- och tvåbostadshus. För övriga byggnader och anläggningar tas planavgift ut baserat på area i kvadratmeter (bruttoarea + öppenarea). Planavgift tas endast ut i samband med bygglovspliktiga åtgärder ej friggebodar och så kallade Attefallshus. Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 31 § PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap.33 § PBL). Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovets medges med liten avvikelse från planen (tolkningsutrymme).

Planavgift tas inte ut för:

- nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m².
- tillbyggnader oavsett byggnad mindre än 50 m².
- För tillbyggnad som överstiger 50% av huvudbyggnadens BTA tillämpas planavgift som förnybyggnad. Planer som annan än kommunen (exploatör) helt bekostat, exempelvis via tecknat planavtal, uttas ingen planavgift i samband med bygglov.

Planavgiften beräknas enligt en formel som utarbetats av SKL. Formeln utgår från den bruttoarean som detaljplanen beräknas skapa i form av ny byggrätt och detaljplanens komplexitet. Vid areaberäkning gäller mätreglerna enligt svensk standard. Alla berörda areor anges i bruttoarea (BTA). Planavgift tas ut i bygglovprocessen, senast vid startbesked och beslut om kontrollplan. Planavgiften har räknats ut med följande formel från SKL och framgår av taxetabell B.

$$\text{Planavgift} = \text{mPBB} \times \text{OF} \times \text{PF} \times \text{N}$$

mPBB – milliprisbasbelopp OF – objektsfaktor enligt tabell 1 PF – planfaktor enligt tabell 2 N – justeringsfaktor

Planavgift för upphävande av äldre fastighetsplan samt övriga planavgifter

Upphävande av fastighetsindelningsbestämmelser för detaljplan som enbart avser upphävande av äldre fastighetsplan/tomtindelning, för att möjliggöra ändringar i fastighetsindelningen sker med timdebitering. Upprättande av områdesbestämmelser och planprogram sker med timdebitering.

4 § Ändring av taxan

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om justering av beloppen i tabellerna A och B samt det belopp som ska utgå per timme handläggningstid i taxan med hänsyn till prisutvecklingen, under förutsättning att kommunfullmäktige har beslutat att delegera uppgiften till nämnden och på vilka villkor det sker. Övriga ändringar i taxan beslutas av kommunfullmäktige.

5 § Betalning av avgift

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren mot faktura när denne tillställts byggnadsnämndens beslut, beställd handling levererats eller beställd åtgärd vidtagits. Avgift får även tas ut i förskott.

Betalas inte avgift vid i fakturan angiven förfallodag utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1997:635) från förfallodagen tills betalning sker.

Avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs i högre instans. Avräkning ska ske mot eventuell avgift som ska utgå för den aktuella åtgärden.

Icke utnyttjade bygglov

På sökandens begäran sker avräkning av preliminärt debiterade avgifter för åtgärder efter beslut om bygglov vilka samhällsbyggnadsnämnden inte har vidtagit. I de fall bygglovet inte har utnyttjats sker återbetalning tidigast när bygglovet har upphört att gälla.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas respektive tilläggsdebiteras.

6 § Taxans ikraftträdande

Denna taxa träder i kraft den XX 2022.

Taxetabell A

A Taxetabeller för lov, anmälan mm

A 1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp			Avgift
A 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planeligt eller enligt gällande förhandsbesked	27 000 kr
A 1.2		Avvikelse från plan	30 000 kr
A 1.3		Bygglov med lokaliseringsprövning	Timdebitering
A 1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planeligt eller enligt gällande förhandsbesked	25 000 kr
A 1.5		Avvikelse från plan	28 000 kr
A 1.6		Bygglov med lokaliseringsprövning	Timdebitering
A 1.7	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	10 000 kr
A 1.8		Avvikelse från plan alt utanför plan	12 000 kr
A 1.9	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 250 kr
A 1.10		Avvikelse från plan alt utanför plan	7 250 kr
A 1.11	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	10 000 kr
A 1.12		Avvikelse från plan alt utanför plan	12 000 kr
A 1.13	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 250 kr
A 1.14		Avvikelse från plan alt utanför plan	7 250 kr
A 1.15	Ändring av lov		Timdebitering
A 1.16	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse) med samma byggherre (inklusive ett arbetsplatsbesök per byggnad)		12 000 kr

A 2 Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

Ärendetyp			Avgift
A 2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt	14 500 kr
A 2.2		Avvikelse från plan alt utanför plan	16 500 kr
A 2.3	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	5 500 kr
A 2.4		Avvikelse från plan alt utanför plan	7 500 kr
A 2.5	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA) (inklusive två arbetsplatsbesök)	Planenligt	30 000 kr
A 2.6		Avvikelse från plan alt utanför plan	32 000 kr
A 2.7	Nybyggnad ≥1001 kvm (BTA+OPA) (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planenligt	32 000 kr
A 2.8		Avvikelse från plan alt utanför plan	34 000 kr
A 2.9	Uppförande av flerbostadshus, vård, boende, skola, samlingslokal, handel (inklusive 4 arbetsplatsbesök)	0 - 999 kvm (BTA + OPA)	50 500 kr
A 2.10		1000-5000 kvm (BTA + OPA)	79 500 kr
A 2.11		≥5000 kvm (BTA + OPA)	108 500 kr
A 2.12	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt	13 000 kr
A 2.13		Avvikelse från plan alt utanför plan	15 000 kr
A 2.14	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	6 000 kr
A 2.15		Avvikelse från plan alt utanför plan	8 000 kr
A 2.16	Tillbyggnad 51-199 kvm, med tekniskt samråd (BTA+OPA) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt	15 500 kr
A 2.17		Avvikelse från plan alt utanför plan	17 500 kr
A 2.18	Tillbyggnad 51-199 kvm, utan tekniskt samråd (BTA+OPA)	Planenligt	8 000 kr
A 2.19		Avvikelse från plan alt utanför plan	10 000 kr
A 2.20	Tillbyggnad ≥200 kvm, med tekniskt samråd (BTA+OPA) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt	17 500 kr
A 2.21		Avvikelse från plan alt utanför plan	19 500 kr
A 2.22	Tillbyggnad ≥ 200kvm, utan tekniskt samråd (BTA+OPA)	Planenligt	9 000 kr

A 2.23		Avvikelse från plan alt utanför plan	11 000 kr
A 2.24	Fasadändring		Timdebitering
A 2.25	All övrig ändring		Timdebitering

A 3 Bygglövs och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar

Ärendetyp		Avgift
A 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	4 250 kr
A 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	9 250 kr
A 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	500 kr
A 3.4	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på annan fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	2 000 kr

A 4 Bygglövs och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

Ärendetyp		Avgift
A 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvsdrift	Timdebitering
A 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

A 5 Bygglövs och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp			Avgift
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	9 000 kr
A 5.2		Avvikelse från plan alt utanför plan	10 000 kr
A 5.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	4 250 kr
A 5.4		Avvikelse från plan alt utanför plan	5 250 kr
A 5.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser	0	Timdebitering
A 5.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	3 250 kr
A 5.7		Avvikelse från plan alt utanför plan	4 500 kr

A 6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov

Ärendetyp		Avgift
A 6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	3 250 kr

A 7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ärendetyp		Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	3 250 kr

A 8 Anmälningsskyldiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 250 kr
A 8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	3 500 kr
A 8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	11 250 kr
A 8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	5 000 kr
A 8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	4 000 kr
A 8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	8 500 kr
A 8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	2 750 kr
A 8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	7 750 kr
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	2 500 kr
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	2 500 kr
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	8 750 kr
A 8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	3 000 kr
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 250 kr
A 8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	4 000 kr
A 8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	12 000 kr
A 8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	5 250 kr
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk	Timdebitering
A 8.20	Uppförande, tillbyggnad eller ändring av komplementbostadshus enligt 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd (Attefallshus) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.21	Uppförande, tillbyggnad eller ändring av av komplementbostadshus enligt 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd (Attefallshus)	3 750 kr
A 8.22	Anmälningsskyldig tillbyggnad enligt 9 kap. 4b § 1 st. 1 PBL med tekniskt samråd (Attefallstillbyggnad) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.23	Anmälningsskyldig tillbyggnad enligt 9 kap. 4b § 1 st 1 PBL, utan tekniskt samråd (Attefallstillbyggnad)	4 000 kr
A 8.24	Bygga sådan anmälningsskyldig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	3 000 kr
A 8.25	Inredning av ytterligare en bostad enligt 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 750 kr
A 8.26	Inredning av ytterligare en bostad enligt 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 500 kr

A 9 Marklov och teknisk kontroll för marklovskyldiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 9.1	Marklovskyldig åtgärd, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 500 kr
A 9.2	Marklovskyldig åtgärd, utan tekniskt samråd	4 500 kr

A 10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

Ärendetyp		Avgift
A 10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 500 kr
A 10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	5 000 kr

A 11 Förhandsbesked

Ärendetyp		Avgift
A 11.1	Förhandsbesked	Förhandsbesked 14 250 kr
A 11.2		Förhandsbesked per tomt utöver den första då de är intilliggande fastigheter i samma ansökan 2 000 kr

A 12 Villkorsbesked

Ärendetyp		Avgift
A 12.1	Villkorsbesked	Timdebitering

A 13 Ingripandebesked

Ärendetyp		Avgift
A 13.1	Ingripandebesked	Timdebitering

A 14 Extra arbetsplatsbesök, tekniskt samråd och slutsamråd

Ärendetyp		Avgift
A 14.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver ordinarie angivna i taxan, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	1 500 kr
A 14.2	Extra tekniskt samråd, utöver det första, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	3 000 kr
A 14.3	Extra slutsamråd (inklusive ev interremistiskt slutbesked), utöver det första, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	3 000 kr
A 14.4	Extra arbetsplatsbesök, tekniskt samråd eller slutsamråd, utöver det första, per styck för byggnationer 300 kvm (BTA+OPA)	Timdebitering

A 15 Kart-, mät- och GIS-tjänster

Ärendetyp		Avgift
A 15.1	Byggkarta 0-3000 kvm	1 000 kr
A 15.2	Byggkarta 3000–10000 kvm	2 000 kr
A 15.3	Byggkarta ≥10000 kvm	Timdebitering enligt offert
A 15.4	För ny- och tillbyggnad inom detaljplanlagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA. Fastighetens yta 0-1500 kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta 10 000 kr (ej momsbelagt)
A 15.5	För ny- och tillbyggnad inom detaljplanlagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA. Fastighetens yta ≥1500 kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta Timdebitering enligt offert
A 15.6	För ny- och tillbyggnad utanför detaljplanlagt område eller inom detaljplan då ny- eller tillbyggnad inte ska anslutas till kommunalt VA, samt för ny- och tillbyggnad av komplementbyggnad och andra små, enkla byggnader, eller i andra fall då nybyggnadskarta enligt ärendetyp 15.1–15.5 inte krävs.	Byggkarta med fältmätningar Timdebitering enligt offert
A 15.7	För tjänster som rör övrigt kartmaterial samt hantering av databas.	Timdebitering enligt offert

A 16 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)

Ärendetyp		Avgift
A 16.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A 16.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

A 17 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 17.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

A 18 Avslag

Ärendetyp		Avgift
A 18.1	Avslag	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

A 19 Avskrivning

Ärendetyp		Avgift
A 19.1	Avskrivning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp alternativt timdebitering av faktisk nedlagd tid

A 20 Avvisning

Ärendetyp		Avgift
A 20.1	Avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp alternativt timdebitering av faktisk nedlagd tid

Taxetabell B

B Taxetabeller för planavgift och planbesked

B 1 Planavgift vid bygglov för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp		Avgift
B 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus	29 120 kr
B 1.2	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	29 120 kr
B 1.3	Nybyggnad av komplementbyggnad ≥51 i separat ärende	14 560 kr
B 1.4	Tillbyggnad	7 280 kr
B 1.5	Annan ändring än tillbyggnad	7 280 kr

B 2 Planavgift vid bygglov för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

Ärendetyp		Avgift
B 2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA)	21 840 kr
B 2.2	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	94 640 kr
B 2.3	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	232 960 kr
B 2.4	Nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	262 080 kr
B 2.5	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA),	10 920 kr
B 2.6	Tillbyggnad ≥51 kvm (BTA+OPA)	16 380 kr

B 3 Planavgift vid bygglov för andra anläggningar än byggnader, del 1

Ärendetyp		Avgift
B 3.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
B 3.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
B 3.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
B 3.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
B 3.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
B 3.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
B 3.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

B 4 Planavgift vid bygglov för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp		Avgift
B 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank	0 kr
B 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus	0 kr
B 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	0 kr

B 5 Planbesked

Ärendetyp		Avgift
B 5.1	Planbesked kategori 1 (alla åtgärder som inte omfattas av kategori 2 eller 3)	14 750 kr
B 5.2	Planbesked kategori 2 (komplexa åtgärder eller åtgärder som kräver miljööbedömning)	24 250 kr
B 5.3	Planbesked kategori 3 (mindre ändring eller mindre tillägg till gällande detaljplan)	9 250 kr

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kristina Axelsson | Plan- och exploateringschef
0734-647101 | kristina.axelsson@bollebygd.se

Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till revidering av taxa och föreslår kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att revidera Taxebestämmelser för plan- och bygglov antagen 2019-04-25, § 38, i enlighet med upprättat förslag.

Ärendet

Bollebygds nuvarande plan- och bygglovstaxa fastställdes av Kommunfullmäktige 2019-04-25. Förvaltningen föreslår att taxan framöver kommer att heta Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS. Taxan är kommunens medel för att ta betalt för handläggningen av exempelvis bygglov och vissa andra ärenden enligt plan- och bygglagen, PBL.

Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift enligt 12 kap. 8 eller 9 §§ inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas, eller annorlunda uttryckt, hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga. Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 2 § kommunallagen. ”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Sveriges kommuner- och landsting (SKL) tog 2014 fram en ny modell för PBL-taxa som reviderades under 2016. Ett flertal kommuner har börjat tillämpa taxan.

Kommunfullmäktige beslutade att delegera till samhällsbyggnadsnämnden att för varje kalenderår få besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKL:s hemsida i maj månad. Utgångspunkt från indexuppräknings är juli månad 2019.

Förändringar i organisationen samt pågående arbete i digitalisering har lett till att förvaltningen har sett ett behov av nya arbetssätt och därmed behövs en reglering av taxan. Regleringen som förvaltningen föreslår innebär inga märkbara skillnader i sin helhet. Den skillnad som blir märkbar för allmänheten är att förvaltningen föreslår en ny karta som blir billigare för allmänheten i enkla bygglovsärenden. I samband med förändringen så plockar även förvaltningen bort taxan för utstakning.

De nya ändringarna i taxebestämmelserna för plan- och bygglov, kart, mät och GIS är grönmarkerade.

Ändringar i tabell A 15

- 15.1-15.3 Tre poster för enklare kartor, tidigare endast en post A 15.1.
- 15.4-15.5 Sammanslagning från tidigare 15.2-15.7. Ändrad fastighetsyta. Gäller endast nyupprättande av nybyggnadskartor.
- 15.6 Sammanslagning från tidigare 15.8-15.16 utan inräknad fastighetsyta. Ärendetyp ny benämning ”Byggkarta med fältmätningar”.
- 15.7 Ny post för övriga tjänster som inte ingår i 15.1-15.6.

Övrig ändring

- Tabell A 16 Utstakning borttaget. Ny numrering från tidigare A 16- A 20.
- Tabell B 5 Kortat ner text då den finns med i §3 Detaljplaner och områdesbestämmelser.

Ekonomiska förutsättningar

De nya taxebestämmelserna för plan- och bygglov, kart, mät och GIS innebär att kommunen kan ta ut ersättning för de kostnader förvaltningen har för den myndighetsutövning och övriga uppgifter enligt PBL får ta ut avgifter för. Tidsuppskattningar ger möjlighet för kommunen att få ersättning för de timmar som läggs ned, och en framräknad handläggningskostnad per timme ska täcka lönekostnader och övriga kostnader som kan hänföras till området.

Revideringen är framtagen för att dels betala de mättjänster som från och med 2022-01-01 kommer att hanteras av konsult, dels en ny taxa för enklare kartor som medför lägre kostnader för kommuninvånarna. Borttagandet av utstakning kommer inte att ha några ekonomiska förutsättningar för kommunen då förvaltningen inte utfört några utstakningar i kommunal regi.

Indexuppräkningsindexeringen kommer att ske i enlighet med tidigare beslut. Utgångspunkt från indexuppräkningsindexeringen är juli månad 2019.

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningen bedömer att förändringen av taxan inte kommer att få några negativa konsekvenser för barn.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är med de här justeringarna att förvaltningen får en god kostnadstäckning samt en bra service till allmänheten.

Beslutsunderlag

- Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS, tjänsteskrivelse daterad 2021-10-28
- Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS, samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till taxebestämmelser, reviderad 2021-10-28.

- Taxebestämmelser för plan- och bygglov antagen 2019-04-25, § 38

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind

Förvaltningschef

Kristina Axelsson

Plan- och exploateringschef

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: Bygg- och miljöchef,
Planchef

Dnr : **SBN2018/515-23**

Taxebestämmelser för plan- och bygglov

Innehåll

1 § Inledande bestämmelser.....	2
2 § Allmänna bestämmelser.....	2
3 § Detaljplaner och områdesbestämmelser.....	4
4 § Ändring av taxan.....	6
5 § Betalning av avgift.....	7
6 § Taxans ikraftträdande.....	7

Bilagor

Taxetabell A.....	
Taxetabell B.....	

Taxebestämmelser

Nedan angivna bestämmelser ingår tillsammans med tabellerna A och B i kommunens beslut att anta taxan.

1 §

Inledande bestämmelser

Enligt denna taxa utgår avgift för

A.

1. beslut om förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd,
- 4, slutsamråd,
4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
5. upprättande av nybyggnadskartor,
6. framställning av arkivbeständiga handlingar,
7. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41-41 b §§, och
8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

B.

beslut om planbesked,

samt kostnad för upprättande av detaljplan eller områdesbestämmelser när

- nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av byggnad eller för annan bygglovpliktig anläggning eller skylt/ljusanordning (enligt föreskrift meddelad med stöd av 16 kap. 7 §), och
- den fastighet som bygglovets avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

2 §

Allmänna bestämmelser

Beräkning av avgift

Avgift enligt tabell

Avgiften för en viss åtgärd framgår av tabellerna i bilaga A och B.

I avgift för bygglov enligt tabell A ingår följande delmoment som är uträknade som genomsnittligt antal timmar för den typ av ärenden som anges:

Start av ärende: Registrering av nytt ärende och handlingar samt mottagningsbevis

Bygglovsgranskning:

- Granskning av inkommande ansökan/anmälan
(lokaliseringsprövning (prövning mot förutsättningarna på platsen utom plan)/prövning mot plan, byggnadens placering, yttre utformning och färgsättning, tillgänglighet och färgsättning, tomtens anordnande inkl. utfart och parkering, enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning, fyllning och schaktning, skyddsåtgärder mot skred och högvatten, utrymnings- och räddningsvägar, måttgranskning och ev platsbesök)
- Eventuellt kompletteringsföreläggande samt registrering av inkomna kompletteringar

- Bekräftelse på komplett ansökan
- Kommunikation med sakägare, remissinstanser och annonsering
- Kommunikation och dialog med sökande
- Beslut
- Ev nämndförberedelser

Expediering och kungörelse: expediering av beslutet till sökande och sakägare samt kungörelse i

Post- och inrikestidningar

Tekniskt samråd: Registrering av inkomna handlingar, tekniskt samråd, protokoll för tekniskt samråd samt eventuell kopiering av handlingar

Startbesked: Beslut om startbesked och fastställande av kontrollplan

Arbetsplatsbesök: Arbetsplatsbesök inklusive resa (antal som ingår) står angivet per ärendetyp) samt protokoll för arbetsplatsbesök, registrering av eventuellt inkomna handlingar, samt eventuell kopiering av handlingar

Slutsamråd: Registrering av inkomna handlingar, slutsamråd (inklusive restid), protokoll från slutsamråd samt eventuell kopiering av handlingar

Slutbesked: Beslut om slutbesked inklusive expediering

Avslut av ärende: Avslut av ärende samt arkivering.

Kostnader för eventuell annonsering i lokaltidning tillkommer med faktisk annonskostnad utöver bygglovstaxa enligt tabellen.

Gällande taxa

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer.

Om ett ärende påbörjats men inte avslutats före antagandet av denna taxa, äger samhällsbyggnadsnämnden rätt att tillämpa den nya taxan i ärendet om det innebär en lägre avgift för den sökande.

Reducerad avgift vid justering av gällande lov

För ansökan om att göra justeringar i ett tidigare beviljat gällande lov utgår avgift enligt den tabell där åtgärden återfinns. Om samhällsbyggnadsnämnden finner att det är motiverat med avseende på arbetsinsatsen kan avgiften reduceras med 25, 50 eller 75 %.

Planavgift

Planavgift tas ut i samma omfattning som vid ett planenligt bygglov i det fall bygglov beviljas med liten avvikelse.

Kommunens principer för uttag av planavgift framgår av bilaga B.

Komplementbyggnader och anmälningspliktiga åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus

Avseende ärenden för en- och tvåbostadshus i enlighet med tabell A räknas tillhörande komplementbyggnader in i ärendetyperna för nybyggnad, om allt ingår i samma ansökan. Detsamma gäller eventuella anmälningspliktiga åtgärder, om de ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.

Tidsbegränsade bygglov

Samma avgift tas ut vid ansökan om ett tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL) som för ett permanent bygglov för motsvarande åtgärd.

Areabestämning

I de fall där beräkning av BTA, BYA och OPA förekommer, används mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009.

Timdebitering

För vissa ärendetyper anges ”Timdebitering”. I dessa fall beräknas avgiften genom att den framräknade handläggningskostnaden per timme multipliceras med antalet nedlagda timmar i ärendet.

Handläggningskostnaden

Handläggningskostnaden per timme är 1 000 kronor för ärenden avseende tabell A och B.

Avgift vid avslag, avskrivning, avvísning

Om en ansökan avslås, eller ett ärende avskrivs eller avvisas tas avgift ut för den handläggningstid som har lagts ner i ärendet genom att gå in i tabellen ”Tidsuppskattning” och räkna samman de handläggningsåtgärder som har vidtagits. Alternativt tas avgift ut för faktiskt nedlagd tid.

Tidersättning

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar samhällsbyggnadsnämnden om skälig avgift grundad på tidersättning.

Höjning/sänkning av avgift

Finner samhällsbyggnadsnämnden att det finns skäl som motiverar en höjning eller sänkning av avgiften, äger nämnden för visst slag av ärende eller för särskilt uppdrag att besluta om detta.

3 §**Detaljplaner och områdesbestämmelser****Planbesked**

En begäran om planbesked kan, enligt 5 kapitlet 2 § plan- och bygglagen, göras av den som har för avsikt att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan eller områdesplan antas, ändras eller upphävs. I de fall en intressent vill exploatera mark som inte är planlagd eller planlagd för annat ändamål ska denne skriftligen ansöka om planbesked. Kommunen är skyldig att inom fyra månader från ansökningsdatum lämna planbesked. Ett positivt planbesked är inte en garanti för att en detaljplan slutligen kommer att antas. Om ett planarbete inte kommer att påbörjas ska skälen anges i planbeskedet. Arbetet med att ta fram underlag till ett planbesked varierar beroende på ärendets komplexitet och avgiften varierar därefter. Själva planbeskedet går inte att överklaga.

Positiva planbesked debiteras med 100% av nedanstående avgift. För negativt planbesked, som innebär att kommunen inte avser inleda en planläggning utgår full avgift. Avgiften för planbesked avräknas till hälften vid teckande av planavtal.

För försenade planbesked utgår ingen avgift. Det gäller om kommunen lämnar planbesked senare än fyra månader efter att en fullständig begäran inkommit. Om längre tid än fyra månader överenskommits med den som begärt planbesked ska planbeskedet anses vara försenat endast om denna längre tid överskrider.

Plankostnader

Kostnader för arbete med detaljplaner och områdesbestämmelser får tas ut antingen genom planavgift eller plankostnadsavtal. Även för kommunens kostnader med program får planavgift tas ut enligt PBL kap 12§ 9. Planer som avser kommunal service, vägar, parker etc finansieras via skattemedel. Samhällsbyggnadsnämndens kostnader för att upprätta detaljplaner eller områdesbestämmelser ska ersättas av den som har nytta av åtgärden. Kostnaden kan variera från under 100 000 kr till flera miljoner kronor beroende på arbetets omfattning.

Avgift enligt planavtal

I dagsläget använder sig Bollebygds kommun i första hand av plankostnadsavtal istället för planavgift för nya detaljplaner och ändring av befintliga detaljplaner. Ett plankostnadsavtal upprättas med den som beställer ett planarbete och baseras på timdebitering som redovisar en uppställning på tidssatta arbetsmoment under varje planskede. Avgiften ska motsvara enhetens självkostnad för arbetet. Den beräknas med utgångspunkt från den arbetstid som krävs, genomsnittliga timkostnader samt nämndens övriga omkostnader för arbetet (utredningskostnader, konsulter, samrådskostnader, annonsering, fastighetsförteckning, grundkarta m.m.).

I planavtalet specificeras betalningsvillkor och parternas åtaganden i övrigt. Plankostnadsavtalet reglerar också betalningsskyldigheten i händelse av att planarbetet avbryts med mera. Alla utredningar som krävs som underlag för planarbetet betalas av byggherren. Utöver kommunens formella hantering tas kostnad ut för

Om det behövs ett program för att underlätta planarbetet kan kommunens självkostnad ingå i planavgiften. Om ett sådant program har upprättats i förväg ska kostnaden ingå i planavgiften endast om programmet fortfarande är aktuellt och innebär att planarbetet underlättas.

Om kommunen bedömer ett program avser ett större område än planen omfattar och det behövs för flera detaljplaner inom programområdet ska kostnaden för program anpassas efter vad som är skäligt.

Om en plan har flera beställare kan avgiften av en utsedd part som utses i avtalet eller kostnader fördelas enligt lämplig fördelningsprincip tex, avseende bygg rätt.

I samband med planläggning tas planavgift ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, godkänns eller upphävs. Förskottsavgift tas ut enligt följande princip: 25 % vid planstart, 50 % vid samråd och 25 % efter antagandet.

Planavgift för gällande planer

I det fall då inget planavtal har tecknats tas planavgift ut av den som söker bygglov för nybyggnad, tillbyggnad eller ändring av byggnader och anläggningar. Ingen planavgift vid planer före plan- och bygglagen (PBL), 1987.

Planavgiften tas ut i samband med bygglov och senast vid beslut om startbesked. Gäller detaljplaner som antagits med stöd av PBL. Planavgift tas ut för planer där fastighetsindelingsbestämmelser införts eller upphävts i syfte att tillåta en förändrad

fastighetsindelning i ett område. Det gäller även planer från tiden före PBL, som ändrats genom tillägg. Planavgiften består av fasta priser för ärenden som rör en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader till en- och tvåbostadshus. För övriga byggnader och anläggningar tas planavgift ut baserat på area i kvadratmeter (bruttoarea + öppenarea). Planavgift tas endast ut i samband med bygglovpliktiga åtgärder ej friggebodar och sk. Attefallshus. Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 31 § PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap.33 § PBL). Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovet medges med liten avvikelse från planen (tolkningsutrymme).

Planavgift tas inte ut för:

- nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m².
- tillbyggnader oavsett byggnad mindre än 50 m².

För tillbyggnad som överstiger 50% av huvudbyggnadens BTA tillämpas planavgift som för nybyggnad.

Planer som annan än kommunen (exploatör) helt bekostat, exempelvis via tecknat planavtal, uttas ingen planavgift i samband med bygglov.

Planavgiften beräknas enligt en formel som utarbetats av SKL. Formeln utgår från den bruttoarea som detaljplanen beräknas skapa i form av ny byggrätt och detaljplanens komplexitet. Vid areaberäkning gäller mätreglerna enligt svensk standard. Alla berörda areor anges i bruttoarea (BTA). Planavgift tas ut i bygglovprocessen, senast vid startbesked och beslut om kontrollplan.

Planavgift = mPBB x OF x PF x N

mPBB – milliprisbasbelopp OF – objektsfaktor enligt tabell 1 PF – planfaktor enligt tabell 2 N – justeringsfaktor

Planavgift för upphävande av äldre fastighetsplan

Upphävande av fastighetsindelningsbestämmelser för detaljplan som enbart avser upphävande av äldre fastighetsplan/tomtindelning, för att möjliggöra ändringar i fastighetsindelningen sker med timdebitering.

Övriga planavgifter

Upprättande av områdesbestämmelser och planprogram sker med timdebitering.

4 §

Ändring av taxan

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om justering av beloppen i tabellerna A och B samt det belopp som ska utgå per timme handläggningstid i taxan med hänsyn till prisutvecklingen, under förutsättning att kommunfullmäktige har beslutat att delegera uppgiften till nämnden och på vilka villkor det sker.

Övriga ändringar i taxan beslutas av kommunfullmäktige.

5 §

Betalning av avgift

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren mot faktura när denne tillställts byggnadsnämndens beslut, beställd handling levererats eller beställd åtgärd vidtagits.

Avgift får även tas ut i förskott.

Betalas inte avgift vid i fakturan angiven förfallodag utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1997:635) från förfallodagen tills betalning sker.

Avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs i högre instans. Avräkning ska ske mot eventuell avgift som ska utgå för den aktuella åtgärden.

Icke utnyttjade bygglov

På sökandens begäran sker avräkning av preliminärt debiterade avgifter för åtgärder efter beslut om bygglov vilka samhällsbyggnadsnämnden inte har vidtagit. I de fall bygglovet inte har utnyttjats sker återbetalning tidigast när bygglovet har upphört att gälla.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas respektive tilläggsdebiteras.

Taxans ikraftträdande

6 §

Denna taxa träder i kraft den 1 juli 2019.

A Taxetabeller för lov, anmälan mm

A 1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp			Avgift
A 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planeligt eller enligt gällande förhandsbesked	27 000 kr
A 1.2		Avvikelse från plan	30 000 kr
A 1.3		Bygglov med lokaliseringsprövning	Timdebitering
A 1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planeligt eller enligt gällande förhandsbesked	25 000 kr
		Avvikelse från plan	28 000 kr
A 1.6		Bygglov med lokaliseringsprövning	Timdebitering
A 1.7	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planeligt	10 000 kr
A 1.8		Avvikelse från plan alt utanför plan	12 000 kr
A 1.9	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planeligt	5 250 kr
A 1.10		Avvikelse från plan alt utanför plan	7 250 kr
A 1.11	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planeligt	10 000 kr
A 1.12		Avvikelse från plan alt utanför plan	12 000 kr
A 1.13	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planeligt	5 250 kr
A 1.14		Avvikelse från plan alt utanför plan	7 250 kr
A 1.15	Ändring av lov		Timdebitering
A 1.16	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse) med samma byggherre (inklusive ett arbetsplatsbesök per byggnad)		12 000 kr

A 2 Bygglöv och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader		
	Ärendetyp	Avgift
A 2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt 14 500 kr
A 2.2		Avvikelse från plan alt utanför plan 16 500 kr
A 2.3	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt 5 500 kr
A 2.4		Avvikelse från plan alt utanför plan 7 500 kr
A 2.5	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA) (inklusive två arbetsplatsbesök)	Planenligt 30 000 kr
A 2.6		Avvikelse från plan alt utanför plan 32 000 kr
A 2.7	Nybyggnad ≥1001 kvm (BTA+OPA) (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planenligt 32 000 kr
A 2.8		Avvikelse från plan alt utanför plan 34 000 kr
A 2.9	Uppförande av flerbostadshus, vård, boende, skola, samlingslokal, handel (inklusive 4 arbetsplatsbesök)	0 - 999 kvm (BTA + OPA) 50 500 kr
A 2.10		1000-5000 kvm (BTA + OPA) 79 500 kr
A 2.11		≥5000 kvm (BTA + OPA) 108 500 kr
A 2.12	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt 13 000 kr
A 2.13		Avvikelse från plan alt utanför plan 15 000 kr
A 2.14	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt 6 000 kr
A 2.15		Avvikelse från plan alt utanför plan 8 000 kr
A 2.16	Tillbyggnad 51-199 kvm, med tekniskt samråd (BTA+OPA) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt 15 500 kr
A 2.17		Avvikelse från plan alt utanför plan 17 500 kr
A 2.18	Tillbyggnad 51-199 kvm, utan tekniskt samråd (BTA+OPA)	Planenligt 8 000 kr
A 2.19		Avvikelse från plan alt utanför plan 10 000 kr
A 2.20	Tillbyggnad ≥200 kvm, med tekniskt samråd (BTA+OPA) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt 17 500 kr
A 2.21		Avvikelse från plan alt utanför plan 19 500 kr
A 2.22	Tillbyggnad ≥ 200kvm, utan tekniskt samråd (BTA+OPA)	Planenligt 9 000 kr
A 2.23		Avvikelse från plan alt utanför plan 11 000 kr
A 2.24	Fasadändring	Timdebitering
A 2.25	All övrig ändring	Timdebitering

A 3 Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar		
	Ärendetyp	Avgift
A 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	4 250 kr
A 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	9 250 kr
A 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	500 kr
A 3.4	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på annan fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	2 000 kr

A 4 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1		
	Ärendetyp	Avgift
A 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och berggrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
A 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

A 5 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)			
Ärendetyp			Avgift
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	9 000 kr
A 5.2		Avvikelse från plan alt utanför plan	10 000 kr
A 5.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	4 250 kr
A 5.4		Avvikelse från plan alt utanför plan	5 250 kr
A 5.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser	0	Timdebitering
A 5.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	3 250 kr
A 5.7		Avvikelse från plan alt utanför plan	4 500 kr

A 6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov			
Ärendetyp			Avgift
A 6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov		3 250 kr

A 7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär			
Ärendetyp			Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär		3 250 kr

A 8 Anmälningsskyldiga åtgärder		
Ärendetyp		Avgift
A 8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 250 kr
A 8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	3 500 kr
A 8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	11 250 kr
A 8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	5 000 kr
A 8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	4 000 kr
A 8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	8 500 kr
A 8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	2 750 kr
A 8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	7 750 kr
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	2 500 kr
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	2 500 kr
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	8 750 kr
A 8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	3 000 kr
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 250 kr
A 8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	4 000 kr
A 8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	12 000 kr
A 8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	5 250 kr
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk	Timdebitering

A 8.20	Uppförande, tillbyggnad eller ändring av komplementbostadshus enligt 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd (Attefallshus) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.21	Uppförande, tillbyggnad eller ändring av komplementbostadshus enligt 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd (Attefallshus)	3 750 kr
A 8.22	Anmälningsskyldig tillbyggnad enligt 9 kap. 4b § 1 st. 1 PBL med tekniskt samråd (Attefallstillbyggnad) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.23	Anmälningsskyldig tillbyggnad enligt 9 kap. 4b § 1 st. 1 PBL, utan tekniskt samråd (Attefallstillbyggnad)	4 000 kr
A 8.24	Bygga sådan anmälningsskyldig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	3 000 kr
A 8.25	Inredning av ytterligare en bostad enligt 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 750 kr
A 8.26	Inredning av ytterligare en bostad enligt 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 500 kr

A 9 Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder		
Ärendetyp		Avgift
A 9.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 500 kr
A 9.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	4 500 kr

A 10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov		
Ärendetyp		Avgift
A 10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 500 kr
A 10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	5 000 kr

A 11 Förhandsbesked		
Ärendetyp		Avgift
A 11.1	Förhandsbesked	14 250 kr
A 11.2	Förhandsbesked per tomt utöver den första då de är intilliggande fastigheter i samma ansökan	2 000 kr

A 12 Villkorsbesked		
Ärendetyp		Avgift
A 12.1	Villkorsbesked	Timdebitering

A 13 Ingripandebesked		
Ärendetyp		Avgift
A 13.1	Ingripandebesked	Timdebitering

A 14 Extra arbetsplatsbesök, tekniskt samråd och slutsamråd		
Ärendetyp		Avgift
A 14.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver ordinarie angivna i taxan, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	1 500 kr
A 14.2	Extra tekniskt samråd, utöver det första, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	3 000 kr
A 14.3	Extra slutsamråd (inklusive ev interremistiskt slutbesked), utöver det första, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	3 000 kr
A 14.4	Extra arbetsplatsbesök, tekniskt samråd eller slutsamråd, utöver det första, per styck för byggnationer 300 kvm (BTA+OPA)	Timdebitering

A 15 Upprättande av nybyggnadskarta			
Ärendetyp			Avgift
A 15.1	Förenklad nybyggnadskarta		3 500 kr
A 15.2	För ny- och tillbyggnad inom detaljplanelagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA . Fastighetens yta 0-5000 kvm	Nyupprättande av nybyggnadskarta	10 000 kr
A 15.3		Kontroll av befintlig nybyggnadskarta	2 500 kr
A 15.4		Uppdatering av befintlig nybyggnadskarta	5 000 kr
A 15.5	För ny- och tillbyggnad inom detaljplanelagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA . Tillägg per påbörjade 5000 kvm utöver de 5000 första, då fastighetens yta ≥ 5001 kvm	Nyupprättande av nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.6		Kontroll av befintlig nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.7		Uppdatering av befintlig nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.8	För ny- och tillbyggnad utanför detaljplanelagt område eller inom detaljplan då ny- eller tillbyggnad inte ska anslutas till kommunalt VA . Fastighetens yta 0-5000 kvm	Nyupprättande av nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.9		Kontroll av befintlig nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.10		Uppdatering av befintlig nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.11	För ny- och tillbyggnad utanför detaljplanelagt område eller inom detaljplan då ny- eller tillbyggnad inte ska anslutas till kommunalt VA . Tillägg per påbörjade 5000 kvm utöver de 5000 första, då fastighetens yta ≥ 5001 kvm	Nyupprättande av nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.12		Kontroll av befintlig nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.13		Uppdatering av befintlig nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.14	För ny- och tillbyggnad av komplementbyggnad och andra små, enkla byggnader, eller i andra fall då nybyggnadskarta enligt ärendetyp 15.1-15.12 inte krävs.	Nyupprättande av nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.15		Kontroll av befintlig nybyggnadskarta	Timdebitering
A 15.16		Uppdatering av befintlig nybyggnadskarta	Timdebitering

A 16 Utstakning			
Ärendetyp			Avgift
A 16.1	Nybyggnad, 1-4 punkter	Grovutstakning	6 000 kr
A 16.2		Finutstakning när grovutstakning gjorts tidigare	4 000 kr
A 16.3		Finutstakning	8 000 kr
A 16.4	Tillbyggnad, 1-4 punkter	Finutstakning, enkla förhållanden	Timdebitering
A 16.5		Finutstakning, komplicerade förhållanden	Timdebitering
A 16.6	Tillägg per punkt utöver de fyra första	Grovutstakning	500 kr
A 16.7		Finutstakning	4 000 kr
A 16.8	Tillägg per styck för extra utstakningstillfällen	Finutstakning när grovutstakning gjorts tidigare	4 000 kr

A 17 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)			
Ärendetyp			Avgift
A 17.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller		I enlighet med tillämplig tabell
A 17.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller		Timdebitering

A 18 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder			
Ärendetyp			Avgift
A 18.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder		Timdebitering

A 19 Avslag			
Ärendetyp			Avgift
A 19.1	Avslag		Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

A 20 Avskrivning		
Ärendetyp		Avgift
A 20.1	Avskrivning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp alternativt timdebitering av faktisk nedlagd tid

A 21 Avvisning		
Ärendetyp		Avgift
A 21.1	Avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp alternativt timdebitering av faktisk nedlagd tid

B. Taxetabeller för planavgift och planbesked

B 1 Planavgift vid bygglov för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

	Ärendetyp	Avgift
B 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus	29 120 kr
B 1.2	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	29 120 kr
B 1.3	Nybyggnad av komplementbyggnad ≥51 i separat ärende	14 560 kr
B 1.4	Tillbyggnad	7 280 kr
B 1.5	Annan ändring än tillbyggnad	7 280 kr

B 2 Planavgift vid bygglov för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

	Ärendetyp	Avgift
B 2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA)	21 840 kr
B 2.2	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	94 640 kr
B 2.3	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	232 960 kr
B 2.4	Nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	262 080 kr
B 2.5	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA),	10 920 kr
B 2.6	Tillbyggnad ≥51 kvm (BTA+OPA)	16 380 kr

B 3 Planavgift vid bygglov för andra anläggningar än byggnader, del 1

	Ärendetyp	Avgift
B 3.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
B 3.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
B 3.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvsdrift	Timdebitering
B 3.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
B 3.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
B 3.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
B 3.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

B 4 Planavgift vid bygglov för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

	Ärendetyp	Avgift
--	-----------	--------

B 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank	0 kr
B 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus	0 kr
B 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	0 kr

B 5 Planbesked		
	Ärendetyp	Avgift
	Positiva planbesked debiteras med 100% av nedanstående avgift Negativa planbesked debiteras enligt timdebitering. Avgiften för planbesked avräknas till hälften vid teckande av plankostnadsavtal. För försenade planbesked utgår ingen avgift. Det gäller om kommunen lämnar besked senare än fyra månader efter att fullständig begäran inkommit. Om längre tid än fyra månader överenskommit med den som begärt planbesked ska planbeskedet anses vara försenat endast om denna längre tid överskrids.	
B 5.1	Planbesked kategori 1 (alla åtgärder som inte omfattas av kategori 2 eller 3)	14 750 kr
B 5.2	Planbesked kategori 2 (komplexa åtgärder eller åtgärder som kräver miljöbedömning) Med komplex åtgärd avses projekt som uppfyller något av: 1. Projekt av större omfattning: bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 5 000 m² bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 20 000 m² markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående följande kriterier: 2. Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.	24 250 kr
B 5.3	Planbesked kategori 3 (åtgärder som innebär mindre ändring eller mindre tillägg till gällande detaljplan, förlängning av genomförandetid för gällande detaljplan eller andra åtgärder av motsvarande komplexitet) Med enkel åtgärd avses projekts som följer samtliga följande kriterier: 1. Mindre projekt av enklare karaktär, ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m² bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 m² eller ändrad mark- användning till något av ovanstående. 2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär. 3. Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med standardförfarande.	9 250 kr

17. VA- och dagvattenpolicy för Bollebygds kommun KS2021/299

§10

KS2021/299

VA- och dagvattenpolicy för Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till VA- och dagvattenpolicy och samtidigt upphäva kommunfullmäktiges beslut 2019-11-14 §144 gällande antagandet av den nuvarande Dagvattenpolicyn (KS2019/224).

Ärendet

Bollebygds kommun har tillsammans med Sweco tagit fram en samling dokument som tillsammans utgör en strategisk VA-plan (VA-översikt, VA-policy och VA-handlingsplan) med syfte att säkerställa en långsiktig strategi för hanteringen av spill-, dricks- och dagvatten inom kommunen (vidare kallat VA-försörjning). I VA-planen hanteras VA-försörjning både inom och utanför allmänt verksamhetsområde för VA. Arbetet med den strategiska VA-planen följer Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2014:1).

VA-policyn har tagits fram med utgångspunkt från den kunskap och de behov som sammanställts i VA-översikten samt utifrån resultaten från avstämningar med arbetsgruppen. VA-policyn innehåller en målbild för VA-försörjningen. För att nå målbilden och säkerställa att samtliga delar i den kommunala organisationen arbetar tillsammans behöver beslut som rör VA-försörjningen styras ytterligare med hjälp av ställningstaganden. VA-policyn avser att vara styrande och vägledande för innehållet i VA-handlingsplanen som upprättas i nästa skede. I VA-handlingsplanen kommer åtgärdsbehovet konkretiseras tillsammans med ansvarsfördelning och tidplan för angivna åtgärder. En viktig utgångspunkt i arbetet med VA-policyn och VA-planen som helhet är den kommunala översiktsplanen. Översiktsplanens planerade mark- och vattenanvändning samt prioriteringar ska återspeglas i VA-planen och vice versa. Översiktsplanens strategier om hur utvecklingen av kommunen bör utformas utifrån ett VA-försörjningsperspektiv har därmed varit en naturlig vägledning i arbetet. En strategi i kommunens nya översiktsplan (inte antagen än) är att bebyggelse i första hand ska tillkomma där det finns möjlighet till allmän VA-försörjning. Kommunens recipienter får inte belastas ytterligare och när mark ska bebyggas ska skyfallssituationen analyseras ur ett helhetsperspektiv. Därmed utgör VA-planen samtidigt ett viktigt underlag för översiktsplanen. Det blir bl.a tydligt vilka olika konsekvenser planerad bebyggelse får för VA-försörjningen. I arbetet med VA-planen har en översyn av de dokument som ingår i VA-planen gjorts. Som en konsekvens av det arbetet har dagvattenpolicyn därför blivit en del av den övriga VA-policyn. Den nuvarande Dagvattenpolicyn (KS2019/224) som antogs i beslut 2019-11-14 §144 måste därför upphävas.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2021-11-15, § 200, och beslutat att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till VA- och dagvattenpolicy och samtidigt upphäva kommunfullmäktiges beslut 2019-11-14 §144 gällande antagandet av den nuvarande Dagvattenpolicyn (KS2019/224).

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till VA- och dagvattenpolicy och samtidigt upphäva kommunfullmäktiges beslut 2019-11-14 §144 gällande antagandet av den nuvarande Dagvattenpolicyn (KS2019/224).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §7 KSAU VA- och dagvattenpolicy för Bollebygds kommun
- §200 SBN Beslut om antagande av VA- och dagvattenpolicy(156873)
- Beslut om antagande av VA- och dagvattenpolicy(156229)
- VA-och dagvattenpolicy (2021-11-02)(156230)
- Nuvarande dagvattenpolicy Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§200

SBN2021/247

Beslut om antagande av VA- och dagvattenpolicy

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till VA- och dagvattenpolicy och samtidigt upphäva kommunfullmäktiges beslut 2019-11-14 §144 gällande antagandet av den nuvarande Dagvattenpolicyn (KS2019/224).

Ärendet

Bollebygds kommun har tillsammans med Sweco tagit fram en samling dokument som tillsammans utgör en strategisk VA-plan (VA-översikt, VA-policy och VA-handlingsplan) med syfte att säkerställa en långsiktig strategi för hanteringen av spill-, dricks- och dagvatten inom kommunen (vidare kallat VA-försörjning). I VA-planen hanteras VA-försörjning både inom och utanför allmänt verksamhets-område för VA. Arbetet med den strategiska VA-planen följer Havs – och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2014:1)

VA-policyn har tagits fram med utgångspunkt från den kunskap och de behov som sammanställts i VA-översikten samt utifrån resultaten från avstämningar med arbetsgruppen. VA-policyn innehåller en målbild för VA-försörjningen. För att nå målbilden och säkerställa att samtliga delar i den kommunala organisationen arbetar tillsammans behöver beslut som rör VA-försörjningen styras ytterligare med hjälp av ställningstaganden.

VA-policyn avser att vara styrande och vägledande för innehållet i VA-handlingsplanen som upprättas i nästa skede. I VA-handlingsplanen kommer åtgärdsbehovet konkretiseras tillsammans med ansvarsfördelning och tidplan för angivna åtgärder.

En viktig utgångspunkt i arbetet med VA-policyn och VA-planen som helhet är den kommunala översiktsplanen. Översiktsplanens planerade mark- och vattenanvändning samt prioriteringar ska återspeglas i VA-planen och vice versa. Översiktsplanens strategier om hur utvecklingen av kommunen bör utformas utifrån ett VA- försörjningsperspektiv har därmed varit en naturlig vägledning i arbetet. En strategi i kommunens nya översiktsplan är att bebyggelse i första hand ska tillkomma där det finns möjlighet till allmän VA-försörjning. Kommunens recipienter får inte belastas ytterligare och när mark ska bebyggas ska skyfallssituationen analyseras ur ett helhetsperspektiv. Därmed utgör VA-planen samtidigt ett viktigt underlag för översiktsplanen. Det blir bl.a tydligt vilka olika konsekvenser planerad bebyggelse får för VA-försörjningen.

I arbetet med VA-planen har en översyn av de dokument som ingår i VA-planen gjorts. Som en konsekvens av det arbetet har dagvattenpolicyn därför blivit en del av den övriga VA-policyn.

Den nuvarande Dagvattenpolicyn (KS2019/224) som antogs i beslut 2019-11-14 §144 måste därför upphävas.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till VA- och dagvattenpolicy och samtidigt upphäva kommunfullmäktiges beslut 2019-11-14 §144 gällande antagandet av den nuvarande Dagvattenpolicyn (KS2019/224).

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av VA/-gatuingenjör Daniel Kopp.

Beslutsunderlag

- Beslut om antagande av VA- och dagvattenpolicy
- VA-och dagvattenpolicy (2021-11-02)

Skickas till

Kommunfullmäktige

VA-och dagvattenpolicy

Bollebygds kommun

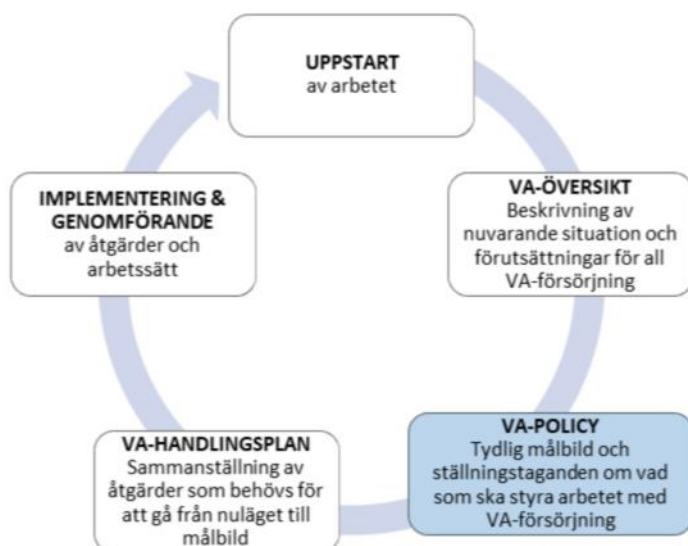
Upprättad 2021-11-02
Beslutad i samhällsbyggnadsnämnd 2021-11-15 §
Beslutad i kommunfullmäktige 2021-12-xx §
Dokumentansvarig VA-/gatuchef

1 Inledning

Bollebygds kommun har tagit fram en samling dokument som tillsammans utgör en strategisk VA-plan (VA-översikt, VA-policy och VA-handlingsplan) med syfte att säkerställa en långsiktig strategi för hanteringen av spill-, dricks- och dagvatten inom kommunen (vidare kallat VA-försörjning). I VA-planen hanteras VA-försörjning både inom och utanför allmänt verksamhetsområde för VA.

Arbetet med den strategiska VA-planen följer Havs – och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2014:1) och utförs stegvis enligt figuren nedan.

VA-policyn har tagits fram med utgångspunkt från den kunskap och de behov som sammanställts i VA-översikten samt utifrån resultaten från avstämningar med arbetsgruppen. VA-policyn innehåller en målbild för VA-försörjningen. För att nå målbilden och säkerställa att samtliga delar i den kommunala organisationen arbetar tillsammans behöver beslut som rör VA-försörjningen styras ytterligare med hjälp av ställningstaganden.

VA-policyn avser att vara styrande och vägledande för innehållet i VA-handlingsplanen som upprättas i nästa skede. I VA-handlingsplanen kommer åtgärdsbehovet konkretiseras tillsammans med ansvarsfördelning och tidplan för angivna åtgärder.

En viktig utgångspunkt i arbetet med VA-policyn och VA-planen som helhet är den kommunala översiktsplanen. Översiktsplanens planerade mark- och vattenanvändning samt prioriteringar ska återspeglas i VA-planen och vice versa. Översiktsplanens strategier om hur utvecklingen av kommunen bör utformas utifrån ett VA-försörjningsperspektiv har därmed varit en naturlig vägledning i arbetet. En strategi i kommunens nya översiktsplan är att bebyggelse i första hand ska tillkomma där det finns möjlighet till allmän VA-försörjning. Kommunens recipienter får inte belastas ytterligare och när mark ska bebyggas ska skyfallssituationen analyseras ur ett helhetsperspektiv. Därmed utgör VA-planen samtidigt ett viktigt underlag för översiktsplanen. Det blir bl.a tydligt vilka olika konsekvenser planerad bebyggelse får för VA-försörjningen.

VA-policyn ska revideras varje mandatperiod, helst i samband med aktualisering av översiktsplanen. Revideringen ska säkerställa att samtliga delar av policyn är aktuella och att tillkommande relevant information lyfts in.

2 Målbild

Vattnet i Bollebygd är en värdefull resurs som ska respekteras när beslut ska fattas. Därför ska en långsiktigt hållbar vattenförvaltning med hänsyn till målbilden, framtida klimatförändringar och framtida samhällsutveckling tillämpas.

Hållbarhet

Robusthet

Bollebygds kommun ska ha en robust VA-försörjning som kontinuerligt anpassas till ett förändrat klimat och som samordnas med planerad bebyggelseutveckling. Den ska genomsyras av långsiktig hållbarhet där ett flergenerationsperspektiv tillämpas.

Kvalitet

Bollebygds kommun ska arbeta för att nå god status i samtliga vattenförekomster i kommunen. Sjöar och vattendrag ska präglas av ett rikt växt- och djurliv samt erbjuda goda möjligheter till rekreation.

VA-försörjningen ska utvecklas, utformas och skötas så att människors hälsa säkerställs och att påverkan på miljön minimeras.

Tydlighet

VA-försörjningen ska präglas av trygghet, tydlighet och transparens. Motiv till olika beslut med koppling till VA-försörjningen samt hur den ska utformas inom kommunen ska framgå tydligt. Det ska vara lätt att göra rätt, både för politiker och tjänstepersoner samt de som bor och verkar i kommunen.

Samordning

Bollebygds kommun ska ha en väl fungerande organisation som präglas av samordning och samverkan både inom kommunen samt regionalt. Olika kompetenser nyttjas och den kompetens som krävs för att hantera nuvarande och framtida utmaningar värnas.

3 Ställningstaganden

Ställningstaganden kring kommunens VA-försörjning presenteras gruppvis, utan rangordning och följer strukturen i VA-översikten. I VA-översikten finns mer information om de behov och utmaningar som ligger till grund för dessa ställningstaganden.

3.1 Övergripande

1. Det ska finnas en långsiktig plan för kommunens VA-försörjning som är samordnad med kommunens övriga strategiska dokument. De strategiska dokumenten ska uppdateras kontinuerligt och fungera som verktyg för kommunikation och samarbete såväl inom den kommunala organisationen som med medborgarna. Kontinuerlig kunskapsåterföring ska vara en naturlig del av processen.
2. I VA-utbyggnadsplanen ska samtliga områden med samlad/sammanhållen bebyggelse i kommunen klassas utifrån behovet av allmän VA-försörjning med avseende på miljö- och hälsoskyddsaspekter samt samhällets utveckling. Områdena ska delas in i följande klasser: allmänt VA-område, VA-utbyggnadsområde, VA-utredningsområde, VA-bevakningsområde eller enskilt VA-område. Det ska vara tydligt för både tjänstepersoner och allmänhet vad klassningarna innebär.
3. Klimatförändringarnas effekter ska begränsas genom att anpassa planering och hantering av VA-försörjning till ett förändrat klimat.
4. VA-försörjningen ska anpassas och planeras med hänsyn till recipienters status och andra naturvärden.
5. Det ska finnas en långsiktig plan för drift och underhåll samt förnyelse för att upprätthålla och förbättra de allmänna VA-anläggningarnas status samt säkerheten i och omkring dem.
6. VA-försörjningen ska präglas av en enhetsövergripande arbetsprocess med en tydlig ansvarsfördelning. Kommunen ska säkerställa att såväl ekonomiska som personella resurser finns för att kunna arbeta enligt VA-planens målbild, ställningstaganden och genomföra nödvändiga åtgärder. Berörda tjänstepersoner och politiker ska erhålla den kompetensutveckling som behövs för att uppnå detta.
7. Det ska finnas tydliga och trygga vägar för kommunikation och samarbete kring frågor som rör VA-försörjningen, både inom den kommunala organisationen samt med allmänheten. Kommunen ska verka för ökad medvetenhet hos invånarna i frågor som rör hållbar VA-försörjning, för både allmän och enskild.
8. En god VA-försörjning ska vid behov och möjlighet säkerställas genom regional samverkan.

3.2 Allmän dricksvattenförsörjning

9. En långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning, inklusive reservvattenförsörjning, ska säkerställas och samordnas med planerad samhällsutveckling.
10. Allmänna dricksvattentäkter och reservvattentäkter ska ha ett fullgott vattenskydd som säkerställer råvattenkvalitet och -kvantitet.
11. Vattenförluster i det allmänna dricksvattennätet ska hållas på en långsiktigt hållbar nivå med hänsyn till både miljö och ekonomi.
12. Arbete för att skydda den allmänna dricksvattenförsörjningen från sabotage ska genomföras kontinuerligt.

3.3 Allmän spillvattenförsörjning

13. Det ska finnas en långsiktig plan för den allmänna spillvattenhanteringen som tar höjd för framtida krav och planerad bebyggelseutveckling.
14. Andelen tillskottsvatten i det allmänna spillvattennätet ska hållas på en långsiktigt hållbar nivå med hänsyn till både miljö och ekonomi.
15. Bräddning från allmänna avloppsanläggningar ska undvikas, framförallt till recipienter som är känsliga för näringsbelastning.
16. Det ska finnas en långsiktigt hållbar och kretsloppsanpassad hantering av slamfraktionen från allmänna avloppsanläggningar.

3.4 Enskild VA-försörjning

17. Byggnation på landsbygden ska beakta säkerställande av en långsiktigt hållbar VA-försörjning, med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi.
18. Inför beslut om planbesked och förhandsbesked ska förutsättningarna för framtida VA-försörjning utredas. Det ska vara tydligt om det finns förutsättningar för och möjlighet till allmän eller enskild VA-försörjning.
19. Statusen på enskilda avloppsanläggningar ska vara känd av berörda fastighetsägare och tillsynsmyndigheten.
20. Det ska finnas tillräckliga personella och ekonomiska resurser för tillsyn av enskilda avlopp. Tillsyn av enskilda avloppsanläggningar ska beakta områdets klassning enligt VA-utbyggnadsplanen samt recipientens känslighet.

3.5 Dagvatten och skyfall

21. En klimatanpassad och långsiktigt hållbar dagvatten- och skyfallshantering ska eftersträvas vid all planering för befintlig och framtida bebyggelse.
22. Dagvatten- och skyfallshanteringen ska utredas kontinuerligt och plats för detta ska avsättas i samtliga skeden i samhällsbyggnadsprocessen, från tidiga skeden till genomförande och drift.
23. Lokala förutsättningar som låglänta stråk och grönområden ska nyttjas för öppen avledning, fördröjning och skyfallsstråk för att minimera översvämningsrisk.
24. Låglänta och instängda områden ska undvika att bebyggas. I annat fall ska översvämnningar styras till de platser där de gör minst skada och övriga skyddsåtgärder ska vidtas.
25. Krav på rening och fördröjning ska ställas utifrån dagvattnets föroreningsgrad och känsligheten hos mottagande recipient.
26. Dagvatten ska renas och fördröjas så nära källan som möjligt.
27. Dagvattenanläggningar ska ses som en estetisk och ekologisk resurs. I första hand prioriteras öppna och gröna lösningar som berikar bebyggelsemiljön med olika ekosystemtjänster. Utformningen ska vara tilltalande och säker samt ekonomiskt hållbar sett ur ett långsiktigt driftsperspektiv. Kreativa lösningar uppmuntras.
28. Vid ny- och större ombyggnationer ska, utifrån dagvattensynpunkt, medvetna och motiverade materialval göras och andelen hårdgjorda ytor ska begränsas.

Dokumentansvarig: VA-Gatuchef
Beredande organ: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Beslutad av: Kommunfullmäktige
Datum för beslut: 2019-11-14
Giltighetstid: 2023-11-14

Dagvattenpolicy för Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

1. Inledning (Bakgrund)	3
1.1 Nationella och internationella utgångspunkter	4
2. Dagvattenpolicyn i sitt sammanhang	5
2.1 Syfte	5
2.2 Metodik	5
2.3 Målgrupp	5
2.4 VA-och dagvattenplanens olika delar	6
2.5 Relation till andra styrdokument	7
3. Dagvattenstrategier	8
Strategi 1: Flöden	8
Strategi 2: Översvämningar	9
Strategi 3: Vattenkvalitet	10
Strategi 4: Gestaltning och utformning	11
Strategi 5: Säkerhet och tillgänglighet	12
Strategi 6: Ansvar	13
Strategi 7: Kommunikation	14
4. Levandegöra	15
5. Uppföljning	15
BILAGA 1 Sammanställning ställningstaganden	16

1. Inledning (Bakgrund)

Bollebygds kommun behöver arbeta för att förebygga klimatförändringar som yttrar sig i form av bland annat intensivare regn och högre vattennivåer i vattendrag. Samtidigt pågår förtätning och exploatering på flera håll i kommunen, vilket innebär ökad konkurrens mellan ytor för bebyggd miljö och ytor för hantering av dagvatten. En ökande exploatering bidrar generellt till ökad andel hårdgjorda ytor där dagvatten avrinner med högre hastighet. Detta leder i sin tur till högre flödestoppar för dagvattensystemen att hantera.

För att klara utmaningarna krävs att samhället ställer om från traditionella lösningar som domineras av underjordiska dagvattenanläggningar, till öppna, ytliga och utjämnande och fördröjande lösningar som har bättre förutsättningar att hantera flödestoppar och magasinera dagvatten samt bidrar till en biologisk mångfald.

Föroreningsinnehållet i dagvatten är också ett problem som behöver hanteras på ett effektivare sätt än tidigare om statusen för Bollebygds vattenmiljöer ska kunna bevaras och förbättras. Det finns många olika typer av föroreningar i dagvatten och kommunen behöver systematiskt ställa krav så att reningsmetoder alltid väljs med hänsyn till både föroreningsinnehåll och recipientmiljöns förutsättningar.

Dagvattenplanen för Bollebygds kommun har delats in i tre delar; Dagvattenpolicy, Dagvattenhandbok och Åtgärdsförslag. Policyn ger konkreta ställningstaganden för hur kommunen ska hantera dagvattenfrågorna i olika sammanhang, medan handboken för ett utvecklat resonemang kring hur ställningstagandena ska eftersträvas och uppnås. Åtgärdsförslagen syftar till att förbättra hanteringen av dagvattenfrågorna i Bollebygds kommun.

Denna dagvattenpolicy ger ställningstaganden gällande kommunens hantering av dagvatten som ska verka för att samhällsutvecklingen förblir hållbar på lång sikt. Policyn ska bidra till att dagvattenhanteringen sker med tydligt beaktande av människors hälsa, miljö, ekonomi och samhällsfunktioner. Dessutom eftersträvas ett helhetstänk där estetiska, ekologiska och pedagogiska mervärden får utrymme i utformningen av dagvattenlösningar. Denna dagvattenpolicy anger hur dagvatten inom planlagda områden och i tillämpliga delar även icke planlagt område ska hanteras för såväl kommunägd som privat mark. Dagvattenpolicyn riktar sig till både tjänstemän inom kommunen och till externa aktörer.

1.1 Nationella och internationella utgångspunkter

I detta avsnitt presenteras några av de nationella och internationella dokument, mål och beslut som utgör bakgrund till framtagandet av en kommunal dagvattenpolicy för Bollebygds kommun.

FN har fastställt 17 globala mål för hållbar utveckling med syfte att skapa förutsättningar för att succesivt uppnå en hållbar samhällsutveckling fram till 2030. Flera av målen berör, direkt eller indirekt, hantering av dagvatten:

- Rent vatten och sanitet
- Hållbar industri, innovationer, och infrastruktur
- Hållbara städer och samhällen
- Bekämpa klimatförändringen
- Hav och marina resurser
- Ekosystem och biologisk mångfald

Sverige arbetar sedan 1999 med nationella miljökvalitetsmål varav ett antal inbegriper hanteringen av vattenresurser. De miljökvalitetsmål som främst berör dagvatten är:

- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet.
- God bebyggd miljö
- Hav i balans och levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker

År 2000 antog alla medlemsländer i EU det så kallade ramdirektivet för vatten (vattendirektivet) vilket syftar till att uppnå helhetssyn och systematiskt arbete för att bevara och förbättra Europas vatten. Ramdirektivet lägger grunden för den kvalitet och tillgång på vatten som EU-länderna inte får underskrida. Direktivet syftar till en effektivare samordning av resurser inom och mellan EU-länderna för att hantera brister i vattenmiljön. Vart och ett av Sveriges fem vattendistrikt har fattat beslut om fyra dokument som stöd för detta arbete; Förvaltningsplan, Åtgärdsprogram, Miljökvalitetsnormer och Miljökonsekvensbeskrivning.

Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutade under december 2016 om en ny förvaltningsplan för perioden 2016-2021. Planen innehåller bland annat åtgärdsprogram som riktar sig till kommuner och myndigheter. Åtgärdena har som syfte att möjliggöra att miljökvalitetsnormer för vattendistriktets vattenförekomster efterlevs. En av åtgärdena lyfter särskilt fram vikten av dagvattenplanering:

"Kommunerna ska utveckla planer för hur dagvatten ska hanteras inom kommunen med avseende på kvantitet och kvalitet. Dagvattenplanerna ska bidra till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande."

Åtgärden motiveras bland annat genom att den förväntade ökningen i andel hårdgjorda ytor och förtätning i stadsmiljön som leder till ökade flöden för recipienterna att hantera. Vidare lyfts dagvattnets innehåll av *tungmetaller* och andra förorenande ämnen fram som ett problem som behöver hanteras genom kommunala strategier för uppströmsarbete med rening nära källan.

Havs- och vattenmyndigheten har tagit fram en vägledning för kommunal VA-planering som beskriver vikten av en planering med helhetssyn. I handledningen beskrivs viktiga ingående delar i arbetet för att uppnå en hållbar och fungerande hantering av dagvatten. Planeringen ska ge en tydlig och homogen behandling av dagvattenfrågor i exploaterings-, drifts- och underhållskeenden. Enligt vägledningen kan dagvattenplaneringen med fördel knyta an till övriga delar inom kommunplaneringen som exempelvis berör klimatanpassning och olika risk- och sårbarhetsanalyser.

2. Dagvattenpolicyn i sitt sammanhang

Genom en dagvattenpolicy med politiskt förankrade och fastställda värderingar och grunder ökar förutsättningarna för kommunen att uppnå en enhetlig hantering och bild av dagvattenfrågorna. Målet är att policyn ska bidra till att dagvattenhanteringen tas upp tidigt i kommunens olika samhällsbyggnadsprocesser och att kostsamma och svårlösta följdproblem på så vis kan undvikas. För att skapa förutsättningar för ett brett förankrat och accepterat material så har policyn arbetats fram i en grupp med kompetenser från hela kommunens samhällsbyggnadsförvaltning.

2.1 Syfte

Dagvattenpolicyn syftar till att skapa en tydlig och gemensam grund för kommunen att använda sig av i de olika frågorna som rör dagvatten. Avsikten med arbetet har hela tiden varit att uppnå ett styrande dokument med bred förankring i verksamheten. Policyn ska beakta den kunskap och de behov som finns inom alla enheter som berörs av frågorna och att förutsättningarna för samhällsbyggande och samhällsförvaltning förbättras.

2.2 Metodik

Dagvattenpolicyn är uppdelad enligt följande sju strategier:

- Strategi 1: **Flöden**
- Strategi 2: **Översvämningar**
- Strategi 3: **Vattenkvalitet**
- Strategi 4: **Gestaltning och utformning**
- Strategi 5: **Trygghet, säkerhet och tillgänglighet**
- Strategi 6: **Ansvar**
- Strategi 7: **Kommunikation**

Till varje strategi hör ställningstaganden som visar kommunens inriktning och målsättningar för respektive ämnesområde.

2.3 Målgrupp

Policyn ska förmedla kommunens förhållningssätt beträffande dagvatten för såväl tjänstemän, politiker, exploatörer som kommuninvånare.

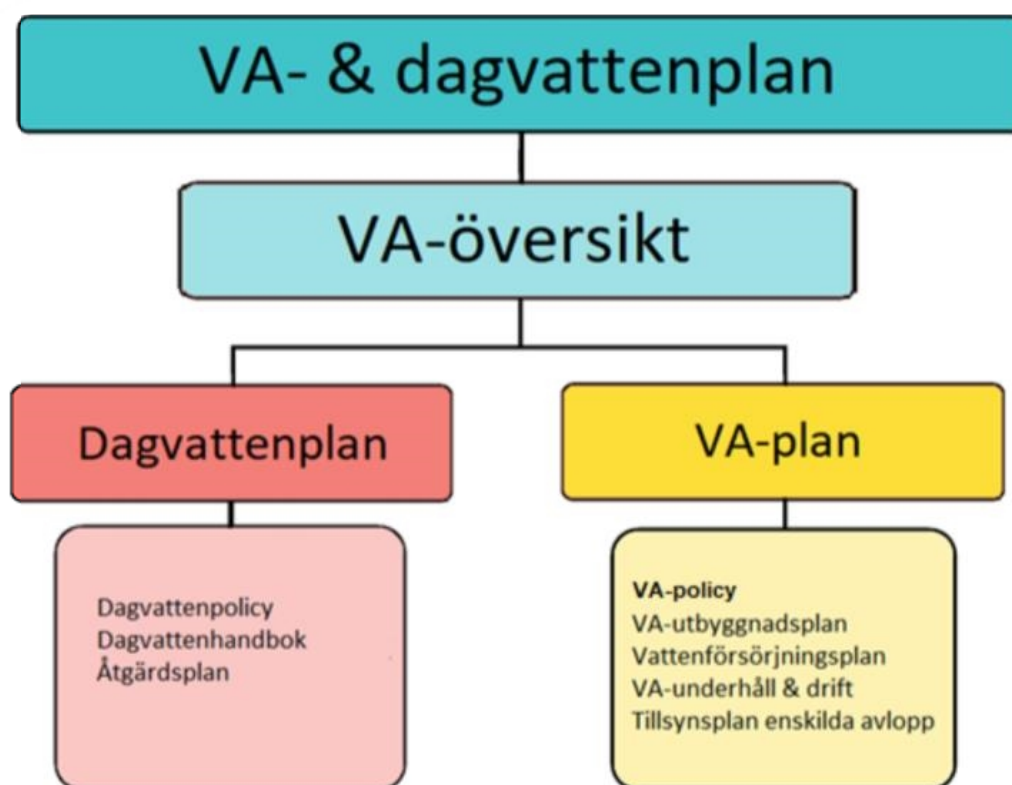

2.4 VA-och dagvattenplanens olika delar

Dagvattenplanen är en av de planer som ingår i den kommunala VA-planen:

- **VA-policy**
- **Vattenförsörjningsplan**
- **VA-utbyggnadsplan**
- **Tillsynsplan för enskilda avlopp**
- **Drift- och underhållsplan för allmänt VA**
- **Dagvattenplan (dagvattenpolicy, dagvattenhandbok, åtgärdsplan)**

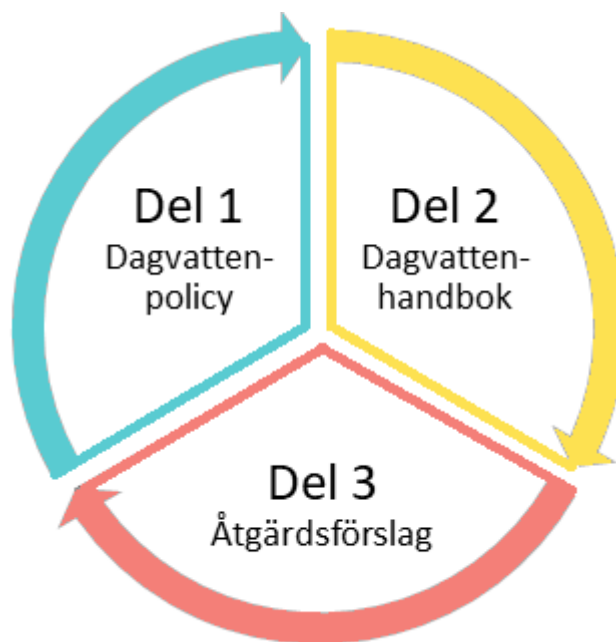
Delplanerna föregås av en VA-översikt som är en inventering av Bollebygds kommuns allmänna och enskilda, anläggningar, vattentillgångar, recipientmiljöer och vattenskydd. Som komplement i VA-planen ska även en VA-policy tas fram som ska ge konkreta ställningstaganden och en utvecklingsriktning för det framtida arbetet med vatten- och avloppsfrågor. Dessa tre delar kommer tillsammans att utgöra den kommunala VA-planen i enlighet med Figur 1.

Figur 1. VA- och dagvattenplanens olika delar

2.4.1 Dagvattenplanens olika delar

Dagvattenplanen utgörs av tre delar enligt se Figur 2. Den första delen utgörs av **Dagvattenpolicyn**, vilken ger ställningstaganden som anger riktning för hur kommunen förhåller sig till olika frågor beträffande dagvatten. Den andra delen utgörs av **Dagvattenhandboken** som har till syfte att konkretisera hur kommunen behöver arbeta för att möjliggöra ett effektivt dagvattenarbete som ligger i linje med Dagvattenpolicyn. Den tredje delen utgörs av **Åtgärdsförslag** som syftar till att utveckla kommunens hantering av olika dagvattenfrågor

Figur 2. Dagvattenplanens olika delar

2.5 Relation till andra styrdokument

Dagvattenplanen har även koppling till andra styrdokument som ligger utanför den kommunala VA-planen. I synnerhet handlar det om Översiktsplanen. Dagvattenplanen är ett strategiskt dokument som är avsett att användas som ett underlag till den kommunala översiktsplanen. Översiktsplanen reglerar övergripande användningen av mark- och vattenområden i kommunen. Översiktsplanen ger också en inriktning som visar vilka områden i kommunen som är prioriterade för exploatering och förtätning.

3. Dagvattenstrategier

Bollebygds kommun stödjer sin dagvattenhantering på sju strategier, vilka redovisas i detta kapitel. Respektive strategi utgörs av ett antal ställningstaganden. Alla ställningstaganden anses utgöra grund för en hållbar och effektiv hantering av dagvattenfrågor och det råder därmed ingen inbördes rangordning mellan listade ställningstaganden.

Strategierna i dagvattenpolicyn konkretiseras vidare i dagvattenhandboken bland annat genom att olika steg i de kommunala processerna kopplats till en ansvarig enhet.

Strategi 1: Flöden

För att minska uppkomsten av dagvatten och höga dagvattenflöden samt utjämna flödestoppar nära källan ska Bollebygds kommun arbeta efter de upprättade ställningstagandena nedan.

Ställningstaganden

- 1.1. Göra medvetna och motiverade materialval för ytor samt begränsa arealen hårdgjorda ytor.
- 1.2. Aktivt använda sig av och ställa krav på trög, ytlig avledning samt lokalt omhändertagande och fördröjande nära källan. Detta gäller både vid exploatering och vid anpassning av befintliga områden.
- 1.3. Avsätta plats för avledning och utjämning i alla skeden av fysisk planering. Detta görs med fördel genom att lokala förhållanden såsom grönområden och låglänta stråk tillvaratas.
- 1.4. Ställa krav på att fördröjning av dagvatten i första hand sker inom fastighet/kvartersmark vid nyexploatering och ombyggnad i befintliga områden.
- 1.5. Säkerställa att förutsättningar för avledning och utjämning av dagvatten utreds i samtliga samhällsbyggnadsprocesser.
- 1.6. Ställa krav på fördröjning utifrån nedströms lokaliserade system och mottagande recipients känslighet.
- 1.7. Arbeta aktivt för att separera dagvatten från spillvattensystemet och därigenom minska bl.a. kostnader för pumpning och rening.

Strategi 2: Översvämningar

För att minska risken för, och i bästa fall undvika, skadliga och kostsamma översvämningar ska Bollebygds kommun arbeta efter ställningstagandena nedan.

Ställningstaganden

- 2.1. Utforma och anpassa marknivåer och byggnader för att hantera extrem nederbörd och stigande vatten så att risken för allvarliga skador på byggnader, infrastruktur och samhällsfunktioner minimeras.
- 2.2. Använda ytliga vattenvägar för att minimera översvämningsrisk. Där det inte är möjligt kan översvämningar styras till de platser där de gör minst skada och övriga skyddsåtgärder kan vidtas.
- 2.3. Nyttja lokala förhållanden som låglänta stråk och grönområden.
- 2.4. Bevara och skapa områden som utgör en naturlig buffert för dagvatten som till exempel våtmarker.
- 2.5. Undvika att bebygga inom låglänta områden och i områden där dagvatten riskerar att stängas in.
- 2.6. Utredda översvämningsrisk från stigande vatten och extrem nederbörd vid översiktsplanering, i planprocessen och vid exploatering.
- 2.7. Arbeta aktivt för att separera dagvatten från spillvattensystemet och därigenom minska risken för skadliga översvämningar till följd av att kapaciteten i spillvattenledningar överskrids.

Strategi 3: Vattenkvalitet

Dagvattenhanteringen ska bidra till en förbättring av kommunens yt- och grundvattenkvalitet så att god vattenstatus eller motsvarande vattenkvalitet kan uppnås i kommunens samtliga vattenområden. För att klara detta ska Bollebygds kommun arbeta efter ställningstagandena nedan.

Ställningstaganden

- 3.1 Göra medvetna materialval för att minska föroreningsutsläpp och minimera risk att föroreningar sprids med dagvattnet. Genomsläppliga och gröna ytor ska prioriteras och byggnadsmaterial innehållande exempelvis bly, koppar, kadmium och zink ska undvikas.
- 3.2 Använda trög, ytlig avledning samt rena dagvattnet nära källan vid exploatering och vid anpassning av befintliga områden.
- 3.3 Nyttja lokala förutsättningar som låglänta stråk och grönområden för dagvattenrening.
- 3.4 Utredda föroreningsbelastning och behov av dagvattenrening i alla skeden av fysisk planering.
- 3.5 Reservera plats för dagvattenhantering i alla skeden av fysisk planering.
- 3.6 Ställa krav på rening utifrån dagvattnets föroreningsinnehåll (typ, mängd och koncentration) och känsligheten hos mottagande recipient. Vid provning och tillsyn av verksamheter ska behovet att rena dagvatten beaktas enligt Miljöbalken.
- 3.7 Begränsa föroreningsutsläpp redan vid källan för att minska spridning och säkerställa att kostnaderna för rening läggs på verksamhetsutövare som förorenar.
- 3.8 Då det inte är ekonomiskt eller miljömässigt motiverat att ställa krav på dagvattenrening för varje verksamhetsutövare i ett område, kan anordning för rening av dagvattnet anordnas av verksamhetsutövare för dagvattennätet. Rening ska ske då den totala föroreningshalten från området bedöms vara så hög att åtgärder behöver vidtas.
- 3.9 Arbeta aktivt för att separera dagvatten från spillvattenssystemet och därigenom minska brädning av avloppsvatten till recipienter.

Strategi 4: Gestaltning och utformning

För att säkerställa att dagvattenlösningar utformas med hänsyn taget till både långsiktig funktionalitet och värden i form av estetik, ekologi och pedagogik, ska Bollebygds kommun arbeta efter ställningstagandena nedan.

Ställningstaganden

- 4.1 Förorda öppna dagvattenlösningar
- 4.2 Förorda dagvattenlösningar där växter inkluderas.
- 4.3 Avsätta tillräcklig plats för öppen dagvattenhantering som i sin tur kan bidra till positiv gestaltning.
- 4.4 Använda trög, ytlig avledning samt lokal rening och fördröjning som en möjlighet till gestaltning.
- 4.5 Utveckla och bevara lokala förutsättningar för öppen dagvattenhantering, såsom låglänta stråk, vattendrag och grönytor, i arbetet med gestaltning av områden.
- 4.6 Utforma kostnadseffektiva dagvattenlösningar som fyller sin avsedda funktion och är effektiva ur ett drift- och underhållsperspektiv.
- 4.7 Förorda dagvattenlösningar som bidrar med ekosystemtjänster och ger positiva effekter på biologisk mångfald.
- 4.8 Förorda dagvattenlösningar som bidrar till förståelsen för vattnets kretslopp och erbjuder möjlighet till rekreation och lek.
- 4.9 Förorda dagvattenlösningar som bidrar med estetiska värden.
- 4.10 Öka kunnandet genom att prova och utvärdera nya kreativa dagvattenlösningar.

Strategi 5: Säkerhet och tillgänglighet

Några av de stora vinster som kan uppnås med öppna dagvattenlösningar, såsom dammar, är ökat rekreativvärde samt möjligheter till lärande och lek med koppling till vatten. För att möjliggöra detta krävs att dagvattenlösningar utformas med hänsyn taget till både säkerhets- och tillgänglighetsaspekter. Bollebygds kommun ska därför arbeta efter ställningstagandena nedan.

Ställningstaganden

- 5.1 Utforma öppna dagvattenlösningar med erforderlig säkerhet med avseende på dess placering.
- 5.2 Eftersträva att öppna dagvattenlösningar görs tillgängliga och erbjuder värden i form av rekreation, pedagogik och lek.
- 5.3 Undvika att omgärda öppna dagvattenanläggningar med staket annat än i de fall då säkerheten inte kan säkerställas genom annan utformning.
- 5.4 Utforma dagvattenlösningar så att de fyller sin avsedda funktion och är effektiva ur ett drift- och underhållsperspektiv.
- 5.5 Se till att alla dagvattenanläggningar sköts och underhålls i enlighet med upprättade anvisningar.
- 5.6 Utforma dagvattenlösningar så att risk för fallolyckor minimeras.
- 5.7 Utforma dagvattenlösningar så att oönskad isbildning minimeras.

Strategi 6: Ansvar

För att skapa förutsättningar för en tydlig organisation och ansvarsfördelning för dagvattenarbetet ska Bollebygds kommun arbeta efter ställningstagandena nedan.

Ställningstaganden

- 6.1 Arbeta tillsammans mot en gemensam en tydlig ansvarsfördelning där alla aktörer både inom och utom kommunens verksamhet, förstår vilket ansvar och vilka möjligheter var och en har inom dagvattenfrågor.
- 6.2 Ta ett helhetsgrepp på dagvattenarbetet genom förvaltningsövergripande samarbete.
- 6.3 Säkerställa god möjlighet till drift och underhåll av vald dagvattenlösning genom att lyfta ansvarsfrågor i tidigt skede.
- 6.4 Utföra systematiskt arbete för att inventera och dokumentera kommunala dagvattenanläggningar.
- 6.5 Inkludera kommunala dagvattenanläggningar i Drift- och underhållsplan för allmänt VA.

Strategi 7: Kommunikation

För att säkerställa tydlig och kontinuerlig kommunikation, kunskapsåterföring och kunskapsbreddning i dagvattenfrågor ska Bollebygds kommun arbeta efter ställningstagandena nedan.

Ställningstaganden

- 7.1 Förmedla kommunens synsätt på dagvattenfrågor till allmänheten, exploatörer och fastighetsägare.
- 7.2 Kommunicera utmaningar kring dagvatten, varför vi bygger som vi gör.
- 7.3 Kommunicera hur allmänheten kan bidra till god dagvattenhantering.
- 7.4 Tydliggöra såväl kommunens som fastighetsägares och allmänhetens ansvar för dagvattenhantering.
- 7.5 Synliggöra och uppmuntra kreativa dagvattenlösningar i pedagogiskt syfte.
- 7.6 Skapa trygghet och förståelse för dagvattenlösningar genom kommunikation.
- 7.7 Arbeta systematiskt med förvaltningsövergripande kunskapsåterföring beträffande dagvattenfrågor.

4. Levandegöra

Dagvattenpolicyn ska revideras en gång per mandatperiod och i samband med detta beslutas i Kommunfullmäktige. Revideringen ska säkerställa att samtliga delar av policyn är aktuella och att tillkommande relevant information lyfts in. Eventuella förslag på revideringar ska lämnas till den person på VA-/Gatuenheten som utsetts till ansvarig för Dagvattenplanen. En sådan person ska vid varje tillfälle finnas utsedd.

De investeringar som Dagvattenplanen och VA-planen medför ska arbetas in i kommunens mål- och budgetdokument samt i Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsplan.

5. Uppföljning

Dagvattenpolicyn följs upp genom kontinuerlig dialog i en förvaltningsövergripande arbetsgrupp (minst två gånger per år). Målsättningen för Dagvattenplanen är att frågorna kring dagvattnen hanteras på ett strukturerat sätt och att åtgärder vidtas för att förbättra förutsättningarna till samhällsbyggande och samhällsförvaltning.

BILAGA 1 Sammanställning ställningstaganden

Förkortade ställningstaganden	Flöden	Översvämningar	Vattenkvalitet	Gestaltning och utformning	Säkerhet och tillgänglighet	Ansvar	Kommunikation
Medvetna och motiverade materialval för ytor samt begränsa arealen hårdgjorda ytor.	X						
Använda och ställa krav på trög, ytlig avledning samt lokalt omhändertagande och fördröjande nära källan samt rening nära källan.	X		X	X			
Avsätta plats för avledning och utjämning i alla skeden av fysisk planering, med fördel genom att tillvarata lokala förhållanden såsom grönområden och låglänta stråk.	X		X				
Ställa krav på att fördröjning av dagvatten i första hand sker inom fastighet/kvartersmark vid nyexploatering och ombyggnad i befintliga områden.	X						
Säkerställa att förutsättningar för avledning och utjämning av dagvatten utreds i samtliga samhällsbyggnadsprocesser.	X						
Ställa krav på fördröjning utifrån nedströms lokaliserade system och mottagande recipients känslighet.	X						
Arbeta aktivt för att separera dagvatten från spillvattensystemet för att minska risken för skadliga översvämningar till följd av att kapaciteten i spillvattenledningar överskrids.	X	X					
Utforma och anpassa marknivåer och byggnader för att hantera extrem nederbörd och stigande vatten så att risken för allvarliga skador minimeras.		X					
Använda ytliga vattenvägar för att minimera översvämningsrisk – om ej görbart – styra översvämningar till platser där de gör minst skada/där skyddsåtgärder kan vidtas.		X					
Nyttja, utveckla och bevara lokala förhållanden som låglänta stråk och grönområden för dagvattenrening		X	X	X			

Bevara och skapa områden som utgör en naturlig buffert för dagvatten som till exempel våtmarker.		X					
Undvika att bebygga inom låglänta områden och i områden där dagvatten riskerar att stängas in.							
Utreda översvämningssrisk från stigande vatten och extrem nederbörd vid översiktsplanering, i planprocessen och vid exploatering.		X					
Göra medvetna materialval för att minska föroreningsutsläpp och minimera risk att föroreningar sprids med dagvattnet.			X				
Utreda föroreningsbelastning och behov av dagvattenrening i alla skeden av fysisk planering.			X				
Ställa krav på rening utifrån dagvattnets föroreningsinnehåll (typ, mängd och koncentration) och känsligheten hos mottagande recipient.			X				
Begränsa föroreningsutsläpp redan vid källan för att minska spridning och säkerställa att kostnaderna för rening läggs på verksamhetsutövare som förorenar.			X				
Då det inte är ekonomiskt eller miljömässigt motiverat att ställa krav på dagvattenrening för varje verksamhetsutövare i ett område, kan anordning för rening av dagvattnet anordnas av verksamhetsutövare för dagvattennätet. Rening ska ske då den totala föroreningshalten från området bedöms vara så hög att åtgärder behöver vidtas.			X				
Arbeta aktivt för att separera dagvatten från spillvattensystemet och därigenom minska bräddning av avloppsvatten till recipienter.			X				
Förorda och utforma öppna dagvattenlösningar med erforderlig säkerhet med avseende på dess placering.				X	X		
Förorda dagvattenlösningar där växter inkluderas.				X			

Avsätta tillräcklig plats för öppen dagvattenhantering som i sin tur kan bidra till positiv gestaltning.				X			
Utforma kostnadseffektiva dagvattenlösningar som fyller sin avsedda funktion och är effektiva ur ett drift- och underhållsperspektiv.				X	X		
Förorda dagvattenlösningar som bidrar med ekosystemtjänster och ger positiva effekter på biologisk mångfald.				X			
Förorda och eftersträva öppna dagvattenlösningar som bidrar till förståelsen för vattnets kretslopp och erbjuder möjlighet till rekreation, pedagogik och lek.				X	X		
Förorda dagvattenlösningar som bidrar med estetiska värden.				X			
Öka kunskandet genom att prova och utvärdera nya kreativa dagvattenlösningar.				X			
Undvika att omgärda öppna dagvattenanläggningar med staket annat än i de fall då säkerheten inte kan säkerställas genom annan utformning.					X		
Se till att alla dagvattenanläggningar sköts och underhålls i enlighet med upprättade anvisningar.					X		
Utforma dagvattenlösningar så att risk för fallolyckor minimeras.					X		
Utforma dagvattenlösningar så att oönskad isbildning minimeras.					X		
Arbeta tillsammans mot en gemensam tydlig ansvarsfördelning där alla aktörer både inom och utom kommunens verksamhet, förstår vilket ansvar och vilka möjligheter var och en har inom dagvattenfrågor.						X	
Ta ett helhetsgrepp på dagvattenarbetet genom förvaltningsövergripande samarbete.						X	

Säkerställa god möjlighet till drift och underhåll av vald dagvattenlösning genom att lyfta ansvarsfrågor i tidigt skede.						X	
Utföra systematiskt arbete för att inventera och dokumentera kommunala dagvattenanläggningar.						X	
Inkludera kommunala dagvattenanläggningar i Drift- och underhållsplan för allmänt VA.						X	
Förmedla kommunens synsätt på dagvattenfrågor till allmänheten, exploatörer och fastighetsägare.							X
Kommunicera utmaningar kring dagvatten, varför vi bygger som vi gör.							X
Kommunicera hur allmänheten kan bidra till god dagvattenhantering.							X
Tydliggöra såväl kommunens som fastighetsägares och allmänhetens ansvar för dagvattenhantering.							X
Synliggöra och uppmuntra kreativa dagvattenlösningar i pedagogiskt syfte.							X
Skapa trygghet och förståelse för dagvattenlösningar genom kommunikation.							X
Arbeta systematiskt med förvaltningsövergripande kunskapsåterföring beträffande dagvattenfrågor.							

18. Utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (vatten och spillvatten) i Bollebygd KS2021/297

§12

KS2021/297

Utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (vatten och spillvatten) i Bollebygd

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att utöka det kommunala verksamhetsområdet för vattenförsörjning och spillvattenavlopp med de områden som omfattas av detaljplan "Prästgården", detaljplan "Hallaslätt", "ändring av detaljplan för öster om Skräddaregårdshöjd", del av detaljplan "Erikstorp 2:32 m fl" samt Flüggers befintliga fabriksområde kring adressen Grönkullen 1, enligt bilagt kartunderlag.

Ärendet

Kommunen behöver årligen se över och vid behov revidera det kommunala verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen för respektive vattentjänst för de fastigheter som bedöms ingå i det större sammanhang som omfattas av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Verksamhetsområdet för vattenförsörjning och spillvattenavlopp föreslås utökas med de områden som omfattas av detaljplan "Prästgården", detaljplan "Hallaslätt", "ändring av detaljplan för öster om Skräddaregårdshöjd", del av detaljplan "Erikstorp 2:32 m fl" samt Flüggers befintliga fabriksområde kring adressen Grönkullen 1. En utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen genererar kostnader för anläggning och drift samt intäkter i form av anläggningsavgifter och brukningsavgift.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2021-11-15, § 202, och föreslår att kommunfullmäktige beslutar att utöka det kommunala verksamhetsområdet för vattenförsörjning och spillvattenavlopp med de områden som omfattas av detaljplan "Prästgården", detaljplan "Hallaslätt", "ändring av detaljplan för öster om Skräddaregårdshöjd", del av detaljplan "Erikstorp 2:32 m fl" samt Flüggers befintliga fabriksområde kring adressen Grönkullen 1, enligt bilagt kartunderlag.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att utöka det kommunala verksamhetsområdet för vattenförsörjning och spillvattenavlopp med de områden som omfattas av detaljplan "Prästgården", detaljplan "Hallaslätt", "ändring av detaljplan för öster om Skräddaregårdshöjd", del av detaljplan "Erikstorp 2:32 m fl" samt Flüggers befintliga fabriksområde kring adressen Grönkullen 1, enligt bilagt kartunderlag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §9 KSAU Utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (vatten och spillvatten) i Bollebygd
- §202 Beslut SBN Utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (vatten och spillvatten) i Bollebygd(SBN2021233-4)
- Utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (vatten och spillvatten) i Bollebygd(SBN2021233-1) Förslag till beslut
- Karta 1, vattenförsörjning, Bollebygd (2021-10-28)(SBN2021233-2)
- Karta 2, spillvattenavlopp, Bollebygd (2021-10-28)(SBN2021233-3)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§202

SBN2021/233

Utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (vatten och spillvatten) i Bollebygd

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att utöka det kommunala verksamhetsområdet för vattenförsörjning och spillvattenavlopp med de områden som omfattas av detaljplan "Prästgården", detaljplan "Hallaslätt", "ändring av detaljplan för öster om Skräddaregårdshöjd", del av detaljplan "Erikstorp 2:32 m fl" samt Flüggers befintliga fabriksområde kring adressen Grönkullen 1 enligt bilagt kartunderlag.

Ärendet

Kommunen behöver årligen se över och vid behov revidera det kommunala verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen för respektive vattentjänst för de fastigheter som bedöms ingå i det större sammanhang som omfattas av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Verksamhetsområdet för vattenförsörjning och spillvattenavlopp föreslås utökas med de områden som omfattas av detaljplan "Prästgården", detaljplan "Hallaslätt", "ändring av detaljplan för öster om Skräddaregårdshöjd", del av detaljplan "Erikstorp 2:32 m fl" samt Flüggers befintliga fabriksområde kring adressen Grönkullen 1.

Ekonomiska förutsättningar

En utökning av verksamhetsområdet för den allmänna Va-anläggningen genererar kostnader för anläggning och drift samt intäkter i form av anläggningsavgifter och brukningsavgift.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att utöka det kommunala verksamhetsområdet för vattenförsörjning och spillvattenavlopp med de områden som omfattas av detaljplan "Prästgården", detaljplan "Hallaslätt", "ändring av detaljplan för öster om Skräddaregårdshöjd", del av detaljplan "Erikstorp 2:32 m fl" samt Flüggers befintliga fabriksområde kring adressen Grönkullen 1 enligt bilagt kartunderlag.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

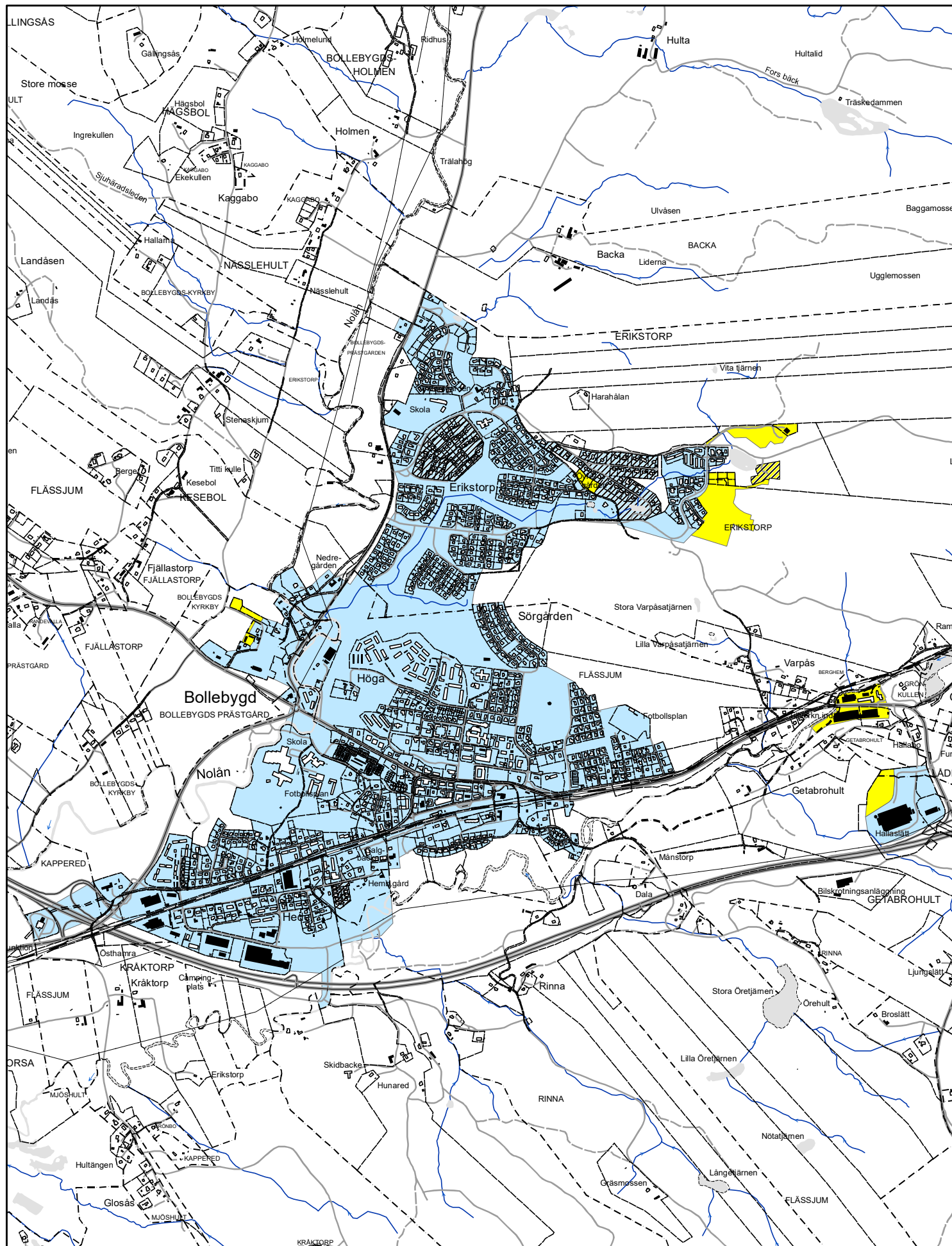
Ärendet har handlagts och föredragits av VA/-gatuingenjör Daniel Kopp.

Beslutsunderlag

- Utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (vatten och spillvatten) i Bollebygd
- Karta 1, vattenförsörjning, Bollebygd (2021-10-28)
- Karta 2, spillvattenavlopp, Bollebygd (2021-10-28)

Skickas till

Kommunfullmäktige

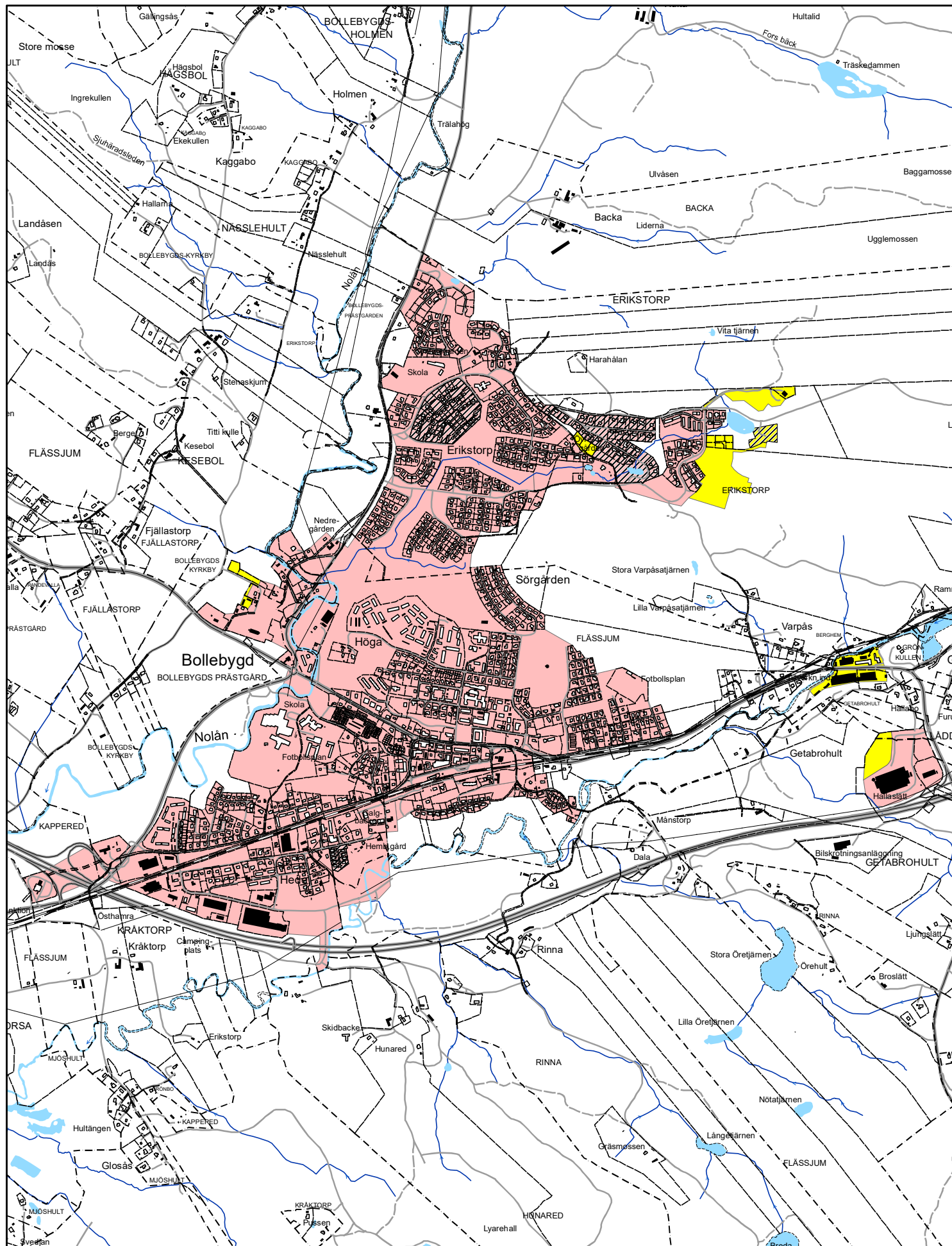
Bollebygd

Verksamhetsområde för kommunal allmän VA-anläggning
i Bollebygd gällande vattenförsörjning

0 500 1 000 m
Bild 3 bbf 236

Verksamhetsområde för vatten

- Fastställt
- Föreslagen utökning
- Område med VA-samfällighet

Bollebygd

Verksamhetsområde för kommunal allmän VA-anläggning
i Bollebygd gällande spillvattenavlopp

Verksamhetsområde för spillvatten

- Fastställt
- Föreslagen utökning
- Område med VA-samfällighet

0 500 1 000 m
Räddningscentral 112

19. Inrättande av verksamhetsområdet för
den allmänna VA-anläggningen (dagvatten) i
Bollebygd, Olsfors och Töllsjö KS2021/298

§11

KS2021/298

Inrättande av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (dagvatten) i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att inrätta verksamhetsområden för "Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet" och "Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark" i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö enligt bilagt kartunderlag.

Ärendet

Kommunen behöver årligen se över och vid behov revidera det kommunala verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen för de fastigheter som bedöms ingå i det större sammanhang som omfattas av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Inrättandet av verksamhetsområde för "Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet" och "Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark" omfattar de fastigheter som bedöms ingå i respektive verksamhetsområde och görs i enlighet med bestämmelserna i VA-taxan. Den absoluta majoriteten av fastigheterna som omfattas av respektive verksamhetsområde har redan idag bruksrätt för de vattentjänster som är aktuella då den allmänna dagvattenanläggningen redan är utbyggd i större delen av de aktuella orterna.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2021-11-15, § 201, och föreslår att kommunfullmäktige beslutar att inrätta verksamhetsområden för "Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet" och "Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark" i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö enligt bilagt kartunderlag.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att inrätta verksamhetsområden för "Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet" och "Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark" i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö enligt bilagt kartunderlag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- §8 KSAU Inrättande av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (dagvatten) i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö
- §201 Beslut SBN Inrättande av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (dagvatten) i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö(156874)
- Inrättande av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (dagvatten) i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö(156162) Förslag till beslut
- Karta 1, dagvattenavlopp, Bollebygd (2021-10-28)(156167)
- Karta 2, dagvattenavlopp, Olsfors (2021-10-28)(156169)
- Karta 3, dagvattenavlopp, Töllsjö (2021-10-28)(156168)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§201

SBN2021/234

Inrättande av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (dagvatten) i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att inrätta verksamhetsområden för "Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet" och "Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark" i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö enligt bilagt kartunderlag.

Ärendet

Kommunen behöver årligen se över och vid behov revidera det kommunala verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen för de fastigheter som bedöms ingå i det större sammanhang som omfattas av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Inrättandet av verksamhetsområde för "Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet" och "Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark" omfattar de fastigheter som bedöms ingå i respektive verksamhetsområde och görs i enlighet med bestämmelserna i VA-taxan. Den absoluta majoriteten av fastigheterna som omfattas av respektive verksamhetsområde har redan idag bruksrätt för de vattentjänster som är aktuella då den allmänna dagvattenanläggningen redan är utbyggd i större delen av de aktuella orterna.

Ekonomiska förutsättningar

En utökning av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen genererar anläggnings- och driftskostnader samt intäkter i form av anläggningsavgifter och bruksavgift för fastigheter. Införandet av verksamhetsområde "Df" och "Dg" kommer inte att generera några kostnader för de fastigheter som idag har bruksrätt för respektive vattentjänst.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att inrätta verksamhetsområden för "Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet" och "Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark" i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö enligt bilagt kartunderlag.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

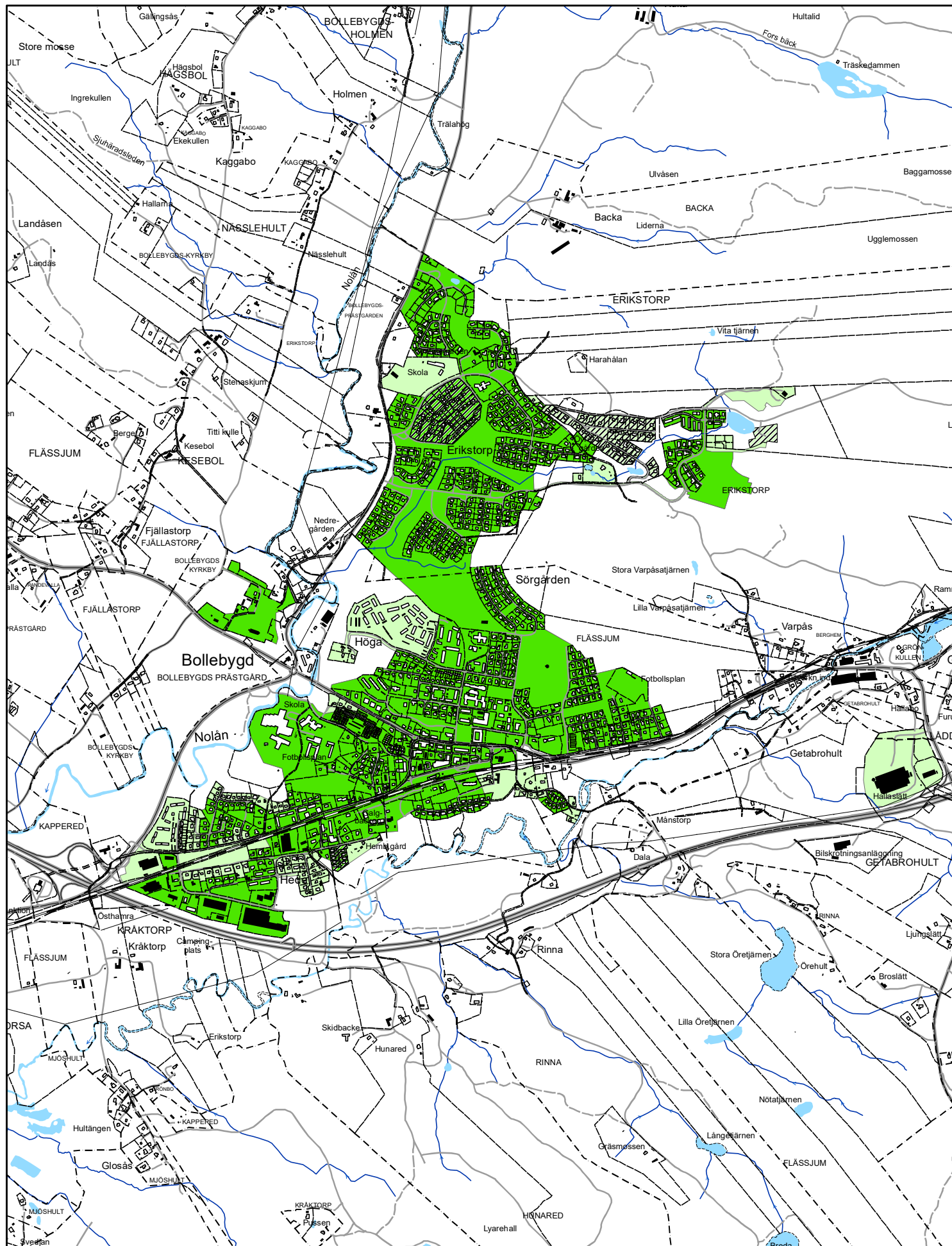
Ärendet har handlagts och föredragits av VA/-gatuingenjör Daniel Kopp.

Beslutsunderlag

- Inrättande av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen (dagvatten) i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö
- Karta 1, dagvattenavlopp, Bollebygd (2021-10-28)
- Karta 2, dagvattenavlopp, Olsfors (2021-10-28)
- Karta 3, dagvattenavlopp, Töllsjö (2021-10-28)

Skickas till

Kommunfullmäktige

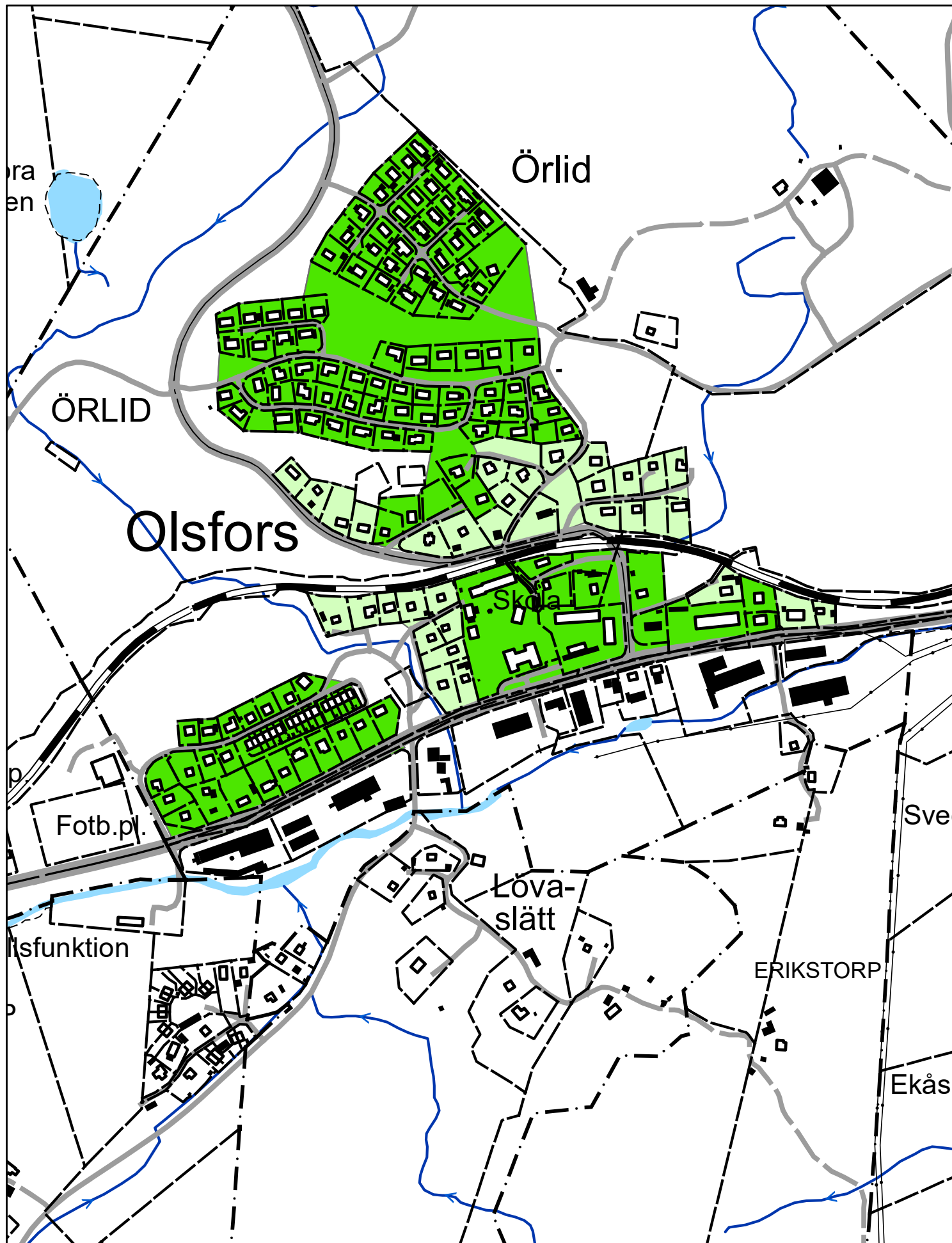
Bollebygd

Verksamhetsområde för kommunal allmän VA-anläggning
i Bollebygd gällande dagvattenavlopp

Verksamhetsområde för dagvatten

- Dagvatten fastighet & allm.platsm. - Df, Dg
- Dagvatten allmän platsmark - Dg
- Område med VA-samfällighet

0 500 1 000 m

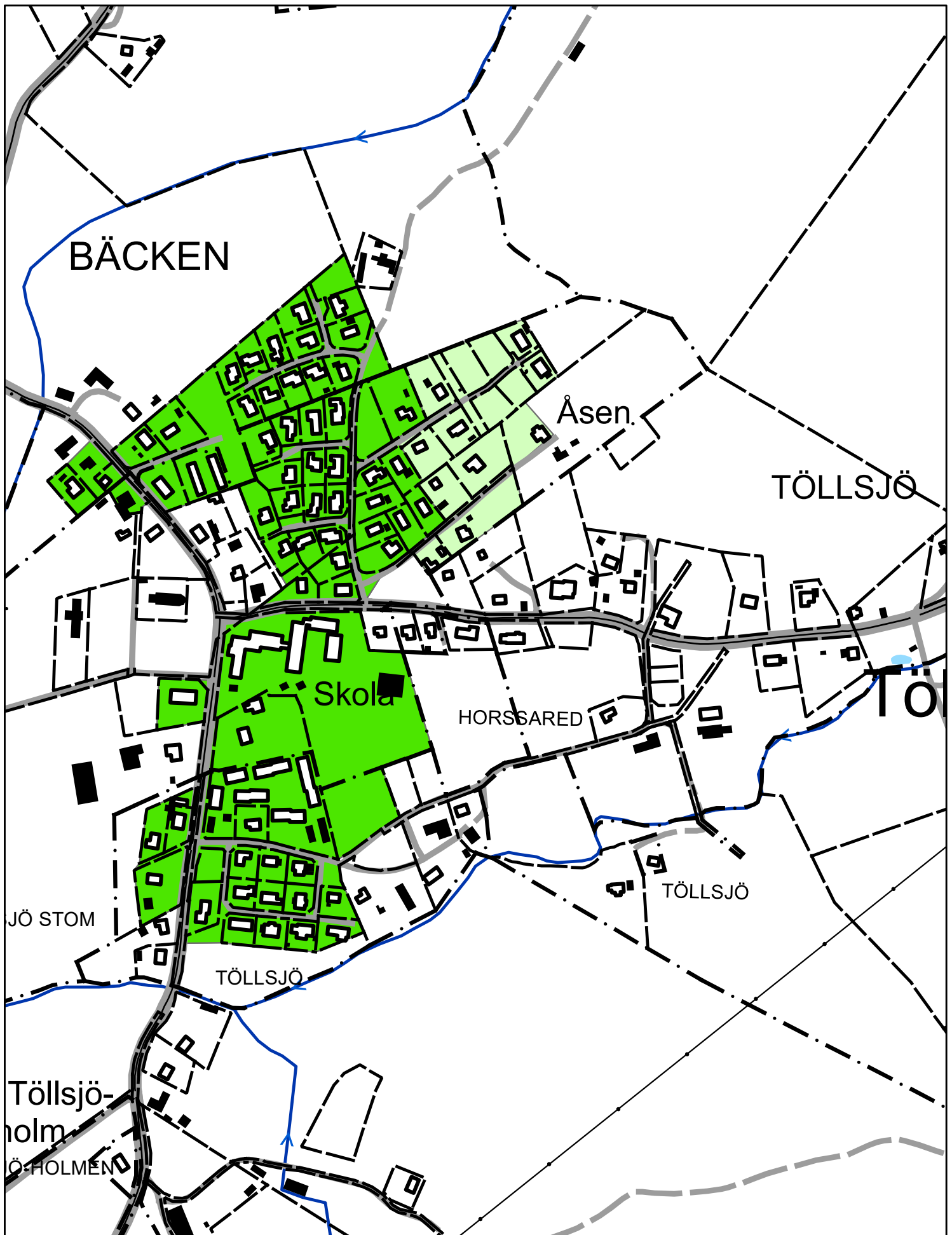
Olsfors

Verksamhetsområde för kommunal allmän VA-anläggning
i Olsfors gällande dagvattenavlopp

Verksamhetsområde för dagvatten

- Dagvatten fastighet & allm.platsm. - Df, Dg
- Dagvatten allmän platsmark - Dg

0 150 300 m

Töllsjö

Verksamhetsområde för kommunal allmän VA-anläggning
i Töllsjö gällande dagvattenavlopp

Verksamhetsområde för dagvatten

- Dagvatten fastighet & allm.platsm. - Df, Dg
- Dagvatten allmän platsmark - Dg

0 100 200 m

21. Avgifter 2022 för stöd och service till äldre
och personer med funktionsnedsättning
KS2021/319

§19

KS2021/319

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning, 2022

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen tillstyrker socialnämndens förslag: Kommunfullmäktige antar förslag till "Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022", upprättad 2022-01-11. Avgifterna föreslås träda i kraft 2022-03-01 och då ersätta de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Ärendet

Kommunfullmäktige gav 2021-04-29, § 52, socialnämnden i uppdrag att årligen justera avgifter samt nivåer för maxtaxa och minimibelopp i enlighet med de principer som framgår av styrdokumentet "Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning" (KS2019/283-10). Socialförvaltningen har nu justerat avgifterna enligt dessa principer och förslag till nya avgifter för år 2022 framgår av tillämpningsanvisningen för år 2022.

Under 2021 har socialförvaltningen även gjort en utvärdering av den nu gällande anvisningen och då funnit vissa mindre förbättringsförslag. Tillämpningsanvisningen för 2022 presenterades därför som ett informationsärende för socialnämnden i oktober 2021 där förvaltningen redogjorde för dessa förbättringsförslag. Vid oktobersammanträdet diskuterade nämnden även en eventuell höjning av hemtjänstavgiften då den nuvarande avgiften är relativt låg i jämförelse med flera närliggande och andra jämförbara kommuner.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har på sammanträde 2022-01-13, § 1, återremitterat ärendet till socialnämnden med följande motivering; Taxor och avgifter måste hanteras som ett eget ärende till kommunfullmäktige och inte som en bilaga till tillämpningsanvisningen. Tillämpningsanvisningen som styrdokument handläggs och beslutas av socialnämnden, då det faller inom nämndens egna beslutsbefogenheter.

Socialnämnden har på nytt behandlat ärendet 2022-01-18, § 7, och beslutat att upphäva sitt tidigare beslut 2021-12-14, § 133, efter återremittering av ärendet från kommunstyrelsens arbetsutskott. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslaget till "Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022", upprättad 2022-01-11. Avgifterna föreslås träda i kraft 2022-03-01 och då ersätta de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker socialnämndens förslag: Kommunfullmäktige antar förslag till "Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022", upprättad 2022-01-11. Avgifterna föreslås träda i kraft 2022-03-01 och då ersätta de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Protokoll § 7 socialnämnden 2022-01-18
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 - återremiss, tjänsteskrivelse socialförvaltningen
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022, styrdokument
- Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022, bilaga
- §1 KSAU Avgifter 2022 för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Gäller för: Socialnämnden

Dokumentansvarig: Förvaltningschef

Dnr : **158197**

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Allmänt om avgifter enligt socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL	3
2.1. Maxtaxa	3
2.2. Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme	3
2.3. Minimibelopp	4
3. Allmänt om avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	4
4. Avgifter stöd och service år 2022	5
4.1. Avgifter för särskilt boende.....	5
4.2. Avgifter för ordinärt boende.....	5
4.3. Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser.....	5
4.4. Avgifter vid insatser enligt LSS	5
4.5. Övrigt.....	5

1. Inledning

Det här dokumentet innehåller de avgifter Bollebygds kommun tar ut i samband med insatser enligt socialtjänstlagen (SoL 2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 1993:387). Avgifterna revideras årligen främst med stöd av:

- Socialstyrelsens meddelandeblad: Uppgifter för beräkning av avgifter för äldre- och handikappomsorgen (årlig utgivning)
- Prisbasbeloppet¹ (årlig justering)
- Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad (årlig utgivning)

2. Allmänt om avgifter enligt socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL

Kommunens möjligheter att ta ut avgifter inom vård och omsorg regleras i socialtjänstlagen 8 kap. samt i 17 kap. hälso- och sjukvårdslagen. Flera av de avgifter som kommunen tar ut ska anpassas efter den enskildes avgiftsunderlag. Det gäller avgifter för hemtjänst, dagverksamhet, bostad i särskilt boende och kommunal hälso- och sjukvård. Av lag följer att dessa avgifter måste vara skäliga och får inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs ska kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make/maka eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation. Lagen reglerar även den högsta avgiften kommunen får ta ut. Detta kallas maxtaxa vilken ändras årligen utifrån prisbasbeloppet.

Vissa andra avgifter, exempelvis avgifter för kost och förbrukningsvaror som tillhandahålls av kommunen, omfattas inte av maxtaxan. Dessa avgifter tillkommer utöver maxtaxan.

2.1. Maxtaxa

Den avgift kommunen tar ut för särskilt boende, hemtjänst, korttidsboende, trygghetslarm, dagverksamhet och kommunal sjukvård får högst uppgå till en tolftedel av 0,5392 prisbasbelopp. För år 2022 är maxtaxan 2 170 kronor per månad. Det är alltså den högsta kostnaden en enskild kan ha för de insatser som omfattas av maxtaxan.

2.2. Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme

Avgifter som tas ut med stöd av socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen får inte vara högre än att den enskilde har pengar kvar till personliga behov och andra normala levnadskostnader. Med hjälp av förbehållsbeloppet (minimibelopp och boendekostnad) och uppgifter om inkomst görs en beräkning av hur stort den enskildes avgiftsutrymme är. Avgiften kan därför reduceras med hänsyn till den enskildes ekonomiska situation. Om det inte finns något avgiftsutrymme tas ingen avgift ut.

¹ Prisbasbeloppet fastställs av regeringen och justeras varje år. De belopp som anges i dokumentet är beräknande utifrån det aktuella prisbasbeloppet 2022 (48 300 kronor).

Så här beräknas avgifterna:

- + Nettoinkomst per månad
- + Bostadstillägg/bostadsbidrag
- Boendekostnad per månad
- Minimibelopp per månad
- = Avgiftsutrymme i kronor/månad

2.3. Minimibelopp

Minimibeloppet anges i 8 kap. 7 § socialtjänstlagen och räknas om årligen utifrån prisbasbeloppet.

Minimibeloppet 2022 är för personer 61 år eller äldre

- ☀ 5 653 kronor per månad för ensamstående
- ☀ 4 707 kronor per månad för sammanlevande makar och sambor

Minimibeloppet 2022 är för personer 60 år eller yngre

- ☀ 6 218 kronor per månad för ensamstående
- ☀ 5 178 kronor per månad för sammanlevande makar och sambor

För personer i åldersintervallet 19-60 år gäller ett generellt förhöjt minimibelopp om 10 %. Personerna i denna åldersgrupp är i många fall yngre personer med funktionsnedsättning vilka normalt sett har högre levnadsomkostnader än äldre personer.

3. Allmänt om avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Utgångspunkten är att stöd och service som ges enligt LSS ska vara avgiftsfri. I anslutning till en insats enligt LSS § 9 punkterna 1-10, får kommunen dock ta ut skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter (18-20 §§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och 5-6 §§ förordningen (1993:10909) om stöd och service till vissa funktionshindrade). Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska dessutom se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Av lagens förarbeten framgår att kommunen får ta ut avgifter för måltider som serveras i samband med insatser enligt LSS. Avgifterna får tas ut enligt de grunder som kommunen bestämmer och som bygger på skälighet och kommunens självkostnad (SKL cirkulär 1994:49).

4. Avgifter stöd och service år 2022

4.1. Avgifter för särskilt boende

Särskilt boende, omvårdnad och service	2 170 kronor per månad (maxtaxa)
Matabonnemang särskilt boende	3 850 kronor per månad
Sondnäring	50 kronor per dygn (1 500 kronor per månad)
Förbrukningsvaror	120 kronor per månad

4.2. Avgifter för ordinärt boende

Hemtjänst	226 kronor per beslutad timma
Trygghetslarm	201 kronor per månad
Installation av trygghetslarm	200 kronor som engångsavgift
Avgift för borttappat larm	1000 kronor som engångsavgift
Matavgift vid matdistribution	56 kronor per portion
Distributionsavgift (del av hemtjänsttimmar)	188 kronor per beslutad timma (för makar eller sammanlevande sambos där båda har matdistribution delas avgiften på två)
Dagverksamhet	68 kronor per tillfälle (för deltagare som deltar halvdagar debiteras halva avgiften)
Matavgift vid dagverksamhet	56 kronor per portion
Avlösning	Avgiftsfritt upp till 12 timmar/månad, därefter motsvarande avgift som hemtjänst
Korttidsboende/växelvård	72 kronor per dygn
Måltidsavgift korttidsboende/växelvård	128 kronor per dygn

4.3. Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser

Hemsjukvård	361 kronor per månad
-------------	----------------------

4.4. Avgifter vid insatser enligt LSS

Mat under korttidsvistelse och korttidstillsyn	Genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden för livsmedelskostnader för åldersintervallerna 0-5 år, 6-13 år, 14-17 år och 18-60 år.
Bostad med särskild service för ungdomar under 18 år	Enligt riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättningsskyldighet för placerade barn
Mat i bostad med särskild service för vuxna - gruppboende (gemensam hushållskassa)	2500 kronor per månad
Förbrukningsvaror gruppboende	120 kronor per månad

4.5. Övrigt

Annat bistånd	226 kronor per beslutad timma (samma som hemtjänst)
Flyttstäd	Avgift som den timkostnad som upphandlat företag fakturerar kommunen.
Resor i kommunens fordon (vid t.ex. aktivitetsresor)	18,50 kronor per mil fördelat på antal resande (ej personal)

Plats och tid	Tingshuset/Teams kl. 16:00
Ledamöter	Carina Svensson (S) (vice ordförande) Gun-Britt Ottosson (M) Hilja Lust (S) Lisette Vermeulen (SD) Eivor Carlsson (KD) ersätter Patrik Karlsson (KD) (ordförande) Anneli Lindström (FR) ersätter Mathias Carlzon (-) Kerstin Sutinen (L) ersätter Anneli Henriksson (C)
Ersättare	Barbro Orrestrand (S) Ulf Lundin (M) Rose-Marie Grune (MP) Johanna Gunnarsson (SD)
Övriga närvarande	Matilda Ernfridsson (Utvecklingsledare) Mickaela Friberg (Utvecklingsledare) Anneli Svensson (Verksamhetschef IFO) Hilda Gustafsson (Nämndsekreterare)
Utses att justera	Gun-Britt Ottosson (M)
Justeringens plats och tid	Digital justering , 2022-01-18 19:00
Paragrafer	§7

Underskrifter	Sekreterare
	Hilda Gustafsson
	Ordförande
	Carina Svensson (S)
	Justerande
	Gun-Britt Ottosson (M)

ANSLAGSBEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla 2022-01-19. Anslaget tas ner 2022-02-09. Protokollet förvaras i kommunhuset.
---------------------	---

Innehållsförteckning

§7

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 – återremiss

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§7

SN2021/100

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 – återremiss

Beslut

Socialnämnden upphäver sitt tidigare beslut, § 133 Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 från 2021-12-14, efter återremittering av ärendet från kommunstyrelsens arbetsutskott (§ 1 2022-01-13).

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktiga att anta förslaget till ”Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022”, upprättad 2022-01-11.

Avgifterna föreslås träda i kraft 2022-03-01 och då ersätta de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Socialnämnden beslutade 2021-12-14 § 133 att ställa sig bakom tillämpningsanvisningen för år 2022 och föreslog då kommunfullmäktige att anta densamma. 2022-01-13 behandlades ärendet av kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) som vid sammanträdet beslutade att återremittera ärendet till socialnämnden med följande motivering:

”Taxor och avgifter måste hanteras som ett eget ärende till kommunfullmäktige och inte som en bilaga till tillämpningsanvisningen. Tillämpningsanvisningen som styrdokument handläggs och beslutas av socialnämnden, då det faller inom nämndens egna beslutsbefogenheter.”

Utifrån återremissen har socialförvaltningen delat på det ursprungliga ärendet. Socialnämnden har nu dels att besluta om att anta tillämpningsanvisningen, dels om att föreslå kommunfullmäktige att anta avgifterna. Detta ärende avser socialnämndens beslut om att ge förslag till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Socialförvaltningen påbörjade under år 2020/2021 en översyn av avgifterna inom vård och omsorg. Inför revideringen av avgifterna 2021 koncentrerades översynen till att gå igenom föreskrifter, lagstiftning och förarbeten som styr avgifterna. Syftet var att säkerställa att avgiftsnivåer och avgiftsuttaget var förenligt med aktuella styrdokument. Genomlysningen resulterade i en ny tillämpningsanvisning och avgifter som började att gälla 2021-06-01. Arbetet med att se över avgifterna har fortsatte även under andra halvåret 2021. Inför revideringen av avgifterna år 2022 har socialförvaltningen framförallt fokuserat på att granska närliggande kommuners samt andra jämförbara kommuners avgiftsdokument för att undersöka hur

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Bollebygds avgiftstyper och nivåer förhåller sig till dessa. Utifrån detta konstateras att Bollebygd skiljer sig särskilt vad gäller avgiftsnivåer för hemtjänst och trygghetslarm. Redan år 2020 uppmärksammades att kommunens hemtjänstavgift var relativt låg och en höjning genomfördes därför om ca 40 kronor inför år 2021. När socialnämnden behandlade ärendet 2021-12-14 beslutades det om en ytterligare en höjning om 40 kronor inför år 2022 för att därmed successivt närma sig nivån som hos de jämförda kommunerna. Förslaget innebär att en hemtjänststimme kostar 226 kronor/månad jämfört med snittet som är 249 kronor/månad (2021 års siffror). Det ska dock poängteras att det inte går att göra en helt rättvisande jämförelse eftersom kommunerna har olika modeller för hemtjänstavgiften vilket ger få helt jämförbara kommuner. Socialförvaltningen avser att fortsätta bevaka hemtjänstavgiften framöver men bedömer i nuläget att den successiva höjningen är skälig samt att den nuvarande modellen med timavgift är mest lämplig då den är inarbetad i förvaltningen samt relativt lättförståelig och transparent för kommunens invånare.

Vad gäller trygghetslarm föreslår socialförvaltningen att avgiften inte höjs med mer än den fastställda principen om 5 % av prisbasbeloppet. Det resulterar i en avgift om 201 kronor/månad vilket är ca 40 kronor lägre än snittet för de jämförda kommunerna. Bollebygd tar dock ut en installationsavgift samt avgift för borttappat larm vilket få andra kommuner gör. Utifrån detta bedömer förvaltningen att ingen ytterligare höjning av avgiften bör göras.

Vid omvärldsbevakningen uppmärksammades det även att få av de jämförda kommunerna tar ut avgifter kopplade till hjälpmedel. I vissa kommuner ingår det i avgiften för hemsjukvård. Eftersom hemsjukvårdsavgiften i Bollebygd är något högre än i de jämförda kommunerna (361 kronor jämfört med snittet på 347 kronor år 2021) föreslår förvaltningen att avgifter kopplat till hjälpmedel tas bort och istället ingår i hemsjukvårdsavgiften.

Sammanfattning av föreslagna förändringar inför år 2022:

- Avgifter, generellt: Avgifter som baseras på prisbasbeloppet har räknats upp utifrån 2022 års prisbasbelopp (48 300 kr).
- Hemtjänst: Avgiften för hemtjänst höjs med samma intervall som den höjdes år 2021, dvs. 40 kr, vilket ger 226 kr/timme (0,47 % av prisbasbeloppet).
- Trygghetslarm: Avgiften för trygghetslarm höjs enligt fastställd princip (5 % av prisbasbeloppet fördelat på 12 månader) vilket ger 201 kr/månad.
- Måltidsavgift för matdistribution: Nytt: För makar eller sammanlevande sambos där båda har matdistribution delas distributionsavgiften på två.
- Dagverksamhet: Nytt: För deltagare som deltar halvdagar debiteras halva avgiften.
- Flyttstäd: Nytt: Möjlighet att debitera för flyttstäd i samband med utflytt från särskilt boende/serviceboende/gruppboende. Avgift som den timkostnad som upphandlat företag fakturerar kommunen.
- Avgifter hjälpmedel: Borttaget: Avgift för utprovning av hjälpmedel (90 kr/tillfälle) samt avgift för rengöring av hjälpmedel vid återlämning (530 kr/tillfälle) tas bort och ingår istället i hemsjukvårdsavgiften.
- Matavgift vid korttidstillsyn: Nytt: Infört avgift för mat i samband med korttidstillsyn enligt samma princip som för korttidsvistelse.

Ekonomiska förutsättningar

Att beräkna ekonomiska konsekvenser av avgiftshöjningar är inte helt lätt då avgiftssystemet består av flera variabler som påverkar avgiften för respektive enskild. Vad den enskilde betalar för sina insatser regleras av dennes avgiftsutrymme som beräknas utifrån den enskildes inkomster minus förbehållsbelopp (minibelopp plus bostadskostnad). Den enskilde betalar dock aldrig mer än det lagstadgade avgiftstaket, maxtaxan (2170 kronor år 2022). Avgiftsutrymmet kan följaktligen fastställas till allt mellan 0 kronor upp till maxtaxan, beroende på den enskildes ekonomiska förutsättningar. Det innebär exempelvis att en höjning av hemtjänstavgiften om 40 kronor inte automatiskt innebär en faktisk ökad kostnad för den enskilde om 40 kronor per hemtjänststimme. Endast de som har ett avgiftsutrymme påverkas av en höjning och får en högre månadskostnad, dock aldrig mer än maxtaxa.

En analys av antalet enskilda med SoL- insatser och deras avgiftsutrymme genomfördes i augusti 2021. Analysen visade att vid analystillfället fanns 308 personer som hade en avgiftsbelagd SoL- insats. Av dessa hade 37 inget avgiftsutrymme och påverkas därmed inte av höjda avgifter. De resterande 271 personerna hade antingen inte lämnat in underlag för beräkning av avgiftsutrymme eller så beräknades de ha ett avgiftsutrymme som medger ett ökat avgiftsuttag. Storleken på detta avgiftsuttag gick dock inte att redogöra för med det system som socialförvaltningen hade att tillgå. Vilka ekonomiska konsekvenser en höjning av avgifterna innebär för den enskilde eller för förvaltningens avgiftsintäkter är därför svårt att uttala sig om. Varje sådan här analys bör dessutom betraktas som en ögonblicksbild då samtliga parametrar i avgiftssystemet kan förändras från gång till gång. Höjningen av hemtjänstavgiften som föreslås innebär dock att Bollebygd ligger mer i paritet med de andra kommunerna i Sjuhärad och vissa andra jämförbara kommuner.

Borttagandet av avgifterna för hjälpmedel bedöms inte få några större ekonomiska konsekvenser. Tillvägagångssättet för att ta ut dessa avgifter har hittills inte varit ändamålsenligt och i många fall har därför avgiftsuttagandet för dessa insatser uteblivit. Borttagandet av hjälpmedelsavgifterna kommer således inte medföra några påtagliga ekonomiska konsekvenser för varken förvaltning eller enskild.

Barnkonsekvensanalys

Barn kan påverkas direkt och indirekt av tillämpningsanvisningen genom att vissa avgiftsbelagda insatser omfattar barnet själv eller mer indirekt genom deras vårdnadshavare. Barn som potentiellt kan påverkas av tillämpningsanvisningen har inte fått uttrycka sina åsikter om anvisningen. Hänsyn till barns bästa tas dock i de enskilda ärenden som hanterats av socialnämnden.

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden upphäver sitt tidigare beslut, § 133 Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 från 2021-12-14, efter återremittering av ärendet från kommunstyrelsens arbetsutskott (§ 1 2022-01-13).

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktiga att anta förslaget till "Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022", upprättad 2022-01-11.

Avgifterna föreslås träda i kraft 2022-03-01 och då ersätta de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Ordföranden förklarar även att paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsunderlag

- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 - återremiss
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022
- Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022

Skickas till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Elin Hilda Viktoria Gustafsson
TITEL, ORGANISATION: Sekreterare, Kommun
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _09df9f6b4d16f09ef82e80b73c466f519d
DATUM & TID: 2022-01-18 18:53:55 +01:00

NAMN: Gun Birgitta Ottosson
TITEL, ORGANISATION: Justerare, Bollebygds kommun
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _08db0125f0a9585e660f754eff04955f06
DATUM & TID: 2022-01-18 18:57:01 +01:00

NAMN: Carina Margareta Svensson
TITEL, ORGANISATION: Ordförande, Bollebygds kommun
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _095b3d25caad20d2ebdff710fd85a5b16b
DATUM & TID: 2022-01-18 19:21:32 +01:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-01-18 19:21:39 +01:00
Ref: 28580SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Socialförvaltningen

Hilda Gustafsson | Nämndsekreterare
| hilda.gustafsson@bollebygd.se

Socialnämnden

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 – återremiss

Förslag till beslut

Socialnämnden upphäver sitt tidigare beslut, § 133 Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022 från 2021-12-14, efter återremittering av ärendet från kommunstyrelsens arbetsutskott (§ 1 2022-01-13).

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktiga att anta förslaget till ”Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2022”, upprättad 2022-01-11.

Avgifterna föreslås träda i kraft 2022-03-01 och då ersätta de tidigare avgifterna (KS2019/283-10).

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Socialnämnden beslutade 2021-12-14 § 133 att ställa sig bakom tillämpningsanvisningen för år 2022 och föreslog då kommunfullmäktige att anta densamma. 2022-01-13 behandlades ärendet av kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) som vid sammanträdet beslutade att återremittera ärendet till socialnämnden med följande motivering:

”Taxor och avgifter måste hanteras som ett eget ärende till kommunfullmäktige och inte som en bilaga till tillämpningsanvisningen. Tillämpningsanvisningen som styrdokument handläggs och beslutas av socialnämnden, då det faller inom nämndens egna beslutsbefogenheter.”

Utifrån återremissen har socialförvaltningen delat på det ursprungliga ärendet. Socialnämnden har nu dels att besluta om att anta tillämpningsanvisningen, dels om att föreslå kommunfullmäktige att anta avgifterna. Detta ärende avser socialnämndens beslut om att ge förslag till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Socialförvaltningen påbörjade under år 2020/2021 en översyn av avgifterna inom vård och omsorg. Inför revideringen av avgifterna 2021 koncentrerades översynen till att gå igenom föreskrifter, lagstiftning och förarbeten som styr avgifterna. Syftet var att säkerställa att avgiftsnivåer och avgiftsuttaget var förenligt med aktuella styrdokument. Genomlysningen resulterade i en ny tillämpningsanvisning och avgifter som började att gälla 2021-06-01.

Arbetet med att se över avgifterna har fortsatt även under andra halvåret 2021. Inför revideringen av avgifterna år 2022 har socialförvaltningen framförallt fokuserat på att granska närliggande kommuners

samt andra jämförbara kommuners avgiftsdokument för att undersöka hur Bollebygds avgiftstyper och nivåer förhåller sig till dessa. Utifrån detta konstateras att Bollebygd skiljer sig särskilt vad gäller avgiftsnivåer för hemtjänst och trygghetslarm. Redan år 2020 uppmärksammades att kommunens hemtjänstavgift var relativt låg och en höjning genomfördes därför om ca 40 kronor inför år 2021. När socialnämnden behandlade ärendet 2021-12-14 beslutades det om en ytterligare en höjning om 40 kronor inför år 2022 för att därmed successivt närma sig nivån som hos de jämförda kommunerna. Förslaget innebär att en hemtjänststimme kostar 226 kronor/månad jämfört med snittet som är 249 kronor/månad (2021 års siffor). Det ska dock poängteras att det inte går att göra en helt rättvisande jämförelse eftersom kommunerna har olika modeller för hemtjänstavgiften vilket ger få helt jämförbara kommuner. Socialförvaltningen avser att fortsätta bevaka hemtjänstavgiften framöver men bedömer i nuläget att den successiva höjningen är skälig samt att den nuvarande modellen med timavgift är mest lämplig då den är inarbetad i förvaltningen samt relativt lättförståelig och transparent för kommunens invånare.

Vad gäller trygghetslarm föreslår socialförvaltningen att avgiften inte höjs med mer än den fastställda principen om 5 % av prisbasbeloppet. Det resulterar i en avgift om 201 kronor/månad vilket är ca 40 kronor lägre än snittet för de jämförda kommunerna. Bollebygd tar dock ut en installationsavgift samt avgift för borttappat larm vilket få andra kommuner gör. Utifrån detta bedömer förvaltningen att ingen ytterligare höjning av avgiften bör göras.

Vid omvärldsbevakningen uppmärksammades det även att få av de jämförda kommunerna tar ut avgifter kopplade till hjälpmedel. I vissa kommuner ingår det i avgiften för hemsjukvård. Eftersom hemsjukvårdsavgiften i Bollebygd är något högre än i de jämförda kommunerna (361 kronor jämfört med snittet på 347 kronor år 2021) föreslår förvaltningen att avgifter kopplat till hjälpmedel tas bort och istället ingår i hemsjukvårdsavgiften.

Sammanfattning av föreslagna förändringar inför år 2022:

- **Avgifter, generellt:** Avgifter som baseras på prisbasbeloppet har räknats upp utifrån 2022 års prisbasbelopp (48 300 kr).
- **Hemtjänst:** Avgiften för hemtjänst höjs med samma intervall som den höjdes år 2021, dvs. 40 kr, vilket ger 226 kr/timme (0,47 % av prisbasbeloppet).
- **Trygghetslarm:** Avgiften för trygghetslarm höjs enligt fastställd princip (5 % av prisbasbeloppet fördelat på 12 månader) vilket ger 201 kr/månad.
- **Måltidsavgift för matdistribution:** *Nytt:* För makar eller sammanlevande sambos där båda har matdistribution delas distributionsavgiften på två.
- **Dagverksamhet:** *Nytt:* För deltagare som deltar halvdagar debiteras halva avgiften.
- **Flyttstäd:** *Nytt:* Möjlighet att debitera för flyttstäd i samband med utflytt från särskilt boende/serviceboende/gruppboende. Avgift som den timkostnad som upphandlat företag fakturerar kommunen.
- **Avgifter hjälpmedel:** *Borttaget:* Avgift för utprovning av hjälpmedel (90 kr/tillfälle) samt avgift för rengöring av hjälpmedel vid återlämning (530 kr/tillfälle) tas bort och ingår istället i hemsjukvårdsavgiften.
- **Matavgift vid korttidstillsyn:** *Nytt:* Infört avgift för mat i samband med korttidstillsyn enligt samma princip som för korttidsvistelse.

Ekonomiska förutsättningar

Att beräkna ekonomiska konsekvenser av avgiftshöjningar är inte helt lätt då avgiftssystemet består av flera variabler som påverkar avgiften för respektive enskild. Vad den enskilde betalar för sina insatser regleras av dennes *avgiftsutrymme* som beräknas utifrån den enskildes inkomster minus förbehållsbelopp (minibelopp plus bostadskostnad). Den enskilde betalar dock aldrig mer än det lagstadgade avgiftstaket, maxtaxan (2170 kronor år 2022). Avgiftsutrymmet kan följaktligen fastställas till allt mellan 0 kronor upp till maxtaxan, beroende på den enskildes ekonomiska förutsättningar. Det innebär exempelvis att en höjning av hemtjänstavgiften om 40 kronor inte automatiskt innebär en faktisk ökad kostnad för den enskilde om 40 kronor per hemtjänsttimme. Endast de som har ett avgiftsutrymme påverkas av en höjning och får en högre månadskostnad, dock aldrig mer än maxtaxa.

En analys av antalet enskilda med SoL- insatser och deras avgiftsutrymme genomfördes i augusti 2021. Analysen visade att vid analystillfället fanns 308 personer som hade en avgiftsbelagd SoL-insats. Av dessa hade 37 inget avgiftsutrymme och påverkas därmed inte av höjda avgifter. De resterande 271 personerna hade antingen inte lämnat in underlag för beräkning av avgiftsutrymme eller så beräknades de ha ett avgiftsutrymme som medger ett ökat avgiftsuttag. Storleken på detta avgiftsuttag gick dock inte att redogöra för med det system som socialförvaltningen hade att tillgå. Vilka ekonomiska konsekvenser en höjning av avgifterna innebär för den enskilde eller för förvaltningens avgiftsintäkter är därför svårt att uttala sig om. Varje sådan här analys bör dessutom betraktas som en ögonblicksbild då samtliga parametrar i avgiftssystemet kan förändras från gång till gång. Höjningen av hemtjänstavgiften som föreslås innebär dock att Bollebygd ligger mer i paritet med de andra kommunerna i Sjuhärad och vissa andra jämförbara kommuner.

Borttagandet av avgifterna för hjälpmedel bedöms inte få några större ekonomiska konsekvenser. Tillvägagångssättet för att ta ut dessa avgifter har hittills inte varit ändamålsenligt och i många fall har därför avgiftsuttagandet för dessa insatser uteblivit. Borttagandet av hjälpmedelsavgifterna kommer således inte medföra några påtagliga ekonomiska konsekvenser för varken förvaltning eller enskild.

Barnkonsekvensanalys

Barn kan påverkas direkt och indirekt av tillämpningsanvisningen genom att vissa avgiftsbelagda insatser omfattar barnet själv eller mer indirekt genom deras vårdnadshavare. Barn som potentiellt kan påverkas av tillämpningsanvisningen har inte fått uttrycka sina åsikter om anvisningen. Hänsyn till barns bästa tas dock i de enskilda ärenden som hanterats av socialnämnden.

Beslutsunderlag

- Återremiss från KSAU 2022-01-13 § 1 (SN2021/100-8)
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022, upprättad 2022-01-11 (SN2021/100)
- Bilaga: Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2022, (SN2022/10-2)

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Gunilla Lundgren

Förvaltningschef

Hilda Gustafsson

Nämndsekreterare

Fastställt: Kommunfullmäktige
2021-04-29, § 52

Gäller för: Socialnämnden
Dokumentansvarig: Förvaltningschef

Dnr : KS

Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning

Innehåll

1. Inledning	4
1. Allmänt om avgifter enligt socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL.....	5
1.1. Annat bistånd	5
2. Avgiftsberäkning.....	5
2.1. Maxtaxa	5
2.2. Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme	5
2.3. Minimibelopp	6
2.3.1. Höjning av minimibelopp efter individuell prövning	6
2.3.2. Höjning av minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader	7
2.3.3. Sänkning av minimibelopp	7
2.4. Bostadskostnad	7
2.5. Inkomst.....	7
2.6. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper	8
3. Avgifter vid insatser enligt SoL	8
3.1. Avgifter för särskilt boende.....	8
3.1.1. Omvårdnad och service.....	8
3.1.2. Matabonnemang.....	8
3.1.3. Sondnäring	8
3.1.4. Förbrukningsvaror.....	8
3.1.5. Hyra.....	9
3.2. Avgifter för ordinärt boende.....	9
3.2.1. Hemtjänst	9
3.2.2. Trygghetslarm	9
3.2.3. Måltidsavgift för matdistribution	9
3.2.4. Dagverksamhet och mat i samband med dagverksamhet	9
3.2.5. Avlösning	10
3.3. Avgifter för vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats	10
3.3.1. Vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats	10
3.3.2. Måltidsavgift för korttidsboende och växelvårdsplats	10
4. Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser	10
4.1. Registrerad mottagare av hemsjukvård	10
4.2. Utprovning av hjälpmedel	10
1. Allmänt om avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.....	11
1.1. Av vem får avgift tas ut?	11
1.1.1. Brukare med egen inkomst	11
1.1.2. Föräldrars ersättningsskyldighet för omvårdnad av barn utanför det egna hemmet.....	11

1.2.	Förbehåll om tillräckliga medel	11
2.	Avgifter vid insatser enligt LSS.....	12
2.1.	LSS § 9 p 1, Rådgivning och personligt stöd	12
2.2.	LSS § 9 p 2, Personlig assistans	12
2.3.	LSS § 9 p 3, Ledsagarservice	12
2.4.	LSS § 9 p 4, Kontaktperson.....	12
2.5.	LSS § 9 p 5, Avlösarservice i hemmet	12
2.6.	LSS § 9 p 6, Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	12
2.7.	LSS § 9 p 7. Korttidstillsyn för skolgång över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov.....	12
2.8.	LSS § 9 p 8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet.....	12
2.9.	LSS § 9 p 9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	13
2.10.	LSS § 9 p 10, Daglig verksamhet	13
3.	Övriga avgifter	14
3.1.	Övriga kostnader i samband med insatser.....	14
1.	Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse.....	15
1.1.	Avbeställning.....	15
1.2.	Sjukhusvistelse	15
1.3.	Dubbla bostadskostnader.....	15
2.	Allmänna bestämmelser	15
2.1.	Anmälningsskyldighet.....	15
2.2.	Betalning av avgift	15
2.3.	Vid utebliven betalning	15
2.4.	Omprövning av avgiftsbeslut	15
2.5.	Begäran om avgiftsberäkning och avgiftsbeslut	16
2.6.	Utformning av avgiftsbeslut.....	16
2.7.	Överklagande av enskilt avgiftsbeslut.....	16
	Bilaga – taxatabell.....	17

1. Inledning

För stöd- och serviceinsatser inom vård och omsorg tar Bollebygds kommun ut en avgift. Det här dokumentet innehåller tillämpningsanvisningar avseende uttagande av avgifter i samband med insatser enligt socialtjänstlagen (SoL 2001:453), hälso-och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 1993:387).

Avgifterna revideras årligen främst med stöd av:

- Socialstyrelsens meddelandeblad: Uppgifter för beräkning av avgifter för äldre- och handikappomsorgen (årlig utgivning)
- Prisbasbeloppet¹ (årlig justering)
- Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad (årlig utgivning)

Avgifterna är fastställda med stöd av 2 kap. 3 § och 6 § kommunallagen, vilket innebär att kommunens medlemmar behandlas lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat (likställighetsprincipen), samt att avgifterna som kommunen tar ut inte överstiger kommunens självkostnader (självkostnadsprincipen).

¹ Prisbasbeloppet fastställs av regeringen och justeras varje år. De belopp som anges i dokumentet är beräknande utifrån det aktuella prisbasbeloppet 2021 (47 600 kronor).

Del 1. Avgifter enligt SoL och HSL

1. Allmänt om avgifter enligt socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL

Kommunens möjligheter att ta ut avgifter inom vård och omsorg regleras i socialtjänstlagen 8 kap. samt i 17 kap. hälso- och sjukvårdslagen. Vissa avgifter som kommunen tar ut ska anpassas efter den enskildes avgiftsunderlag. Det gäller avgift för hemtjänst, dagverksamhet, bostad i särskilt boende och kommunal hälso- och sjukvård. Av lag följer att dessa avgifter måste vara skäligen och får inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehåller tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs skall kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation. Lagen reglerar även den högsta avgiften kommunen får ta ut. Detta kallas maxtaxa vilken ändras årligen utifrån prisbasbeloppet.

Vissa andra avgifter, exempelvis avgifter för kost och förbrukningsvaror som tillhandahålls av kommunen, omfattas inte av maxtaxan. Dessa avgifter tillkommer utöver maxtaxan.

1.1. Annat bistånd

Annat bistånd i olika former beviljas i vissa fall. Det är biståndshandläggaren som beslutar om avgift ska tas ut. I vissa fall kan ett beslut om annat bistånd bli avgiftsfritt, till exempel med motiveringen att det är en kortvarig och vårdande insats.

2. Avgiftsberäkning

2.1. Maxtaxa

Den avgift kommunen tar ut för särskilt boende, hemtjänst, korttidsboende, trygghetslarm, dagverksamhet och kommunal sjukvård får högst uppgå till en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp. För år 2021 är maxtaxan 2 139 kronor per månad. Det är alltså den högsta kostnaden en enskild kan ha för de insatser som omfattas av maxtaxan.

2.2. Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme

Avgifter som tas ut med stöd av socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen får inte vara högre än att den enskilde har pengar kvar till personliga behov och andra normala levnadskostnader. Med hjälp av förbehållsbeloppet (minimibelopp och boendekostnad) och uppgifter om inkomst görs en beräkning av hur stort den enskildes avgiftsutrymme är. Avgiften kan därför reduceras med hänsyn till den enskildes ekonomiska situation. Om det inte finns något avgiftsutrymme tas ingen avgift ut.

Så här räknar vi ut avgift:

- + Nettoinkomst per månad
- + Bostadstillägg/bostadsbidrag
- Boendekostnad per månad
- Minimibelopp per månad
- = Avgiftsutrymme i kronor/månad

2.3. Minimibelopp

Minimibeloppet anges i 8 kap. 7 § socialtjänstlagen och räknas om årligen utifrån prisbasbeloppet.

Minimibeloppet 2021 är för personer 61 år eller äldre

- 5 373 kronor per månad för ensamstående
- 4 540 kronor per månad för sammanlevande makar och sambor

Minimibeloppet 2021 är för personer 60 år eller yngre

- 5 911 kronor per månad för ensamstående
- 4 994 kronor per månad för sammanlevande makar och sambor

För personer i åldersintervallet 19-60 år gäller ett generellt förhöjt minimibelopp om 10 %. Personerna i denna åldersgrupp är i många fall yngre personer med funktionsnedsättning vilka normalt sett har högre levnadsomkostnader än äldre personer.

Minimibeloppet ska täcka kostnader för den enskildes personliga behov. I beloppet ingår kostnader för:

• livsmedel	• husgeråd
• möbler	• tandvård
• kläder och skor	• dagstidning
• resor	• läkemedel
• fritid	• telefon
• hygienprodukter	• hemförsäkring
• hushållsel	• förbrukningsvaror
• öppen hälso- och sjukvård	

2.3.1. Höjning av minimibelopp efter individuell prövning

Eftersom en person kan ha faktiska kostnader som överstiger det schablonbaserade minimibeloppet kan ett höjt minimibelopp fastställas efter individuell prövning. Av 8 kap. 8 § socialtjänstlagen följer att kommunen ska höja minimibeloppet i skälig omfattning om den enskilde på grund av särskilda omständigheter varaktigt har behov av ett väsentligt högre belopp. Kostnaderna ska vara varaktiga under större delen av ett år, styrkta och överstiga minst 200 kronor per månad. Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning kan inte föranleda höjning av minimibeloppet. Kommunen bör godta den faktiska merkostnaden om den inte är oskäligt hög (prop. 2000/01:149 s. 59).

Det är främst kommunens ansvar att vid fastställande av avgifter utreda om den enskilde har behov av ett förhöjt minimibelopp. Uppgifter om de individuella behoven måste dock den enskilde själv bidra med. Allmänt gäller att den enskilde ska styrka sina merkostnader.

Följande är exempel på kostnader som kan ge ett individuellt högre minimibelopp efter prövning (prop. 2000/01:149 s. 41):

- Merkostnader som uppstår i samband med familje- och arbetssituationen, exempelvis underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll.
- Kostnader till följd av funktionshinder, bland annat för rehabilitering inklusive resor.

- Yngre funktionshindrade personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer.
- Kostnader för god man eller förvaltare - arvode inklusive sociala avgifter.

2.3.2. Höjning av minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader

Minimibeloppet kan även höjas om den enskilde har merkostnader för livsmedel, till exempel på grund av att denne köper viss kost via hemtjänsten i ordinärt eller i särskilt boende eller dagverksamheten (prop. 2000/01:149 s. 59). Detta innebär att den som har kostnader för matabonnemang, matdistribution, mat i samband med dagverksamhet samt måltidsavgift vid korttidsvistelse har rätt till ett förhöjt minimibelopp. Tillägget som minimibeloppet ska höjas med beräknas utifrån ett snitt av mellanskillnaden mellan Konsumentverkets beräkning av skäliga kostnader för livsmedel för olika åldersgrupper och kommunens måltidsavgift. Vid en situation där den enskilde har flera insatser med tillhörande matavgift är principen att den huvudsakliga insatsen avgör vilket belopp minimibeloppet ska höjas med.

2.3.3. Sänkning av minimibelopp

Minimibeloppet kan sänkas i vissa fall till än lägre nivå än vad som framgår av lagen. Det gäller endast när den enskilde inte har en utgiftspost som ingår i minimibeloppet därför att denna kostnad antingen:

- ingår i avgiften för hemtjänst eller dagverksamhet eller,
- ingår i avgiften eller hyran för bostad i särskilt boende eller,
- tillhandahålls kostnadsfritt

För den som bor på särskilt boende ingår hushållsel i hyran. Minimibeloppet sänks därför med motsvarande kostnad.

2.4. Bostadskostnad

Bostadskostnaden består av hyra för den som bor i hyreslägenhet och månadsavgift för den som bor i bostadsrätt. Viss del av räntekostnaden för bostadslån räknas som bostadskostnad (RFFS 1998:9 § 9 och § 14). Kostnad för bostadens uppvärmning och varmvatten räknas också som bostadskostnad, däremot inte hushållsel.

Den som bor i småhus får räkna med kommunal fastighetsavgift samt viss del av räntekostnaden för bostadslån. Kostnad för bostadens uppvärmning och övriga driftskostnader beräknas enligt Pensionsmyndighetens (PFS 2019:3) schablonbelopp.

Bostadskostnaden delas med det antal vuxna personer som delar hushåll.

2.5. Inkomst

Som inkomst räknas alla skattepliktiga inkomster såsom lön, aktivitets- och sjukersättning, pensioner samt inkomst av näringsverksamhet och inkomst av kapital. Även vissa skattefria ersättningar och bidrag räknas som inkomst, bland annat bostadstillägg och bostadsbidrag. Förmögenhet räknas inte som inkomst. Den enskilde ska redovisa aktuella inkomstuppgifter på fastställd blankett. Om den enskilde inte gör detta tar kommunen ut avgift enligt fastställd taxa. Den enskilde är skyldig att själv informera om ändrade förhållanden som sker under året och som kan påverka beräkningen av avgiften.

2.6. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper

Avgiftsberäkningen skiljer sig för olika hushållstyper. Den enskilde har ansvar för att informera kommunen om varaktig förändring av hushållstyp som sker under året och som kan påverka beräkningen av avgiften eller avgiftsutrymmet.

Ensamboende

Samtliga inkomster, tillgångar och utgifter enligt ovan ligger till grund för avgiftsberäkning.

Makar och registrerade partner

Av 8 kap. 4 § SoL följer att i fråga om makar och registrerade partners ska den enskildes inkomst anses utgöra hälften av parets sammanlagda inkomster. För att beräkna makars och registrerade partners inkomster ska dessa läggas samman och delas med två lika stora delar innan beräkning av avgift sker. Inkomstuppgift behöver därför begäras in från båda även om endast en av dem har insats. Eftersom biståndsbeslutet gäller för den enskilde personen och insatserna kan variera för vardera maken, beräknas avgiften för varje enskild person.

Avgiftsberäkningen som beskrivs ovan gäller om den enskilde bor tillsammans med sin make/maka. Bor den enskilde och hens make/maka på olika ställen beräknas dock inkomsten som om dem vore ensamstående.

Sammanboende

I hushåll som består av sammanboende som inte är gifta eller registrerade partners beräknas avgiften som för ensamstående eftersom det inte finns någon lagstadgad underhållsskyldighet dem emellan. Bostadskostnaden ska dock delas lika.

3. Avgifter vid insatser enligt SoL

3.1. Avgifter för särskilt boende

3.1.1. Omvårdnad och service

Avgiften för särskilt boende får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet (maxtaxan). För år 2021 är avgiften 2 139 kronor per månad.

3.1.2. Matabonnemang

För kost i särskilt boende debiteras en avgift för matabonnemang. Avgiften fastställs årligen av lokal- och måltidsenheten. År 2021 är avgiften för matabonnemang 3 850 kronor per månad. Avgiften ingår inte i maxtaxan men ger rätt till förhöjt minimibelopp.

3.1.3. Sondnäring

Avgift för sondnäring är 50 kronor per dygn (max 1 500 kronor per månad). Avgiften ingår inte i maxtaxan men ger rätt till förhöjt minimibelopp.

3.1.4. Förbrukningsvaror

Omsorgstagare på särskilt boende betalar en avgift för de förbrukningsvaror som tillhandahålls på boendet. I avgiften ingår tvättmedel, sköljmedel, rengöringsmedel, toalettpapper samt tvättlappar. Avgiften motsvarar Konsumentverkets beräkningar av

referensvärden för förbrukningsvaror. För år 2021 är avgiften 130 kronor per månad. Avgiften ingår inte i maxtaxan.

3.1.5. Hyra

Bostäder i särskilt boende upplåtes med hyreskontrakt mellan den enskilde och Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Bollebo). Hyresavgiften debiteras av Bollebo. Hyran ingår inte i maxtaxan.

3.2. Avgifter för ordinärt boende

3.2.1. Hemtjänst

Hemtjänst avser beviljade insatser inom personlig omvårdnad och service i den enskildes bostad eller motsvarande. Avgift för hemtjänst debiteras per beslutad timma och beräknas som 0,39 % av prisbasbeloppet. År 2021 är avgiften 186 kronor per beslutad timma. Avgiften ingår i maxtaxan.

3.2.2. Trygghetslarm

För trygghetslarm tas det ut en fast månadsavgift. Avgiften per månad är 5 % av prisbasbeloppet fördelat på 12 månader. År 2021 är avgiften 198 kronor per månad. För två personer som delar boende och där båda har trygghetslarm delas avgiften lika mellan de två personerna. Avgiften ingår i maxtaxan.

Vid installation av trygghetslarmet utgår en engångskostnad på 200 kronor. Om den enskilde tappar bort sitt trygghetslarm debiteras en avgift om 1000 kronor.

3.2.3. Måltidsavgift för matdistribution

Efter biståndsbeslut kan den enskilde beviljas mat genom matdistribution. Kostnaden för matdistribution är uppdelad i en matavgift och en distributionsavgift. Avgiften för mat är 56 kronor per portion och fastställs årligen av lokal- och måltidsenheten. Matavgiften ingår inte i maxtaxan men ger rätt till förhöjt minimibelopp.

Distribution av mat ses som en hemtjänstinsats och avgiften beräknas därmed som en del av beviljade hemtjänsttimmar. Eftersom matdistribution är en del av hemtjänsten ingår distributionsavgiften i maxtaxan.

3.2.4. Dagverksamhet och mat i samband med dagverksamhet

Avgiften för dagverksamhet beräknas som 0,14 % av prisbasbeloppet per deltagartillfälle. För år 2021 är avgiften 67 kronor per tillfälle. Dagverksamhetsavgiften ingår i maxtaxan.

För mat i samband med dagverksamhet tas en avgift om 56 kronor per portion. Avgiften fastställs årligen av lokal- och måltidsenheten. Matavgiften ingår inte i maxtaxan men ger rätt till förhöjt minimibelopp.

3.2.5. Avlösning

Avlösning upp till 12 timmar i månaden är avgiftsfritt. Vid avlösning som överstiger 12 timmar per månad debiteras en avgift motsvarande avgift för hemtjänsttimmar. Avgiften ingår i maxtaxan.

3.3. Avgifter för vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats

3.3.1. Vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats

Vid vistelse på korttidsplats eller växelvårdsplats debiteras en dygnsavgift från och med ankomstdagen till och med dagen innan avresedagen. Detta då ankomst- och avresedagen sammantaget utgör ett dygn. Avgiften beräknas som en trettiondedel av maxtaxan per vistelsedygn. För år 2021 är avgiften 71 kronor per dygn. Avgiften ingår i maxtaxan.

3.3.2. Måltidsavgift för korttidsboende och växelvårdsplats

Vid vistelse på korttidsplats eller växelvårdsplats tas det en avgift för måltider per vistelsedygn räknat från och med ankomstdagen till och med dagen innan avresedagen. Måltidsavgiften beräknas som en heldygnsavgift av matabonnemanget vid permanent vistelse i särskilt boende. För år 2021 är måltidsavgiften 128 kronor per dygn (3 850 kronor delat på 30 dagar). Avgiften ingår inte i maxtaxan men ett tillägg till förbehållsbeloppet görs per vistelsedag.

4. Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser

4.1. Registrerad mottagare av hemsjukvård

Vårdtagare som är registrerad i hemsjukvården betalar en månatlig avgift. Barn och ungdomar upp till 20 år är avgiftsbefriade. Ungdomar börjar betala från den månad de fyller 20 år. Avgiften per månad är 9,1 % av prisbasbelopp fördelat på 12 månader. För år 2021 uppgår avgiften till 361 kronor per månad. Avgiften ingår i maxtaxan.

4.2. Utprovning av hjälpmedel

Vid utprovning av hjälpmedel tas en avgift ut om 90 kronor per utprovningstillfälle. Avgiften räknas upp årligen genom 0,19 % av prisbasbeloppet. Vid hämtning och rengöring av hjälpmedel i samband med återlämning debiteras en avgift på 530 kronor per hämtning. Avgifterna ingår inte i maxtaxan.

Del 2. Avgifter enligt LSS

1. Allmänt om avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Utgångspunkten är att stöd och service som ges enligt LSS ska vara avgiftsfri. I anslutning till en insats enligt LSS § 9 punkterna 1-10, får kommunen dock ta ut skäligen avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter (18-20 §§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och 5-6 §§ förordningen (1993:10909) om stöd och service till vissa funktionshindrade). Avgifterna ska vara skäligen och får inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska dessutom se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Av lagens förarbeten framgår att kommunen får ta ut avgifter för måltider som serveras i samband med insatser enligt LSS. Avgifterna får tas ut enligt de grunder som kommunen bestämmer och som bygger på skälighet och kommunens självkostnad (SKL cirkulär 1994:49).

1.1. Av vem får avgift tas ut?

1.1.1. Brukare med egen inkomst

Sådana avgifter som anges ovan får tas ut av dem som har hel ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder kommunen bestämmer (19 § LSS).

1.1.2. Föräldrars ersättningsskyldighet för omvårdnad av barn utanför det egna hemmet

Om någon som är under 18 år får omvårdnad i ett annat hem än det egna med stöd av LSS, är föräldrarna skyldiga att i skäligen utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden (20 § LSS). Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet. För barn som är placerade utanför det egna hemmet längre tid än en månad ska beslut om föräldrars ersättningsskyldighet fattas enligt socialnämndens Riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättning till kommunen för placerade barn (SN2019/112). Med begreppet ett annat hem än det egna jämföras såväl familjehem som bostad med särskild service för barn och ungdomar samt korttidshem.

1.2. Förbehåll om tillräckliga medel

Av lagen framgår att den enskilde genom LSS-insatserna ska tillförsäkras goda levnadsvillkor (7 § LSS). Hänsyn måste tas till att det ska finnas tillräckliga medel för den enskildes personliga livsuppehälle och behov som mat, kläder, dagliga resor, fritidssysselsättning, tandvård och läkarvård (19 § LSS). Vid bedömningen av den enskildes personliga behov ska även beaktas kostnader på grund av funktionshindret som inte täcks på annat sätt (6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade).

För att tillse att den enskilde förbehålls tillräckliga medel och tillförsäkras goda levnadsvillkor ska en avgiftsberäkning göras när den enskilde begär det. Avgiftsberäkningen genomförs då jämlikt 8 kap. socialtjänstlagen vilket redogörs för i del 1, avsnitt 2 "Avgiftsberäkning" i detta dokument (se s. 5-8). Det är den enskilde som själv ansvarar för att begära en avgiftsberäkning, men kommunen ska tillse att den enskilde är informerad om möjligheten.

2. Avgifter vid insatser enligt LSS

2.1. LSS § 9 p 1, Rådgivning och personligt stöd

Insatsen utförs utan avgift.

2.2. LSS § 9 p 2, Personlig assistans

Insatsen utförs utan avgift.

2.3. LSS § 9 p 3, Ledsagarservice

Insatsen utförs utan avgift. Eventuella omkostnader som uppstår för den enskilde i samband med ledsagarservice står den enskilde för själv (se avsnitt 3.1 – Övriga kostnader).

2.4. LSS § 9 p 4, Kontaktperson

Insatsen utförs utan avgift. Eventuella omkostnader som uppstår för den enskilde i samband med ledsagarservice står den enskilde för själv (se avsnitt 3.1 – Övriga kostnader).

2.5. LSS § 9 p 5, Avlösarservice i hemmet

Insatsen utförs utan avgift.

2.6. LSS § 9 p 6, Korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet kan vara vistelse i korttidshem, stödfamilj eller på läger. Insatsen utförs utan avgift men i samband med insatsen tar kommunen en avgift för mat. Avgiften för mat regleras utifrån ett genomsnitt av Konsumentverkets referensvärde för livsmedelskostnader för åldersintervallerna 0-5 år, 6-13 år, 14-17 år och 18-60 år. Om insatsen köps av en annan kommun/vårdgivare ska måltidsavgiften motsvara dennes gällande måltidstaxa, dock aldrig högre än vid korttidsvistelse inom kommunens egen regi.

Vårdnadshavarna faktureras tills brukaren fyllt 18 år och därefter faktureras brukaren, givet att brukaren har inkomst (se avsnitt 1.1, s. 11).

2.7. LSS § 9 p 7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov

Insatsen utförs utan avgift.

2.8. LSS § 9 p 8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet

Barn och ungdom under 18 år

När ett barn under 18 år får vård i ett annat hem än sitt egna är föräldrar skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader. Kommunen får i sådana fall erhålla underhållsbidrag för barnet (20 § LSS). Föräldrarnas ersättningsskyldighet för omvårdnad av barn utanför det egna hemmet framgår av avsnitt 1.1.2. (s. 11) i detta dokument.

Ungdom över 18 år utan egen inkomst

När barnet fyller 18 år upphör föräldrarnas skyldighet att bidra till kommunens kostnader. Istället kan kommunen ta ut skäliga avgifter av de ungdomar som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek (se avsnitt 1.1. s. 11). Om ungdomen som fyllt 18 år inte har egna inkomster får kommunen endast ta ut en avgift för mat. Avgiften för mat motsvarar Konsumentverkets referensvärden för livsmedelskostnader för åldersgruppen 18-30 år. Avgiften för mat gäller när den enskilde inte handlar maten själv.

Om ungdomen fortfarande går i skolan vid denna tidpunkt har föräldrarna enligt föräldrabalken en direkt underhållsskyldighet gentemot den unge för dennes omkostnader, dock längst till barnet fyller 21 år.

Ungdom över 18 år med egen inkomst

När ungdomen fyllt 18 år och har egen inkomst debiteras avgifter som för vuxna, se nästa punkt.

2.9. LSS § 9 p 9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna

Insatsen utförs utan avgift men den enskilde betalar hyra till kommunen samt avgift för mat och förbrukningsvaror när detta tillhandahålls av kommunen.

Hyra för boende i gruppboende och serviceboende

Den enskilde har ett eget hyreskontrakt och betalar hyra för den lägenhet denne bor i. Vad som ingår i hyran framgår i den enskildes hyreskontrakt.

Kost och förbrukningsvaror i boende med särskild service - gruppboende

I gruppboende köper den enskilde sin mat själv, alternativt tillsammans med andra på boendet. I det senare fallet är livsmedelskostnaden att se som en gemensam hushållskassa för kost som tillagas gemensamt i gruppboendet. För år 2021 är kostnaden 2500 kronor per månad. Månadskostnaden fastställs årligen av socialförvaltningen men överskrider aldrig Konsumentverkets referensvärde för kostnader för livsmedel, inklusive lunch.

För förbrukningsvaror tas en avgift om 130 kronor per månad ut vilket motsvarar Konsumentverkets beräknade kostnader för denna post. Detta gäller inte brukare som köper sina egna förbrukningsvaror.

Kost och förbrukningsvaror i boende med särskild service – serviceboende

Brukare som bor i serviceboende köper normalt mat och förbrukningsvaror själv och därmed utgår inga avgifter för dessa poster.

2.10. LSS § 9 p 10, Daglig verksamhet

Insatsen utförs utan avgift. Brukare som deltar i daglig verksamhet har möjlighet att välja en fri lunch från Bollegården istället för att få habiliteringsersättning utbetalad för den dagen. I de fall brukaren har med egen matlåda eller ombesörjer maten på annat sätt tas ingen avgift för kost och inte heller görs något avdrag av habiliteringsersättning.

3. Övriga avgifter

3.1. Övriga kostnader i samband med insatser

Eventuella omkostnader som uppstår för den enskilde i samband med insatser enligt LSS står den enskilde för själv. Det kan exempelvis vara besök på restaurang eller café eller kostnader för entrébiljetter m.m. till arrangemang som uppstår vid fritids- och kulturaktiviteter och daglig verksamhet.

Del 3. Allmänna bestämmelser om avgifter och avgiftshandläggning

1. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse

1.1. Avbeställning

Om den enskilde meddelar kommande frånvaro, t.ex. vistelse på annan ort, senast en vecka innan blir hen avgiftsbefriad. En längre tids uppehåll kan innebära omprövning av biståndsbeslutet.

Om den enskilde har matdistribution och vill avbeställa denna ska det göras senast två dagar innan för att bli avgiftsbefriad. Om avbeställning sker senare tas full avgift ut.

1.2. Sjukhusvistelse

Om den enskilde inte kan nyttja insatsen på grund av att sjukhusvistelse blir hen avgiftsbefriad för denna tid.

1.3. Dubbla bostadskostnader

Den som flyttar till särskilt boende och inte hinner avveckla sin tidigare bostad får räkna med båda bostadskostnaderna när avgiften beräknas under högst tre månader. Reduceringen sker endast för den som kan styrka att hyresrätten är uppsagd eller lämnad till försäljning.

2. Allmänna bestämmelser

2.1. Anmälningsskyldighet

Den enskilde är skyldig att själv anmäla förändrad inkomst-, förmögenhets- och bostadsförhållanden eller övriga förändringar som kan medföra ändringar av avgiften.

2.2. Betalning av avgift

Uttagandet av avgift är individuellt och avgiften tas ut per individ och inte per hushåll. Den enskilde betalar avgift en månad i efterskott. Den som beviljas insatser skall betala avgiften från den dagen då insatserna startar. I de fall insatser avslutas (gäller även vid dödsfall) avslutas debiteringen samma dag.

2.3. Vid utebliven betalning

Kommunens riktlinjer för krav vid utebliven betalning följs. Vid utebliven betalning skickar kommunen en påminnelse 10 dagar efter förfallodatumet därefter skickas kravet till inkasso.

2.4. Omprövning av avgiftsbeslut

Omräkning av avgifterna sker årligen med tillämpning av ändrade prisbasbelopp, pensioner, skattebestämmelser och inkomstuppgifter. Nytt avgiftsbeslut fattas därför varje år.

Avgiftsbeslutet kan även komma att omprövas under året om något förhållande som påverkar avgiftens storlek har ändrats. Avgiften får ändras utan föregående underrättelse, om ändringen beror på förändringar i prisbasbeloppet (8 kap. 9 § SoL).

Justering av avgift görs inte retroaktivt.

2.5. Begäran om avgiftsberäkning och avgiftsbeslut

För insatser enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen genomförs alltid en avgiftsberäkning enligt den avgiftsberäkning som framgår i del 1 avsnitt 2 i detta dokument och som regleras av 8 kap. socialtjänstlagen.

Motsvarande reglering av avgiftsberäkning förekommer inte i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) men en enskild med beslutade LSS-insatser har möjlighet att själv begära en avgiftsberäkning. Avgiftsberäkningen genomförs då jämlikt 8 kap. socialtjänstlagen. Det är den enskilde som själv ansvarar för att begära en avgiftsberäkning, men kommunen ska tillse att den enskilde är informerad om möjligheten

2.6. Utformning av avgiftsbeslut

Den enskilde ska erhålla ett skriftligt avgiftsbeslut där det framgår vilka uppgifter som använts i avgiftsunderlaget och beloppen för de slutliga avgifterna och ersättningarna samt skälen för beslutet. Avgiftsbeslutet ska innehålla uppgift om hur och inom vilken tid den enskilde kan överklaga beslutet. Besluten ska normalt ges en giltighetstid på högst ett år, men bör förses med upplysning om att avgiften kan ändras tidigare då något förhållande som påverkar avgiftens storlek ändras. Den enskilde bör dessutom på lämpligt sätt upplysas om sin skyldighet att själv anmäla ändrade omständigheter som är avgiftspåverkande. Om det är känt att vissa uppgifter kommer att ändras i avgiftsunderlaget som kan komma att påverka avgifterna bör kortare giltighetstid sättas.

2.7. Överklagande av enskilt avgiftsbeslut

Avgiftsbeslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol genom så kallat förvaltningsbesvär. Det gäller beslut om avgift och avgiftsförändring samt beräkning av avgiftsunderlag, boendekostnad och förbehållsbelopp. Överklagandet måste komma till socialnämnden inom tre (3) veckor från att den enskilde fick sitt beslut. Socialnämnden prövar om överklagandet har kommit in i rätt tid och skickar sedan vidare ärendet till förvaltningsrätten i Jönköping som prövar överklagandet. Beslutet kan endast överklagas av den som berörs av beslutet.

Besked om avgift ska alltid meddelas skriftligt tillsammans med information om hur man överklagar (besvärshänvisning). Om den enskilde inte själv kan skriva sitt överklagande kan hen få hjälp av någon annan och själv skriva under överklagan, alternativt bifoga en fullmakt där det framgår vem som är ställföreträdare och att denne får företräda den enskilde.

Bilaga – taxatabell

<u>Avgifter för särskilt boende</u>	
Särskilt boende, omvårdnad och service	2 139 kronor per månad (maxtaxa)
Matabonnemang särskilt boende	3 850 kronor per månad
Sondnäring	50 kronor per dygn (1 500 kronor per månad)
Förbrukningsvaror	130 kronor per månad
<u>Avgifter för ordinärt boende</u>	
Hemtjänst	186 kronor per beslutad timma
Trygghetslarm	198 kronor per månad
Installation av trygghetslarm	200 kronor som engångsavgift
Avgift för borttappat larm	1000 kronor som engångsavgift
Matavgift vid matdistribution	56 kronor per portion
Distributionsavgift (del av hemtjänsttimmar)	186 kronor per beslutad timma
Dagverksamhet	67 kronor per tillfälle
Matavgift vid dagverksamhet	56 kronor per portion
Avlösning	Avgiftsfritt upp till 12 timmar/månad, därefter motsvarande avgift som hemtjänst
Korttidsboende/växelvård	71 kronor per dygn
Måltidsavgift korttidsboende/växelvård	128 kronor per dygn
<u>Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser</u>	
Hemsjukvård	362 kronor per månad
Hjälpmedel, utprovning	90 kronor per utprovningstillfälle
Hjälpmedel, hämtning och rengöring vid återlämning	530 kronor per hämtning med tillhörande rengöring
<u>Avgifter vid insatser enligt LSS</u>	
Mat under korttidsvistelse	Genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden för livsmedelskostnader för åldersintervallerna 0-5 år, 6-13 år, 14-17 år och 18-60 år.
Bostad med särskild service för ungdomar under 18 år	Enligt riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättningsskyldighet för placerade barn
Mat i bostad med särskild service för vuxna - gruppboende (gemensam hushållskassa)	2500 kronor per månad
Förbrukningsvaror gruppboende	130 kronor per månad
<u>Övrigt</u>	
Annat bistånd	144 kronor per beslutad timma

22. Fastställande av avgift för förlorat skolkort KS2021/322

§13

KS2021/322

Fastställande av avgift för förlorat skolkort**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunstyrelsen tillstyrker utbildningsnämndens förslag; Kommunfullmäktige fastställer avgiften till 150 kr som tas ut av eleven/vårdnadshavaren för expediering av ett nytt skolkort.

Ärendet

En del av kommunens skolskjuts sker med reguljär linjetrafik. De elever som åker med linjetrafiken får ett skolkort som ska användas för färd till och från skolan. Kommunens gymnasieelever får också ett skolkort för att resa till och från sina gymnasieskolor. Om en elev tappar bort eller på annat sätt förlorar sitt kort, anmäls det till Bollebygds skolans expedition som ombesörjer ett nytt kort. Västtrafik tar ut en administrativ avgift på 50 kr för att tillverka ett nytt kort samt 60 kr för ett tillfälligt kort som räcker i sju dagar. Närliggande kommuners avgifter som tas ut av eleven för förlorat busskort:

Borås - 150 kr

Härryda - 200 kr

Mark – 200 kr

Antal elever som förlorar/tappar bort sitt skolkort är ca 20 per läsår. Genom att ta ut en avgift för skolkortet görs ett förtydligande att skolkortet är en värdehandling. För att täcka skolans administrativa kostnader för förlorade skolkort, föreslår utbildningsförvaltningen att en kostnad om 150 kr tas ut av eleven/vårdnadshavare för expediering av ett nytt skolkort.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2021-12-13, § 97, och föreslår att kommunfullmäktige fastställer avgiften till 150 kr som tas ut av eleven/ vårdnadshavaren för expediering av ett nytt skolkort.

Förslag till beslut**Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen tillstyrker utbildningsnämndens förslag; Kommunfullmäktige fastställer avgiften till 150 kr som tas ut av eleven/vårdnadshavaren för expediering av ett nytt skolkort.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §11 KSAU Fastställande av avgift för förlorat skolkort

- UN § 97, Fastställande av avgift för förlorat skolkort

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§97

UN2021/329

Fastställande av avgift för förlorat skolkort

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer avgiften till 150 kronor som tas ut av eleven/vårdnadshavaren för expediering av ett nytt skolkort.

Ärendet

En del av kommunens skolskjuts sker med reguljär linjetrafik. De elever som åker med linjetrafiken får ett skolkort som ska användas för färd till och från skolan. Kommunens gymnasieelever erhåller också ett skolkort för att resa till och från sina gymnasieskolor. Om en elev tappar bort eller på annat sätt förlorar sitt kort, anmäls det till Bollebygds skolans expedition som ombesörjer ett nytt kort. Västtrafik tar ut en administrativ avgift på 50 kronor för att tillverka ett nytt kort samt 60 kronor för ett tillfälligt kort som räcker i sju dagar.

Tidigare beslut, BUN 2013/176, fastställde en avgift på 100 kronor.

Närliggande kommuners avgifter som tas ut av eleven för förlorat busskort:

Borås - 150 kronor

Härryda - 200 kronor

Mark – 200 kronor

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer avgiften till 150 kronor som tas ut av eleven/vårdnadshavaren för expediering av ett nytt skolkort.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Fastställande av avgift för förlorat skolkort

Skickas till

Administratör av skolkorten

Kommunfullmäktige

23. Avgift för lotteriregistrering i Bollebygds kommun KS2021/292

§14

KS2021/292

Avgift för lotteriregistrering i Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen tillstyrker utbildningsnämndens förslag; Kommunfullmäktige antar avgift för registreringslotter med 300 kr per registrerat lotteri.

Ärendet

Den 1 januari 2019 omreglerades den svenska spelmarknaden och den ny lag infördes (spellagen 2018:1138). Enligt den nya spellagen ansvarar kommunerna endast för så kallade registreringslotterier. All annan tillståndsgivning ansvarar Spelinspektionen (tidigare Lotteriinspektionen) för. Vad som skiljer ett registreringslotteri mot ett lotteri som kräver licens är främst värdet av vinster och den totala omsättningen. Enligt utbildningsnämndens reglemente ansvarar nämnden för registreringslotterier. För att administrera detta arbete föreslås att kommunen tar ut en avgift på 300 kr per registrerat lotteri. Enligt kommunallagen är det kommunfullmäktige som tar beslut om avgifter för kommunal service.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet 2021-11-15, § 77, och föreslår kommunfullmäktige att anta avgift för registreringslotter med 300 kr per registrerat lotteri.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker utbildningsnämndens förslag; Kommunfullmäktige antar avgift för registreringslotter med 300 kr per registrerat lotteri.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §10 KSAU Avgift för lotteriregistrering i Bollebygds kommun
- §77 UN Avgift för lotteriregistrering(UN2021307-3)
- Avgift för lotteriregistrering(UN2021307-1)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

BOLLEBYGDS
KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2022-01-25

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§77

UN2021/307

Avgift för lotteriregistrering

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta avgift för registreringslotter med 300 kronor per registrerat lotteri.

Ärendet

Den 1 januari 2019 omreglerades den svenska spelmarknaden och den nya lagen infördes (spellagen 2018:1138). Enligt den nya spellagen ansvarar kommunerna endast för så kallade registreringslotterier. All annan tillståndsgivning ansvarar Spelinspektionen (tidigare Lotteriinspektionen) för. Vad som skiljer ett registreringslotteri mot ett lotteri som kräver licens är främst värdet av vinster och den totala omsättningen.

Enligt utbildningsnämndens reglemente ansvarar nämnden för registreringslotterier. För att administrera detta arbete föreslås att kommunen tar ut en avgift på 300 kronor per registrerat lotteri. Enligt kommunallagen är det kommunfullmäktige som tar beslut om avgifter för kommunal service.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta avgift för registreringslotter med 300 kronor per registrerat lotteri.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Avgift för lotteriregistrering

Skickas till

Kommunstyrelsen

24. Delårsrapport jan-aug 2021 för SÄRF KS2021/288

§229

KS2021/288

Delårsrapport jan-aug 2021 för SÄRF

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapport januari-augusti 2021 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Ärendet

SÄRF har upprättat delårsrapport för perioden januari -augusti 2021 och resultatet för perioden visar ett underskott med 2,5 mnkr. Prognosen för hela år 2021 visar ett underskott på 2,5 mnkr och skillnaden mot budget beräknas till -1,0 mnkr. Största avvikelsen kommer från ökning av pensionskostnaden enligt prognos från KPA per 2021-08-31.

Direktionen har på sammanträde 2021-10-22 , § 58, beslutat att enhälligt godkänna delårsrapporten för perioden januari -augusti 2021, och att översända delårsrapporten bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner delårsrapport januari-augusti 2021 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §189 KSAU Delårsrapport jan-aug 2021 för SÄRF
- § 58 Delårsrapport, protokollsutdrag från direktionen
- Delårsrapport SÄRF januari - augusti 2021, hela ärendet
- Delårsrapport, revisorernas granskningsrapport

Skickas till

Kommunfullmäktige

PROTOKOLLSUTDRAG
DIREKTIONEN
Sammanträdesdatum
2021-10-22

Sida 1 av 1

§ 58

Delårsrapport januari – augusti 2021 (Dnr. 2021-000624)

Delårsrapport har upprättats för perioden januari – augusti 2021 och resultatet för perioden visar ett underskott med 2,5 miljoner kronor.

Prognosen för hela år 2021 visar ett underskott på 2,5 miljoner kronor och skillnaden mot budget beräknas till -1,0 miljoner kronor. Största avvikelserna kommer från ökning av pensionskostnaden enligt prognos från KPA per 2021-08-31.

Direktionen beslutar enhälligt

- att godkänna delårsrapporten för perioden januari – augusti 2021
- att översända delårsrapporten bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

Torsten Lindh

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor 2021-11-11

Rätt utdraget betygar;

Direktionen

DELÅRSRAPPORT JANUARI – AUGUSTI 2021

Delårsrapport har upprättats för perioden januari – augusti 2021 enligt bilaga.

Resultatet för perioden visar ett underskott med 2,5 mnkr.

Prognosen för hela år 2021 visar ett underskott på 2,5 mnkr och skillnaden mot budget beräknas till -1,0 mnkr. Största avvikelsen kommer från ökning av pensionskostnaden enligt prognos från KPA per 2021-08-31.

Delårsrapporten bifogas.

Revisorerna kommer att granska delårsrapporten och färdigställa sin granskningsrapport vid sitt sammanträde 2021-10-25.

Jill Järingbrant
Förbundsdirektör

Direktionen föreslås besluta

- att godkänna delårsrapporten för perioden januari – augusti 2021
- att översända delårsrapporten bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Delårsrapport
2021-08-31

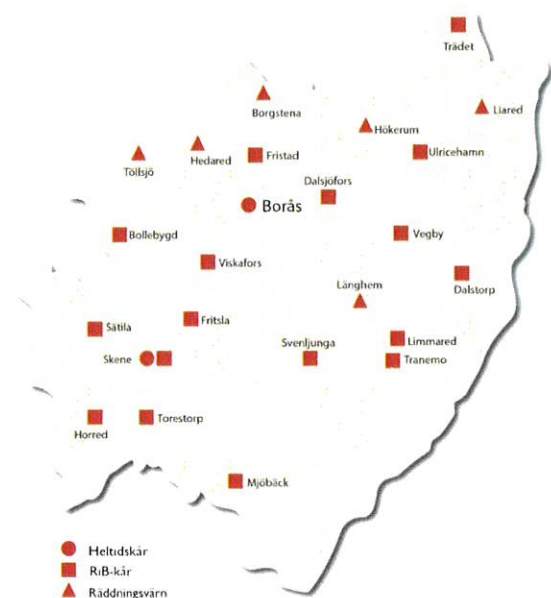
Dokumentnamn:	Giltigt från:
Delårsrapport 2020-08-31	2021-10-22
Diarienummer:	Reviderat:
Upprättad av:	Beslutad av:
Ekonomichef	Direktionen
Målgrupp:	

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Vad vi vill	3
2.1	Våra strategiska inriktningar	4
2.2	Våra Säkerhetsmål.....	4
2.3	Uppföljning av mål	4
2.4	Handlingsprogram	4
2.5	Verksamhetsplan och Internbudget.....	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Händelser av väsentlig betydelse	5
3.2	Förväntad utveckling för helåret	6
3.3	Styrning och uppföljning av verksamheten	6
3.4	Utvärdering av Ekonomisk ställning	10
3.5	Balanskravsutredning	11
3.6	Risker och möjligheter	11
4	Finansiella rapporter	12
4.1	Periodens resultat	12
4.2	Resultaträkning.....	12
4.3.	Balansräkning	13
5	Noter.....	13
5.1	Redovisningsprinciper	13
6	Driftsredovisning	13
6.1.	Verksamhetens intäkter	13
6.2	Verksamhetens kostnader.....	13
6.3	Finansnetto.....	14
7	Investeringsredovisning	14

1 Inledning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ett kommunalförbund som organiserar och ansvarar för räddningstjänsten i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Vi har 24 brandstationer som är fördelade i samtliga medlemskommuner varav två stationer med heltidsanställd räddningspersonal, 17 stationer med räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) och sex räddningsvårn (frivilliga). Antalet anställda uppgår till cirka 500, varav huvuddelen är hel- eller deltidanställd räddningstjänstpersonal. Vårt huvudkontor finns i Borås där förbundets övningsanläggning också finns invid Guttasjön.

Förbundets geografi med stationernas spridning i de sex kommunerna som utgör SÄRF.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) anger att varje kommun ska anta ett handlingsprogram för förebyggande mot brand och andra olyckor samt för kommunal räddningstjänst. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) handlingsprogram utifrån förbundets uppdrag från medlemskommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

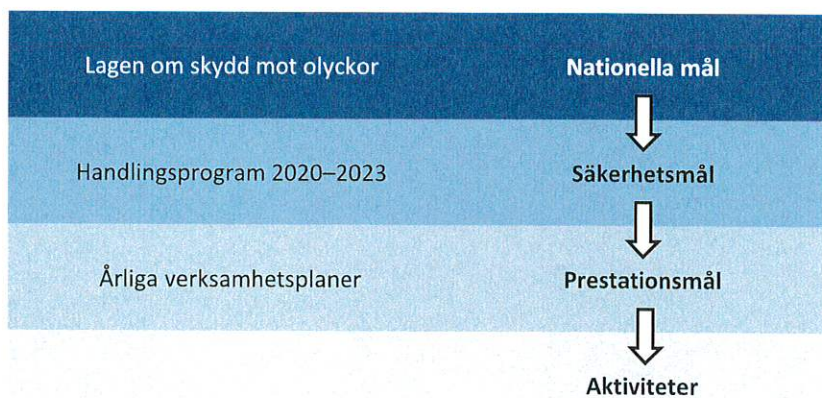
Grundläggande är för både den enskilde och samhället, att det inträffar så få olyckor som möjligt och att konsekvensen av de olyckor som inträffar blir så små som möjligt. Att förebygga olyckor och ge drabbade kunskaper som de behöver för att hantera olyckan kan därför bli avgörande. När individuella resurser inte räcker till ska samhället kunna erbjuda professionella och snabba räddningsinsatser som arbetar i samverkan med varandra.

Räddningstjänstuppdraget regleras i lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt förbundsordningen som är den överenskommelse som de sex medlemskommunerna tecknat i detta avseende.

2 Vad vi vill

Problembilder och risker kopplade till räddningstjänst, förbundsordning, nationella mål i LSO, SÄRF:s vision och strategiska inriktningar samt ett antal Säkerhetsmål för perioden 2020–2023 är styrande för verksamheten.

Kopplingarna mellan de olika styrdokumentens mål illustreras nedan. Det fyraåriga handlingsprogrammets Säkerhetsmål bryts ner till ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som i sin tur formuleras i aktiviteter.

SÄRF:s styrdokument och hur de hänger samman.

2.1 Våra strategiska inriktningar

För att vara en räddningstjänst i tiden och för framtiden, arbetar SÄRF strategiskt med:

- att med en medarbetardriven organisation utveckla verksamheten mot en modern offentlig förvaltning
- att agera och verka för Ett SÄRF
- att god kommunikation genomsyrar hela organisationens alla led
- att vara en kommunikativ och synlig Räddningstjänst
- att rekrytering och kompetensförsörjning styrs av mottot rätt person på rätt plats
- att ha god ekonomisk hushållning med en ekonomi i balans med intern styrning för god kontroll
- att arbeta effektivt genom att göra rätt saker på rätt sätt

2.2 Våra Säkerhetsmål

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020–2023. Målen är uppdelade på Före, Under och Efter och framgår i detalj i uppställningen under punkt 3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål.

2.3 Uppföljning av mål

De fyraåriga säkerhetsmålen som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

2.4 Handlingsprogram

Direktionen fastställde 2019-12-06 SÄRF:s vision samt övergripande mål i ett Handlingsprogram för åren 2020–2023. Visionen beskriver vad förbundet vill uppnå med sin verksamhet och vilken effekt som förväntas. De övergripande målen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

2.5 Verksamhetsplan och Internbudget

Direktionen fastställde 2020-12-18 Verksamhetsplanen för 2021 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå Handlingsprogrammets mål tillika en övergripande

fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har brutits ner till förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter beslutade aktivitetsplaner för att nå dessa mål.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Händelser av väsentlig betydelse

3.1.1 *Pandemi*

Perioden har präglats av pågående pandemi vilket har påverkat både ekonomi och verksamhet.

Räddningstjänst är en samhällsnyttig verksamhet och interna beslut har tagits för att säkerställa och bibehålla beredskapen med fungerande vitala funktioner. Det innebär att externa besök inte tillåts på brandstationerna, delade tider för raster för olika personalgrupper, personal som har möjlighet kan delvis arbeta hemma och samt att förbundet som helhet följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Medborgarna har uppmanats att undvika folktäta arrangemang och i stället hålla sig mer hemma vilket har gett en minskad trafik på våra vägar. Trafiktäthet är kopplat till risk för trafikolyckor och förbundet har i likhet med 2020 haft färre händelser jämfört med tidigare perioder. Om detta är en bestående trend eller övergående får utvärderas längre fram. Totalt har händelser minskat med 9 % för perioden januari – augusti 2021 jämfört med samma period 2020.

Förebyggande verksamhet har påverkats genom att planerade tillsyner inte har kunnat genomföras enligt plan men det har varit ett fortsatt högt tryck på byggärenden och tillstånd brandfarlig vara har ökat då vi har ett nytt system för uppföljning av utgångna tillstånd. Totalt har antalet ärenden ökat med 20 % för perioden januari – augusti 2021 jämfört med samma period 2020.

Extern utbildning har inte kunnat genomföras enligt plan men det finns ett högt tryck på vår övningsanläggning Guttasjön. Efterfrågan har då inte bara gällt utbildning, utan även för tester och försöksverksamheter. Fältets verksamhet har därför planerats om i samarbete med externa aktörer.

Intern utbildning och övning har inte kunnat genomföras enligt plan för vare sig heltids- eller deltidspersonal vilket ger en lägre kostnad för perioden men är samtidigt kritiskt för verksamheten.

3.1.2 *Guttasjön*

Övningsanläggningen Guttasjön genomgår en förändringsfas. 2020 färdigställdes övningsytor på 3 000 kvm, förråd och övningsanläggningar renoverades och byggdes om. Lokalförsörjningsnämnden i Borås stad har genomfört en upphandling för utökning av lokaler och skapa utrymme för både konceptet "friska brandmän", som syftar till att skapa faciliteter för sanering av arbetskläder med dusch- och omklädningsrum i direkt anslutning, samt anpassning i ett jämställdhetsperspektiv. Ombyggnationen startar under hösten 2021 och ska vara färdigställd våren 2022.

3.1.3 *Digitalisering*

Digital utveckling ligger i tiden och har aktualiserats än mer av pandemin. Digitalisering handlar om verksamhetsutveckling och det ingår i förbundets arbete med Vision 2030. Regelverk, kartläggning av befintliga system och plan för hur den digitala utvecklingen ska organiseras är några delar i arbetet. Under perioden har förstudie startats för att förbättra SÄRF:s interna informationsstruktur.

3.2 Förväntad utveckling för helåret

Prognos för helåret 2021 är minus 2,5 Mnkr och då Internbudgeten är underfinansierad med 1,5 Mnkr beräknas skillnaden mot budget bli minus 1,0 Mnkr.

Underskottet i Internbudget beror på den minskning av medlemsbidrag som på medlemskommunernas inrådan beslutades av Direktionen i juni 2020 och de kostnader som tillkommit på grund av förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

Enligt prognos från KPA per 2021-08-31 beräknas pensionskostnad för 2021 att öka med 1,0 Mnkr jämfört med budget. Kostnadsökningen beror främst på ändrat livslängdsantagande i RIPS 21 (Riktlinjer för beräkning av Pensionsskuld 2021) vilket SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) fattade beslut om 2021-04-23. Det är främst männens medellivslängd som ökar jämfört med tidigare antaganden.

Prognos helår 2021 Belopp i Tkr	Belopp
Resultat enligt Internbudget	-1 531
Resultatförsämring	- 998
Prognos 2021 helår	-2 529

3.3 Styrning och uppföljning av verksamheten

3.3.1 Intern styrning och kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål och riktlinjer samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt (KL 2017:725).

Förbundet ska genom att upprätta en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp enligt en, av direktionen årligen fastställd, kontrollplan.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner. Den årliga Internkontrollplanen beslutas av direktionen i mars varje år och uppföljning redovisas i Årsredovisningen.

3.3.2 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att förbundet följer beslutad budget och samtidigt visar att säkerhetsmålen enligt handlingsprogrammet uppfylls. Förbundets Handlingsprogram och uppsatta Säkerhetsmål avser perioden 2020 – 2023 och målen bryts ner till prestationsmål för varje enskilt år.

Prognos för årets finansiella resultat visar på ett negativt resultat på minus 2,5 Mnkr vilket är en försämring jämfört med budget med minus 1,0 Mnkr. Försämringen beror på ökade pensionskostnader enligt prognos av KPA per 2021-08-31 och denna kostnad är något förbundet kan påverka. Följsamheten mot verksamhetens budget är däremot hög och prognosen visar inte på någon avvikelse.

Uppfyllandegraden för verksamhetens prestationsmål 2021 prognosticeras till ca 98 %. Pandemin har påverkat verksamheten men omprioriteringar har gjorts och aktiviteter planerats om så att en hög måluppfyllnad ändå kommer att uppnås.

Förbundets samlade bedömning avseende uppföljning av verksamhet och ekonomi är att målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås under 2021.

3.3.3 Finansiellt mål

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt rambudget och Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är ett nollresultat varje enskilt år. Direktionen beslutade 2020-06-12 om en rambudget för 2021 på 174,3 Mnkr vilket inte täcker verksamhetens kostnader. Underskottet i Internbudget beror på den minskning av medlemsbidrag som på medlemskommunernas inrådan beslutades av Direktionen i juni 2020 och de kostnader som tillkommit på grund av förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2021 på 2,5 Mnkr.

Prognosen för hela 2021 är ett negativt resultat med 2,5 Mnkr vilket är minus 1,0 Mnkr jämfört med budget.

3.3.4 Verksamhetens mål

SÄRF har utvecklat planering och uppföljning av verksamheten genom att bryta ner det fyraåriga Handlingsprogrammet till en verksamhetsplan med årliga prestationsmål. De fyraåriga säkerhetsmålen är uppdelade på Före, Under och Efter. Varje Säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål.

Som stöd för uppföljning av prestationsmål används % -andel av färdigställande.

Under varje del, Före, Under och Efter händelse, finns förklarande text om varför vissa prestationsmål inte kommer att nås till 100 % i år.

Detaljer om vad som har utförts för att uppnå årets Prestationsmål kommer att redovisas i årets Årsredovisning.

Nedanstående prestationsmål har i snitt uppfyllts till ca 42 % och uppfyllandegraden kommer att öka till 98 % vid årets slut.

3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål

Säkerhetsmål 2020–2023, Före händelse	Prestationsmål 2021	Måluppfyllnad per 31/8	Prognos helår 2021
Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas.	Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas genom att samordna och utveckla SÄRF:s utbildning, rådgivning och information.	50 %	94 %
Det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor ska stärkas i byggnader och andra anläggningar via information, rådgivning, tillsyn, myndighetssamverkan och deltagande i plan- och byggprocessen.	Effektivisera tillsyns- informations- och rådgivningsarbetet för att få bättre effekt och stärka det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor hos verksamheter och fastighetsägare.	55 %	85 %

	Bibehålla, stärka och fördjupa relationerna med förbundets samtliga byggnadsnämnder i syfte att få bättre och effektivare hantering mot bygglovssökare.	17 %	100 %
	Stärka kommunernas kunskap om räddningstjänstens intresseområde i planprocessen och/eller riskhantering vid detaljplanering.	0 %	100 %
	Operativ personal ska ha den kompetens som behövs för att kunna agera inom det förebyggande arbetet i förekommande arbetsuppgifter.	20 %	100 %
Verksamheters förmåga att hantera kemikalier, brandfarlig vara och explosiv vara på ett säkert och riskminimerande sätt ska stärkas genom information, rådgivning, tillsyn och tillstånd.	För verksamheter klassade enligt LSO 2 kap 4§ eller omfattas av LBE ska nödvändiga åtgärder kontinuerligt vidtas för att hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka. Även otillåten och felaktig hantering av brandfarlig och explosiv vara i samhället ska minska.	55 %	80 %
Allmänheten ska ha tillgång till uppdaterad information om riskerna vid verksamheter som hanterar kemikalier i en större omfattning.	Informationen på SÄRF:s hemsida om de farliga verksamheter som överskrider gränsvärdena i lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) ska vara aktuell.	60 %	100 %
Brandskyddet i byggnader och andra anläggningar ska stärkas genom att sotning och brandskyddskontroll genomförs inom föreskrivet intervall.	SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 95 % av rengöringarna (sotning) i respektive kommun 50 % eller minst 95 % som helhet. SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 90 % av brandskyddskontrollerna i respektive kommun eller minst 90 % som helhet.	67 %	100 %
	Enskildas förmåga att använda, rengöra och detektera fel på uppvärmningsanordningar ska stärkas.	50 %	100 %

De prestationsmål som innehåller aktiviteter med fysisk närvaro, till exempel tillsyner eller deltagande på lokala evenemang för information om brandskydd kommer inte att genomföras enligt plan i år på grund av Pandemin.

Säkerhetsmål 2020 - 2023, Under händelse	Prestationsmål 2021	Måluppfyllnad per 31/8	Prognos helår 2021
Räddningsinsatser ska planeras, förberedas och genomföras med en god och likvärdig kvalitet utefter de lokala förhållandena.	Operativa funktioner ska vara dimensionerade enligt kontinuerligt bedömd riskbild och avtal.	44 %	100 %
	Kvalitetssäkrade utbildningar, övningar, funktioner och utrustning ska leda till att kraven i förmågebeskrivningen uppfylls.	64 %	100 %
	Kvalitetssäkrad arbetsmiljö för egen insatspersonal vid insatser.	35 %	100 %
Ha förmågan att under insats skydda känsliga miljöområden, dricksvattentäkter och reningsverk från verkningar av släckvatten och kemikalier vid olyckor.	Kvalitetssäkring gällande det systematiskt miljöarbete vid räddningsinsatser.	20 %	100 %
Via samverkan ha en god förmåga att hantera stora händelser med gemensamma ledningsresurser och gränslös räddningstjänst inom och utanför förbundets område.	Organisationen ska vara anpassad enligt gällande lagstiftning.	25 %	100 %
SÄRF ska vid påfrestningar på samhällets infrastruktur, bibehålla en god beredskap för att rädda och skydda befolkningen samt civil egendom från verkningar av brand och andra olyckor.	Genom samverkan och samarbete med andra aktörer i kris ska förbundets samlade förmåga resultera i proportionerliga inriktningsbeslut.	50 %	100 %
	Lägsta acceptabla nivå för verksamheten ska definieras och kvalitetssäkras.	20 %	100 %
Planera för att SÄRF vid krig eller höjd beredskap ska kunna skydda och rädda befolkningen samt civil egendom genom upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden samt indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.	Ska ha förmåga till samverkan och samarbete med andra aktörer vid höjd beredskap och krigshändelse samt förmåga till proportionerligt inriktningsbeslut.	100 %	100 %

Säkerhetsmål 2020 - 2023, Efter händelse	Prestationsmål 2021	Måluppfyllnad per 31/8	Prognos helår 2021
Genomföra brand-, olycksundersökningar och insatsutvärderingar i syfte att lära av inträffade händelser och utveckla räddningstjänsten i stort.	SÄRF:s handläggare ska hålla hög kvalitet i remisser gällande sakkunnigutlåtanden till polisen för att säkerställa rättssäkerheten.	0 %	100 %
	Information och rådgivning till anläggningsskötare vid felaktiga automatlarm för att bidra till färre automatlarm.	66 %	100 %
	Förbättringsförslag i gjorda olycksundersökningar följs upp och återkopplas till verksamheten med en ökad operativ effektivitet som följd.	40 %	100 %
Efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade med information kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	Fungerande avslut och överlämning vid räddningsinsats.	44 %	100 %

Kategori	Måluppfyllnad per 2021-08-31	Prognos utfall för helår
Före händelse	42 %	95 %
Under händelse	45 %	100 %
Efter händelse	38 %	100 %
Totalt	42 %	98 %

Sammanfattningsvis kan konstateras att förbundet under året har arbetat med samtliga prestationsmål. På grund av Pandemin har utförandet av många aktiviteter behövt planeras om och prognosen visar ett färdigställande på ca 98 % trots rådande omständigheter. Ett antal aktiviteter går inte att genomföra på grund av Pandemin vilket kommer att påverka planeringen inför nästa års Prestationsmål och aktiviteter.

3.4 Utvärdering av Ekonomisk ställning

Förbundets egna kapital uppgick efter 2021 års bokslut till 57,4 Mnkr.

Prognosen för resultat 2020 är minus 2,5 Mnkr och prognosen för Eget kapital per 2021-12-31 är 54,9 Mnkr vilket ska täcka ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser före 1998 samt förbundets risker.

Eget kapital Belopp i Tkr	Belopp
Ingående balans 2021-01-01	57 413
Prognos 2021	-2 529
Utgående balans eget kapital 2021-12-31 prognos	54 884
Ansvarsförbindelse 2021-12-31 prognos	-13 552

3.5 Balanskravsutredning

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR).

Kommunalförbundet redovisar ett prognosticerat negativt balanskravsresultat för 2021.

Belopp i Tkr	Belopp
Beräkning av Balanskravsresultat	
Prognos för årets Resultat 2021	- 2 529
Reducering av Jämförelsestörande poster	0
Reducering av samtliga realisationsvinster	- 221
Prognos av årets balanskravsresultat	- 2 750

3.6 Risker och möjligheter

3.6.1 Pensioner

Enligt prognos från KPA per 2021-08-31 beräknas pensionskostnad för 2021 att öka med 1,0 Mnkr jämfört med budget. Kostnadsökningen beror främst på ändrat livslängdsantagande i RIPS 21 (Riktlinjer för beräkning av Pensionsskuld 2021) vilket SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) fattade beslut om 2021-04-23. Det är främst männens medellivslängd som ökar jämfört med tidigare antaganden.

Slutlig kostnad för helåret 2021 kommer att baseras på prognos från KPA per 2021-12-31.

3.6.2 Självrisk vid stor skada

I händelse av stor skada är SÄRF:s självrisk vid Räddningsinsats 0,02 % av aktuell kommuns sammanlagda skatteunderlag föregående år vilket betyder en risk på max ca 4,8 Mnkr per skada.

3.6.3 Personal

På grund av pågående pandemi har intern utbildning och övning inte kunnat genomföras enligt plan vilket ger en lägre kostnad för perioden men är kritiskt för verksamheten. För delar av verksamheten kommer ökad satsning på utbildning och övning att bli nödvändigt under kommande år vilket kommer att höja kostnaden.

Det pågår en generationsväxling inom förbundet och under 2021 har två medarbetare avgått med avtalspension (SAP-R) och ytterligare sju har möjlighet att avgå vilket är en verksamhetsrisk, särskilt som underlaget för rekrytering är litet. Den finansiella risken är att det med kort varsel kan uppstå ökade kostnader för rekrytering och utbildning.

4 Finansiella rapporter

4.1 Periodens resultat

Direktionen beslutade 2020-06-12 om en rambudget för 2021 på 174,3 Mnkr vilket är en höjning av medlemsbidraget med 2,4 % samt beslutades 2020-12-18 i samband med beslut om förbundets internbudget att förbundet tillfälligt kan använda eget kapital till att täcka det budgeterade underskottet på 1,5 Mnkr varav budgeterat underskott för perioden januari – augusti är 1,0 Mnkr.

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2021 på 2,5 Mnkr. Resultatet är därmed minus 1,5 Mnkr jämfört med budget.

Medlemsbidraget har höjts med 2,4 % och både verksamhetens övriga intäkter samt kostnader är högre än föregående år.

4.2 Resultaträkning

Resultaträkning för perioden Belopp i Tkr	Budget Helår 2021	Budget jan - aug 2021	Utfall jan – aug 2021	Utfall jan – aug 2020	Prognos Helår 2021
Verksamhetens intäkter	24 290	16 193	14 361	13 478	24 290
Verksamhetens kostnader	-190 441	-126 961	-127 460	-115 891	-191 439
Avskrivningar	-8 755	-5 836	-4 834	-4 556	-8 755
Verksamhetens Nettokostnader	-174 906	-116 604	-117 933	-106 969	-175 904
Medlemsbidrag	174 305	116 203	116 203	113 479	174 305
Finansiella intäkter	0	0	0	15	0
Finansiella kostnader	- 930	- 620	-735	-1 301	- 930
Resultat	-1 531	-1 021	- 2 465	5 224	-2 529

4.3. Balansräkning

Balansräkning Belopp i Tkr	2021-08-31	2021-01-01
Maskiner och inventarier	45 832	46 591
Pågående investering	8 078	5 662
Långfristiga fordringar	11	53
Anläggningstillgångar	53 921	52 306
Kortfristiga fordringar	15 648	18 935
Kassa och Bank	91 482	89 339
Omsättningstillgångar	107 130	108 274
SUMMA TILLGÅNGAR	161 051	160 580
Ingående Eget kapital	57 412	51 656
Resultat	-2 465	5 757
Eget Kapital	54 947	57 413
Avsättningar	73 995	68 579
Kortfristiga skulder	32 109	34 588
Skulder	32 109	34 588
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	161 051	160 580
Ansvarsförbindelse	13 552	13 076

5 Noter

5.1 Redovisningsprinciper

Samma redovisnings- och värderingsprinciper har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Budgetuppföljning för utfall i jämförelse med internbudget visar på avvikelser som hänförs till säsongsvariationer, budget är jämnt fördelad över årets månader men utfall sker till stor del under vår och höst.

6 Driftsredovisning

6.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter är lägre än Internbudget då SÄRF:s avtal med medlemskommunerna avseende Krisberedskapshandläggare är under beredning. Pågående pandemi har gjort att extern utbildning inte kunnat genomföras enligt plan men det har till viss del kompensats av stor efterfrågan på hyra av övningsfält för genomförande av tester samt att vi ser nedgång av fakturering av felaktiga automatlarm. Färre felaktiga automatlarm kan hänga ihop med pandemin och att vissa verksamheter har varit stängda, såsom aktivitetshus och idrottshallar, men vissa av de kunder som tidigare orsakat många fellarm har vidtagit åtgärder.

6.2 Verksamhetens kostnader

Personalkostnader är högre än Internbudget i nivå med genomförda lönerevisioner men det finns några avvikelser såsom att SÄRF:s avtal med medlemskommunerna avseende Krisberedskapshandläggare för närvarande är under omarbetning samt att vissa utbildningar inte kunnat genomföras på grund av pandemin.

Det pågår en generationsväxling inom förbundet och två medarbetare av nio möjliga har per 2021-08-31 avgått med avtalspension (SAP-R).

Pensionskostnader baseras på uppgifter från pensionsbolaget KPA och är högre än Internbudget med 1 770 Tkr beroende på ändrat livslängdsantagande i RIPS 21 (Riktlinjer för beräkning av Pensionsskuld 2021) vilket SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) fattade beslut om 2021-04-23. Det är främst männens medellivslängd som ökar jämfört med tidigare antaganden.

Kostnader för materiel och tjänster är totalt lägre än budget då viss verksamhet inte kunnat genomföras enligt plan under perioden på grund av pandemin.

6.3 Finansnetto

De finansiella intäkterna avser avkastning på förbundets likvida medel. Förbundets medel är placerade på Borås Stads internbank och sedan pandemin bröt ut vilket påverkade samhällsekonomi har räntan varit 0.

De finansiella kostnaderna utgör till största delen ränta på pensionsskulden för värdesäkring av tidigare avsättningar.

7 Investeringsredovisning

Förbundets investeringar består till största delen av fordon och materiel för den operativa verksamheten. Vid bildandet av SÄRF bestämdes det att förbundet inte ska äga några fastigheter utan detta är en uppgift som kvarstår för respektive medlemskommun. I undantagsfall görs investeringar i inventarier som är kopplat till lokaler och övningsanordningar.

Investeringar görs efter en långsiktig plan för att på det sättet säkerställa en jämn kvalitet och en ekonomisk balans.

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Förbundets befintliga anläggningstillgångar och de som har aktiverats under 2021 med värde som uppgår till väsentligt belopp består framför allt av brandbilar. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och förbundets bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Hittills i år har följande investeringar aktiverats, se nedanstående tablå, resterande är påbörjade eller planeras att påbörjas under sista tertialet.

Årets investeringar Belopp i Tkr	Budget 2021	Aktiverat 2021	Prognos utfall helår
Lastväxlare och tank (Omprioritering)		3 777	5 337
It/Teknik		298	1 448
Höjdfordon			7 000
Släck/Räddningsbil			4 100
Utbildningscontainer			3 500
Transportbilar			820
Släck/Räddningsbil	4 200		4 200
Lastväxlartank	1 750		1 750
Terrängfordon/Bandvagnar	3 000		3 000
Räddningsutrustning (Omprioritering)	2 200		1 700
Fordon, Båt	1 910		1 910
It, Teknik	2 030		2 030
Container för vatten (Omprioritering)	2 500		0
Reningsverk, slangtvätt	500		500
Summa	18 090	4 075	37 295

**Granskning av
Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbunds
delårsrapport
Januari-Augusti 2021**

Revisionskontoret • Borås

Rapport

Stefan Sjöblom
Anna Sandström

20
21

Innehåll

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.4 Metod	3
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Lagar och rekommendationer	5
2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6
2.2.1 Redovisningsprinciper	6
2.3 Resultat- och balansräkning	6
2.4 Förvaltningsberättelse	6
2.5 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat	7
2.6 Måluppfyllelse	7
2.7 Fördjupad granskning	9
2.8 Intern kontroll	9
2.9 Övriga iakttagelser	10
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	11

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna i förbundet ska även bedöma om delårsbokslutet är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av delårsbokslutet inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads Revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Delårsrapporten och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om delårsrapporten och räkenskaperna är rättvisande. Granskningen ska ge revisorerna underlag för sin delårsbedömning. Delårsgranskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är delårsrapporten upprättad enligt gällande lagstiftning, rekommendationer och god redovisningssed?
- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning för förbundet?
- Ger delårsrapporten en samlad bedömning om huruvida resultat/måluppfyllelse kommer att kunna uppnås?
- Finns större bedömningsposter eller komplexa transaktioner som behöver särskild uppmärksamhet inför årsbokslutet?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation (RKR) R17 om Delårsrapport. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen har grundats på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen har innefattat att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Granskningen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentrerats till områden där risken för väsentliga fel är störst. Bedömning av om delårsrapporten är rättvisande har genomförts.

Granskningen är genomförd med kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd.¹ Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan delåren 2020 och 2021 har utförts. Stickprov har framförallt gjorts på konton som inte granskats vid föregående delårsrapport.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodisering har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av anläggningsreskontran, moms- och skatteredovisning utförts. En redogörelse av pensionsavsättning och prognos har avhandlats.

Intervju och avstämning har skett med förbundets ekonomiavdelning.

1.5 Projektorganisation

Stefan Sjöblom är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Sandström.

¹ Revisionskontoret i Borås, Revisionskontoren i Norrköping, Linköping, Gävle, Helsingborg, Malmö och Revisionsenheten i Sörmlands läns landsting använder ett gemensamt systemstöd för granskning av delårsbokslut och årsredovisning

2 Granskningsresultat

2.1 Lagar och rekommendationer

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början. En årsprognos ska ingå.²

Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplysning ska lämnas om förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för förbundet som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.³

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. I förarbetena anger regeringen att delårsrapporten är ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet.⁴ Delårsrapporten ska enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 16 § överlämnas till revisorer och kommunfullmäktige senast två månader efter rapportperiodens slut.⁵

Delårsrapporten ska innehålla:⁶

- en resultaträkning
- en balansräkning
- en förenklad förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 som berör delårsrapport kan förbundet välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sin delårsrapport. Delårsrapporten ska också enligt RKR R17 innehålla en samlad men översiktlig beskrivning av drifts- och investeringsverksamhet.⁷

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättandet av delårsrapporten.⁸

Enligt bestämmelserna i kommunallag (2017:725) ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om och om den uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR) avseende innehåll och utformning.

Direktionens delårsrapport och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge respektive kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.⁹

² LKBR, Kap 1. 3§

³ RKR R 17

⁴ Ibid

⁵ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 141

⁶ LKBR, Kap 13. 2§

⁷ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 142

⁸ Ibid

⁹ Se ex. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), kommunala samverkansformer, 2009, s.102-103

2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan delårsbokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.2.1 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.3 Resultat- och balansräkning

Enligt 13 kap. 3 § LKBR ska för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår.

I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskaps utgång.

Uppställningen i delårsrapporten bör överensstämma med resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Delårsrapporten bör också innehålla jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år.

SÄRF upprättar sin delårsrapport per 31 augusti vilket är en period av åtta månader. Detta är inom den tidsram som anges i LKBR.

Delårsrapporten innehåller:

- Resultaträkning
- Balansräkning
- Balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut
- Jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång
- Resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår
- Helårsprognos
- Årsbudget

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar för SÄRF överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen.

2.4 Förvaltningsberättelse

Enligt RKR R17 behöver inte delårsrapporten innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse.

Delårsrapportens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. Revisionskontoret bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av SÄRF:s verksamhet, upplysning om ekonomi och ställning, händelser av väsentlig betydelse, förväntad utveckling samt andra förhållanden av vikt.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen om god ekonomisk hushållning kommer uppnås och följts i enlighet med RKR R17. Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i SÄRF:s delårsrapport innehåller en sammanställning av mål och uppdrag och att framställningen i allt väsentligt är deskriptiv. I delårsrapporten genomför Direktionen en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås under 2021.

2.5 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) redovisar ett underskott på 2,5 mnkr för perioden 1 januari 2021 till 31 augusti 2021, vilket innebär ett negativt resultat om 1,5 mnkr jämfört med budget för samma period.

Underskottet beror i huvudsak på ökade pensionskostnader men även att rambudget för 2021 inte täcker verksamhetens kostnader. Medlemsbidraget har höjts med 2,4 % samtidigt som verksamhetens övriga kostnader är högre än föregående år. När det gäller pensioner har det i prognos från KPA per 2021-08-31 har det skett ett ändrat livslängdsantagande i RIPS 21 vilket ger en ökning av årets kostnader med 1,0 mnkr. Det pågår en generationsväxling inom förbundet. Vid tiden för delårsbokslutet hade två medarbetare av nio som uppnått pensionsålder avgått med avtalspension (SAP-R).

SÄRF anger i delårsrapporten att intern utbildning och övning inte har kunnat genomföras enligt plan. Detta ger en lägre kostnad för perioden. För delar av verksamheten kommer ökad satsning på utbildning och övning att bli nödvändigt under kommande år vilket kommer att höja kostnaden under åren 2021 och 2022.

För helåret 2021 redovisar SÄRF en prognos om ett underskott på 2,5 mnkr, vilket är ett underskott om 1,0 mnkr jämfört med budget (-1,5 mnkr).

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt beslutad rambudget. Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är nollresultat varje enskilt år. I beslutad rambudget ingår kostnad för SAP-R (Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst) enligt prognos per föregående årsskifte.

Revisionskontoret noterar att det finansiella målet om ett nollresultat inte prognostiseras att uppnås för helåret.

Direktionen beslutade i samband med beslut om förbundets internbudget att förbundet tillfälligt kan använda eget kapital till att täcka det budgeterade underskottet avseende helåret på 1,5 mnkr.

2.6 Måluppfyllelse

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds målarbete

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska vara i balans och att budget och flerårsplan ska innehålla finansiella mål, samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska följas upp kontinuerligt, och det är Direktionens ansvar att i delårsrapporten och årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Södra Älvsborgs Räddningstjänsts (SÄRF) förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen beslutar om ett handlingsprogram som reglerar målsättning och ambitioner för SÄRF för varje mandatperiod.

Direktionen tog beslut 6 december 2019 om handlingsprogrammet för perioden 2020–2023. Handlingsprogrammet syftar till att vara ett strategiskt styrdokument för SÄRF som kan anpassas utefter rådande förhållanden och förändringar som sker i samhället. Programmet beskriver SÄRF:s förebyggande-, operativa- och stödverksamhet samt drar upp breda riktlinjer för de kommande fyra åren. De övergripande målen i handlingsprogrammet bygger på räddningstjänstens uppdrag som bryts ned till mål i årliga verksamhetsplaner.

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020–2023. Hur detta ska genomföras beskriver SÄRF i den årliga verksamhetsplanen.¹⁰

De fyraåriga säkerhetsmålen (totalt 12 stycken) är uppdelade i tre kategorier; före händelse, under händelse och efter händelse. Varje säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål. Prestationsmål för 2021 fastställdes av Direktionen 18 december 2020 i Verksamhetsplan och internbudget för 2021. Sammantaget fastställdes 21 prestationsmål för 2021 uppdelat på kategorierna; före händelse (9 st.), under händelse (8 st.) och efter händelse (4 st.).

I delårsredovisningen redovisas uppföljning och utfall av prestationsmål per 31 augusti 2021 i sammanfattad form. I uppföljningen framgår säkerhetsmålen som gäller för perioden 2020–2023 samt de prestationsmål som är beslutade för 2021.

Samtliga beslutade prestationsmål i verksamhetsplanen följs upp tillsammans med en skattning av måluppfyllelsen/genomförandet. Förbundet genomför även en skattning i % av hur stor del av målet som är uppfyllt fram till 31 augusti 2021 och en prognos över genomförandet för helåret 2021.

Måluppfyllelsen per 31 augusti 2021 redovisas i enlighet med nedanstående:

Förbundets prestationsmål 2021 för säkerhetsmål, Före händelse

0 9 0 av 9 prestationsmål 2021

Förbundets prestationsmål 2021 för säkerhetsmål, Under händelse

0 7 1 av 8 prestationsmål 2021

¹⁰ SÄRF Handlingsprogram 2020–2023, beslutad av Direktionen 6 juni 2019

Förbundets prestationsmål 2021 för säkerhetsmål, Efter händelse

0 4 0 av 4 prestationsmål 2021

Sammantaget redovisar förbundet i delårsrapporten följande måluppfyllelse per 31 augusti 2021

0 20 1 av 21 prestationsmål 2021

Sammantaget är 20 av 21 prestationsmål inte uppfyllda per 31 augusti 2021. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 42 % uppfyllt hittills under året. Prognosen för helåret 2021 är att uppfyllandegraden kommer öka till 98 %. Prestationsmål som förbundet uppskattar att de inte helt kan uppnå under året (totalt 3 prestationsmål) förtydligas med kommentarer om orsaken till förhållandena och förbundets planerade åtgärder.

Förbundet har under året arbetat med samtliga prestationsmål. På grund av den rådande pandemin har exempelvis brandstationen på Olovsholmsgatan i Borås varit stängd för externa besökare. Aktiviteter med fysisk närvaro såsom tillsyn och deltagande på lokala evenemang kommer inte kunna genomföras enligt plan under 2021 menar förbundet. Vidare menar förbundet att utförandet av många aktiviteter har behövts planerats om på grund av pandemin.

2.7 Fördjupad granskning

Under hösten 2020 genomfördes en granskning av hyressättning av SÄRFs verksamhetsfastigheter. Granskningens övergripande syfte var att granska hur principerna för hyressättning, renoveringar, nybyggnationer och nyetableringar av de lokaler SÄRF hyr i medlemskommunerna ser ut.

Den samlade bedömningen är att medlemskommunerna, med få undantag, inte i tillräcklig utsträckning lever upp till förbundsordningens krav om att tillämpa självkostnadsprincipen, samt att tillhandahålla nödvändiga och ändamålsenliga lokaler. Det saknas dessutom en sammanhållen process inom förbundet som tydliggör beslutsgången för investeringar. De förtroendevalda revisorerna i SÄRF var mottagare av rapporten.

Missiv med bilagd rapport har tillställs Direktionen. Svar från Direktionen med planerade åtgärder har inkommit till revisorerna i SÄRF under våren. Svaret omfattar bland annat fem stycken åtgärdsförslag. Direktionen framhåller i sitt svar att med *"nya rutiner i en sammanhållen och årlig samordning mellan medlemskommunerna och SÄRF, efter att hyressättningsprinciperna har reviderats kan hyreslokalerna regelbundet följas. Det i sin tur innebär bättre förutsättningar att planera åtgärder och ökad kostnadseffektivitet för både hyresvärd och hyresgäst."*

2.8 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en plan för intern kontroll för 2021 som antagits av Direktionen 26 mars 2021. Förbundet har genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll.

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten för 2021 genom att ringa in de rutiner och processer som är väsentliga för verksamheten att följa upp.

Arbetet i förbundet med intern kontroll har fortsatt löpande under året. En tjänsteperson från kansliet leder den interna internkontrollgruppen. En från varje avdelning ingår i gruppen (avdelning kansli, avdelningen för skydd och samhälle, avdelningen för insats och beredskap, avdelningen för utbildning och avdelningen för teknik och fastighet). Gruppen väljer att utföra kontroller utifrån riskanalys. Gruppen gör bland annat stickprovskontroller på löner och redovisning. En del kontrollåtgärder ska utföras och en viss nivå av stickprov ska göras enligt riskanalys/intern kontrollplan för 2021 men gruppen kan själv bestämma att utföra flera stickprov än dessa. Gruppen går ut till varandras avdelningar och stämmer av arbetet med intern kontroll. Man ser verksamheten med ”nya ögon” och kan exempelvis ställa frågor om varför en avdelning arbetar på ett visst sätt. Gruppen skriver åtgärdsrapporter och arbetar delvis med förbättringsarbete.

Det görs en intern uppföljning av Internkontrollplan och beslutade kontrollåtgärder i riskanalysen i samband med tertialuppföljning. SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll i årsredovisningen.

2.9 Övriga iakttagelser

Revisionskontoret noterar att SÄRF för närvarande inte får någon ränta längre på det egna kapitalet om 57,4 miljoner¹¹ som är insatt hos internbanken i Borås Stad. På grund av coronapandemin har samhällsekonomin påverkats och räntor har ändrats, räntan är just nu 0 procent.

¹¹ SÄRF Delårsrapport 2021, sid 10.

3 Sammanfattande bedömning

I granskning av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds delårsbokslut 31 augusti 2021 ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om. Ett viktigt underlag för revisorerna är Direktionens analys i förvaltningsberättelsen. Kommunallagen ställer inte samma krav på granskning av en delårsrapport som på en årsredovisning. De förtroendevalda revisorernas bedömning baseras på en genomgång av Direktionens redovisning och analys i delårsrapporten, och på en översiktlig granskning av Direktionens delårsbokslut som presenteras i innevarande rapport.

Revisionskontoret i Borås Stad bedömer att SÄRF:s delårsrapport i huvudsak är upprättad i enlighet med God redovisningssed, lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och RKR R17. Vidare konstateras att förbundets delårsrapport är upprättad i enlighet med de krav som finns gällande uppställningsformer för resultat- och balansräkningar. Delårsrapporten innehåller en förenklad förvaltningsberättelse och lämnar upplysning om finansiella mål. Resultatet för perioden är ett underskott om 2,5 mnkr. För helåret 2021 redovisar SÄRF en prognos om ett underskott på 2,5 mnkr, vilket är ett underskott om 1,0 mnkr jämfört med budget. Revisorerna noterar att prognosen som lämnas inom ramen för delårsbokslutet innebär att det finansiella målet om ett nollresultat prognostiseras att inte uppnås under året.

Sammantaget konstateras att SÄRF i sin delårsrapport per 31 augusti 2021 genomfört uppföljning avseende samtliga 21 prestationsmål som Direktionen fastställt för 2021. Sammantaget är 20 av 21 prestationsmål inte uppnådda. Förbundet skattar i delårsrapporten måloppfyllelsen totalt sett till 42 % som genomfört hittills under året. Prognosen för helåret 2021 är att uppfyllandegraden kommer öka till 98 % uppfyllandegrad. Aktiviteter där förbundet skattat att prestationsmålet riskerar att inte helt kunna uppfyllas under året (totalt 3 prestationsmål) förtydligas med kommentarer om orsaken till förhållandena och förbundets planerade åtgärder. Det är den pågående pandemin som bland annat gör det svårt för förbundet att genomföra aktiviteter med fysisk närvaro såsom tillsyn eller deltagande på lokala evenemang.

Revisionskontoret i Borås Stad bedömer att Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund inom ramen för delårsbokslutet redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Samtliga av Direktionens särskilda aktiviteter följs upp på ett enhetligt sätt i delårsrapporten och revisorerna bedömer mot denna bakgrund att redovisningen av verksamhetsresultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenlig med de mål som Direktionen beslutat om.

Borås 25 oktober 2021

Andreas Ekelund,
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad

Stefan Sjöblom
Certifierad kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

Till Kommunfullmäktige i:

Bollebygds Kommun
Borås Stad
Marks Kommun
Svenljunga Kommun
Tranemo Kommun
Ulricehamns Kommun

Utlåtande delårsbokslut 31 augusti 2021 avseende Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Vi, Revisorer för kommunalförbundet Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (org. nr 222000-0810), ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål samt mål för verksamheten som Direktionen beslutat. Vårt uppdrag har sin utgångspunkt i kommunallagens och lagen om kommunal bokföring och redovisnings bestämmelser om granskning av delårsrapport.

Vi har granskat delårsrapporten för januari – augusti 2021. Kommunallagen ställer krav på att det både för ekonomin och verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att kunna uttala oss om huruvida Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en god ekonomisk hushållning har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning per den 31 augusti 2021. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision. Granskningen omfattar resultaträkning, balansräkning, underlaget för periodiseringar, efterlevnad av regelverk samt måluppfyllelse och har genomförts med biträde av sakkunniga.

Kommunalförbundet har i "Handlingsprogram 2020-2023" samt i "Verksamhetsplan och internbudget för 2021" ett antal mål och aktiviteter i enlighet med de lagkrav som ställs på förbundet, bl.a. att verksamheten ska bedrivas effektivt och ekonomiskt. I delårsrapporten genomförs en uppföljning avseende samtliga 21 prestationsmål som Direktionen fastställt för 2021. Sammantaget är 20 av 24 prestationsmål inte uppnådda. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 42 procent som genomfört hittills under året. Prognosen för helåret 2021 är att uppfyllandegraden kommer öka till 98 procent uppfyllandegrad. Resultatet för perioden är ett underskott om 2,5 mnkr. Prognosen för helåret 2021 uppgår till 2,5 mnkr.

Vi bedömer sammanfattningsvis att den av kommunalförbundet upprättade delårsrapporten uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer avseende innehåll och utformning. Det har i vår översiktliga granskning av delårsrapporten inte framkommit några väsentliga avvikelser från god redovisningssed. Resultatet i delårsrapporten bedöms i huvudsak vara förenligt med de mål Direktionen beslutat om.

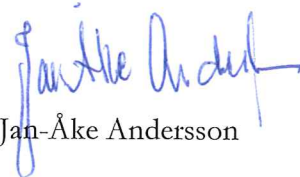
BORÅS 2021-10-25

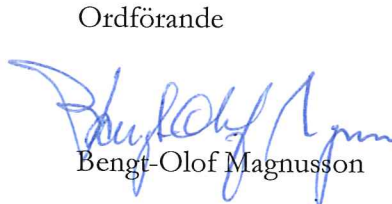
Nils-Gunnar Blanc
Ordförande

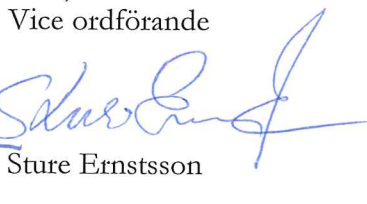
Marijke Hallencreutz
Vice ordförande

Jan-Åke Andersson

Bengt-Olof Magnusson

Sture Ernstsson

Nils Gösta Sjörén

Bilagor:

Rapport avseende granskning av delårsbokslut Januari-Augusti 2021, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

25. Redovisning av besvarade samt
obesvarade medborgarförslag 2021
KS2021/327

§20

KS2021/327

Redovisning av besvarade samt obesvarade medborgarförslag 2021

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner redovisning av obesvarade medborgarförslag, samt förteckning över besvarade medborgarförslag under 2021.

Ärendet

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 30 ska kommunstyrelsen och nämnderna en gång per år redovisa dels de beslut som fattats med anledning av medborgarförslag, och dels de medborgarförslag som inte behandlats inom denna tid.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat en förteckning över obesvarade medborgarförslag, samt en förteckning över besvarade medborgarförslag under 2021, daterade 2021-12-23.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner redovisning av obesvarade medborgarförslag, samt förteckning över besvarade medborgarförslag under 2021.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §14 KSAU Redovisning av besvarade, samt obesvarade, medborgarförslag 2021
- Redovisning av obesvarade medborgarförslag
- Redovisning av nämndernas besvarade medborgarförslag, 2021

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2021

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

Diarienummer	Rubrik och förslagsställare	Anmält på kf	Berednings- och beslutsinstans
KS2020/259	Medborgarförslag om samlingslokal för pensionärer Britta Ekberg, Christina Wernersson	2020-12-09	Kommunstyrelsens beslut 2021-08-31, § 137: Bristande tillgång till lokaler är en stor utmaning i Bollebygds kommun, som är en snabbt växande kommun. Samtliga av kommunens egna verksamheter har lokalbrist och av den anledningen finns det inte möjlighet för kommunen att erbjuda en samlingslokal till pensionärer som efterfrågas. Utifrån den kommunala likställighetsprincipen vore ett allaktivitetshus som kan nyttjas av hela kommunens föreningsliv att föredra. I dagsläget finns dock inga lediga lokaler som kommunen kan erbjuda, men frågan om en lokal, ett allaktivitetshus, som alla föreningar kan nyttja är intressant och bör vara av intresse att lyftas upp för dialog och i framtiden politiskt beslut. Föreningar i kommunen bör återuppta dialog med socialnämnden om bokning av Bollegården när coronapandemin är över. Bollebygds kommun har initierat ett arbete med att ta fram riktlinjer för uthyrning av kommunala befintliga lokaler, när de inte används av kommunens verksamheter. Dock är riktlinjerna inte färdiga att antas politiskt än. Med detta anses medborgarförslaget besvarat.
KS2019/286	Medborgarförslag om ny översiktsplan Johan Bergman	2020-02-06	Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2021-08-16, § 149: Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget i den del som avser det bilagda kartunderlaget. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att anse medborgarförslaget besvarat i den del som syftar till att man i arbetet med kommunens nya översiktsplan beaktar Nolåns dalgång med tillhörande jordbruksmark.
KS2021/147	Medborgarförslag om att införa meröppet på Bollebygd bibliotek Karin Birkestad	2021-06-09	Utbildningsnämndens beslut 2021-11-15, § 78: Utbildningsnämnden beslutar att medborgarförslaget är besvarat. Förvaltningen gör följande bedömning: Biblioteket i Bollebygds tätort har idag ganska generösa öppettider. Det är bland annat öppet till kl 19 två dagar i veckan samt lördagar kl 10-13. Filialbiblioteket i Töllsjö har bemannat varje tisdag kl 16-19. Filialen kommer i slutet av året att starta upp meröppet. Kommunen har även fått medel från Kulturrådet till att utveckla meröppet i Töllsjö samt undersöka behovet och möjligheten till en filial med meröppet i Olsfors. Det finns möjlighet att låna e-böcker, e-ljudböcker och strömmande film via biblioteket gratis. Dessa tjänster är tillgängliga dygnet runt. Det är också möjligt att låna om och reservera nya titlar via bibliotekets webbsida.

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2021

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			Det som krävs är att personen har ett lånekort på biblioteket i Bollebygd. Faller kommunens satsning på meröppet i Töllsjö, och på sikt Olsfors, väl ut så är det mycket möjligt att även tätortens bibliotek kan få meröppet.
KS2018/243	Medborgarförslag om en ny lekplats i Erikstorp/ Bergadalen Josefine Ström	2018-12-13	Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2021-11-15, § 218: Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget om en ny lekplats i Bergadalen. Samhällsbyggnadsnämnden översänder förslaget som idé till utbildningsförvaltningens pågående utredning om fritidsprogram. Bollebygds kommun beslutade under 2005 (kommunstyrelsens beslut 2005-10-06 §119) att avveckla 10 av dåvarande 14 allmänna lekplatser som fanns i kommunen. Samtidigt beslutades att rusta upp de fyra kvarvarande lekplatserna. Beslutet har under åren därefter verkställts och Bollebygds kommun har idag i enlighet med detta beslut fyra allmänna lekplatser, utöver de lekytor som finns vid skolor och förskolor. Två lekplatser i Bollebygd, en i Olsfors och en i Töllsjö. Samhällsbyggnadsförvaltningens park- och avfallsenhet ansvarar för skötsel av lekplatserna. Anläggandet av ny lekplats bedöms vara en investering i storleksordningen från 500 tkr upp till 1 mnkr för en liten lekplats. För större lekplatser blir kostnaden flera miljoner kronor. Utöver engångskostnad för anläggning medför en lekplats även en årlig driftskostnad som kan bedömas uppgå till runt 20-50 tkr. Den årliga driftkostnaden kan öka ytterligare om lekplatsen utsätts för skadegörelse vilket är en risk som måste vägas in. De förhållandevis höga kostnaderna beror dels på lagstadgade krav på säkerhet och tillgänglighet, dels på att samhällsbyggnadsförvaltningen inte har personella resurser att genomföra en sådan anläggning i egen regi utan skulle behöva extern hjälp vilket ytterligare ökar kostnaden. Det saknas idag medel i samhällsbyggnadsnämndens budget både vad avser nyanläggning liksom årlig skötsel av ytterligare en kommunal lekplats.
KS2019/249	Medborgarförslag om en lekpark i Tubbared Emma Ljung	2019-11-14	Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2021-11-15, § 219: Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget om en lekpark i Tubbared. Samhällsbyggnadsnämnden översänder förslaget som idé till utbildningsförvaltningens pågående utredning om fritidsprogram. Bollebygds kommun beslutade under 2005 (kommunstyrelsens beslut 2005-10-06 §119) att avveckla 10 av dåvarande 14 allmänna lekplatser som fanns i kommunen. Samtidigt beslutades att rusta upp de fyra kvarvarande lekplatserna.

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2021

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			Beslutet har under åren därefter verkställts och Bollebygds kommun har idag i enlighet med detta beslut fyra allmänna lekplatser, utöver de lektytor som finns vid skolor och förskolor. Två lekplatser i Bollebygd, en i Olsfors och en i Töllsjö. Samhällsbyggnadsförvaltningens park- och avfallsenhet ansvarar för skötsel av lekplatserna. Anläggandet av ny lekplats bedöms vara en investering i storleksordningen från 500 tkr upp till 1 mnkr för en liten lekplats. För större lekplatser blir kostnaden flera miljoner kronor. Utöver engångskostnad för anläggning medför en lekplats även en årlig driftskostnad som kan bedömas uppgå till runt 20-50 tkr. Den årliga driftskostnaden kan öka ytterligare om lekplatsen utsätts för skadegörelse vilket är en risk som måste vägas in. De förhållandevis höga kostnaderna beror dels på lagstadgade krav på säkerhet och tillgänglighet, dels på att samhällsbyggnadsförvaltningen inte har personella resurser att genomföra en sådan anläggning i egen regi utan skulle behöva extern hjälp vilket ytterligare ökar kostnaden. Det saknas idag medel i samhällsbyggnadsnämndens budget både vad avser nyanläggning liksom årlig skötsel av ytterligare en kommunal lekplats.
KS2020/228	Medborgarförslag om utegym på Erikstorp Sara Winberg	2020-11-12	Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2021-11-15, § 220: Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget, men uppmuntrar förslagsställaren att driva frågan vidare i samarbete med föreningslivet. Samhällsbyggnadsnämnden översänder förslaget som idé till utbildningsförvaltningens pågående utredning om fritidsprogram. Att bygga ett utomhusgym innebär kostnader både i anläggningsskedet och för fortsatt drift och skötsel. Materialkostnaden för ett mindre utomhusgym kan uppskattas till mellan 150.000 och 300.000 kronor, till vilket kommer kostnader för markarbeten och montering. Eftersom det saknas personella resurser i förvaltningen att genomföra ett sådant arbete i egen regi skulle det behövas extern hjälp vilket ytterligare ökar kostnaden. Den årliga driftskostnaden är svår att uppskatta men det handlar i vart fall om åtminstone 20.000 kronor. Samhällsbyggnadsnämnden har inga medel i budget för vare sig anläggning eller drift av ett utomhusgym. I det fall det lokala föreningslivet skulle driva frågan finns möjligheter att ansöka om föreningsstöd från kommunen, och att söka bidrag och sponsring från näringsliv och andra föreningar. Bollebygds kommun har fått ett antal medborgarförslag på samma tema under de senaste åren. Samhällsbyggnadsförvaltningen håller med förslagsställarna om att ett, eller flera, utomhusgym

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2021

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			skulle vara ett trevligt inslag i kommunen och ser den positiva effekt på folkhälsan som det skulle kunna innebära. Det finns emellertid inga medel avsatta i nämndens budget för den här typen av projekt. Förvaltningen ser däremot möjligheter för det lokala föreningslivet att driva frågan vidare, och då kunna ansöka om både anläggningsbidrag och driftbidrag hos kommunen, liksom andra typer av stöd, bidrag och sponsring för projektet.
KS2021/132	Medborgarförslag om utegym i Bollebygd Jesper Tomasini		Kommunstyrelsens beslut 2021-12-16, § 223: Kommunstyrelsen beslutar att medborgarförslaget är besvarat. Att bygga ett utomhusgym innebär kostnader både i anläggningsskedet och för fortsatt drift och skötsel. Materialkostnaden för ett mindre utomhusgym kan uppskattas till mellan 150 tkr och 300 tkr beroende på storlek på utegymmet. Till detta kommer också kostnader för markarbeten och montering. Eftersom det saknas personella resurser i samhällsbyggnadsförvaltningen att genomföra ett sådant arbete i egen regi skulle det behövas extern hjälp vilket ytterligare ökar kostnaden. Den årliga driftskostnaden är svår att uppskatta men det handlar om åtminstone 20 tkr. I kommunstyrelseförvaltningens handläggning av ärendet har samhällsbyggnadsförvaltningen tillfrågats kring framförallt kostnadsfrågan. Samhällsbyggnadsnämnden har inga medel i budget för vare sig anläggning eller drift av ett utomhusgym. I det fall det lokala föreningslivet skulle driva frågan finns möjligheter att ansöka om föreningsstöd från kommunen, och att söka bidrag och sponsring från näringsliv och andra föreningar.
KS2021/165	Medborgarförslag om upprustning av gångvägar Maria Brandt		Kommunstyrelsens beslut 2021-12-16, § 225: Kommunstyrelsen beslutar att medborgarförslaget är besvarat. I handläggningen av ärendet har samhällsbyggnadsförvaltningens synpunkter inhämtats. Förvaltningen delar förslagsställarens uppfattning att gångväg mellan Villavägen och Ekdalen är i behov av att rustas upp. Projektet är påbörjat 2021, och består av anläggande av ny trappa, uppdatering av vatten- och avlopp samt iordningställande i form av asfaltering av gångvägen. Förvaltningens prognos är att arbetet fysiskt påbörjas under våren 2022 och står klart till sommaren 2022. Stig från Odens väg till Villavägen bör utredas vidare för att se över de ekonomiska förutsättningarna, behov och möjlighet till genomförande.

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2021

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

KS2021/226	Medborgarförslag om flaggning på minnesdag av folkmordet på assyrier Gunnar Riegertz	Kommunstyrelsens beslut 2021-12-16, § 220: Kommunstyrelsen beslutar att avslå medborgarförslaget. Förslaget lyder att Bollebygds kommun varje år den 24 april uppmärksammar minnesdagen av folkmordet på ca 400 000 assyrier, syrianer, kaldeer, pontiska greker och armenier. Bollebygds kommun borde detta datum hissa assyriska, armeniska, grekiska och syriska flaggor. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2021-11-11, § 172, antagit riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun. I riktlinjerna anges de tillfällen och datum, t ex allmänna flaggdagar, som flaggning ska ske på de officiella och kommunala flaggstängerna. Utöver de flaggtillfällen som anges i riktlinjerna ska det flaggas med stor restriktivitet. Då det i nyligen antagna riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun inte anges att flaggning ska ske för att uppmärksamma minnesdagen av folkmordet på assyrier m.fl. gör kommunstyrelseförvaltningen bedömningen att medborgarförslaget ska avslås.
KS2021/225	Medborgarförslag om flaggning på Förintelsens minnesdag Gunnar Riegertz	Kommunstyrelsens beslut 2021-12-16, § 221: Kommunstyrelsen beslutar att avslå medborgarförslaget. Förslaget lyder att Bollebygds kommun varje år uppmärksammar Förintelsens minnesdag den 27 januari och Kristallnatten, natten mellan den 9 och 10 november. Något av dessa datum borde Bollebygds kommun hissa Israels flagga för att hedra judarna och offren av nazisternas gärningar. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2021-11-11, § 172, antagit riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun. I riktlinjerna anges de tillfällen och datum, t ex allmänna flaggdagar, som flaggning ska ske på de officiella och kommunala flaggstängerna. Utöver de flaggtillfällen som anges i riktlinjerna ska det flaggas med stor restriktivitet. Då det i nyligen antagna riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun inte anges att flaggning ska ske för att uppmärksamma vare sig Förintelsens minnesdag eller Kristallnatten gör kommunstyrelseförvaltningen bedömningen att medborgarförslaget ska avslås.
KS2021/224	Medborgarförslag om flaggning på samernas nationaldag Gunnar Riegertz	Kommunstyrelsens beslut 2021-12-16, § 222: Kommunstyrelsen beslutar att medborgarförslaget är besvarat. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2021-11-11, § 172, beslutat om riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun, och i handläggningen av ärendet, inklusive en återremiss, har förslag om flaggning på de av Sveriges riksdag erkända nationella minoriteters nationaldagar inarbetats i riktlinjerna. Däri inkluderas flaggning på samernas nationaldag, 6 februari.

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2021

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

KS2021/119	Medborgarförslag om att Bollebygds kommun uppför ett utegym centralt i Bollebygd Håkan Alfredsson	Kommunstyrelsens beslut 2021-12-16, § 225: Kommunstyrelsen beslutar att medborgarförslaget är besvarat. Att bygga ett utomhusgym innebär kostnader både i anläggningsskedet och för fortsatt drift och skötsel. Materialkostnaden för ett mindre utomhusgym kan uppskattas till mellan 150 tkr och 300 tkr beroende på storlek på utegymmet. Till detta kommer också kostnader för markarbeten och montering. Eftersom det saknas personella resurser i samhällsbyggnadsförvaltningen att genomföra ett sådant arbete i egen regi skulle det behövas extern hjälp vilket ytterligare ökar kostnaden. Den årliga driftskostnaden är svår att uppskatta men det handlar om åtminstone 20 tkr. I kommunstyrelseförvaltningens handläggning av ärendet har samhällsbyggnadsförvaltningen tillfrågats kring framförallt kostnadsfrågan. Samhällsbyggnadsnämnden har inga medel i budget för vare sig anläggning eller drift av ett utomhusgym. I det fall det lokala föreningslivet skulle driva frågan finns möjligheter att ansöka om föreningsstöd från kommunen, och att söka bidrag och sponsring från näringsliv och andra föreningar.
KS2020/252	Medborgarförslag om upprustning av lekplatsen i Olsfors Anneli Arneros	Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2021-12-13, § 245: Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att medborgarförslaget är besvarat. Babygungan har kontrollerats särskilt och bedöms vara funktionell. Lekredskapen kommer bytas ut successivt allt eftersom de blir uttjänta. Förslagsställaren önskar att lekplatsen rustas upp och skickar med ett antal förslag på lekredskap som lekplatsen skulle kunna kompletteras med. Lekplatsen i Olsfors kallas Skogsparken och stod färdig 2006. Lekplatsen är integrerad i naturen och lekredskapen är valda för att smälta in i skogsmiljön. Det finns en stor klätterställning byggd av stockar, en gungställning och en längre rutschkana, samt sandlåda. Samhällsbyggnadsförvaltningen utför löpande kontroller och underhåll av lekplatsen. Förvaltningens egen personal kontrollerar lekplatserna månatligen och extern besiktningsman gör en omfattande kontroll varje år. Med anledning av ett klagomål på just babygungan har förvaltningen under våren 2021 gjort särskild kontroll av gungan både med egen personal och med hjälp av den externa besiktningsmannen. Förvaltningen har också haft kontakt med företaget som tillverkar gungan. Gungan ifråga är godkänd enligt säkerhetskraven för publika lekredskap, EN1176. Park- och avfallsenheten har i sin underhållsplan medel för att rusta upp eller byta ut lekredskap som gått sönder eller på annat sätt utgör en risk. Det finns däremot inga medel avsatta för att köpa in ytterligare lekredskap.

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2021

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			Inköp av ny babygunga skulle kosta 5-10 000 kr inkl moms, plus arbete för montering. En mer omfattande upprustning bedöms kosta från 100 tkr. Fler lekredskap påverkar även driften av lekplatserna och innebär behov av ökade budgetanslag. Bedömningen från både samhällsbyggnadsförvaltningen och extern besiktningsman är att det vid normal användning inte bör finnas någon risk att babygungan på lekplatsen tippas över och orsakar fall. Gungan är avsedd för mindre barn, upp till cirka ett års ålder. Om den till exempel används av större barn blir tyngdpunkten annorlunda, och gungan kan, precis som andra gungor, innebära en risk för fall. Tillverkaren av gungan har inte fått några andra klagomål på gungor av denna modell. Förvaltningen bedömer att det inte är skäligt att byta ut babygungan innan den är uttjänt, men ser inga hinder för att välja en annan modell när det är dags att byta ut gungan. Förvaltningen förstår att lekplatserna är viktiga för kommunens medborgare och ser att det finns ett stort engagemang. Det kommer in många medborgarförslag som rör upprustning och nybyggnation av lekplatser. Kommunen har genom ett inriktningsbeslut 2005 fastställt att det ska finnas fyra kommunala lekplatser och mellan 2006-2017 har dessa fyra lekplatser färdigställts. Om inriktningsbeslutet skulle ändras är förvaltningens bedömning att frågan om antal lekplatser, deras lokalisering, storlek och utformning samt budget för anläggande och drift kräver en större genomlysning i form av mer detaljerade utredningar och beslutsunderlag. Även frågan om upprustning av de olika lekplatserna behöver hanteras i ett större sammanhang, baserat på behov, ålder och slitage på respektive lekplats. Detta skulle till exempel kunna hanteras i ett lekplatsprogram med underhållsplan.
KS2020/232	Medborgarförslag om utemiljön i Skattegårdsparken Berit Slettemo-Carlsson och Rosey Rinde		Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2021-12-13, § 246: Samhällsbyggnadsnämnden avslår medborgarförslaget. Skattegårdsparken är en park med lekplats, planteringar och flera olika sittplatser. Parken färdigställdes under slutet av 2017 och inför anläggandet arbetade kommunen med att inhämta synpunkter från allmänheten på parkens utformning. Temat för Skattegårdsparken är "sinnenas park" och den är tänkt att fungera för såväl ung som gammal. Det finns inte utrymme i budgeten för nyinvesteringar i Skattegårdsparken. Kostnaden för byggnation av nya sittplatser och pergola uppskattas till minst 150 tkr. Samhällsbyggnadsförvaltningen förstår förslagsställarnas intentioner och håller med om att det är positivt att tillskapa olika typer av mötesplatser utomhus, även om det i dagsläget inte längre är samma restriktioner kring att träffas

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2021**KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN**

			fysiskt som när förslaget lämnades. Förvaltningen anser dock att det inte är försvarbart att så snart efter parkens färdigställande göra större ombyggnationer och nyinvesteringar i parken. Förvaltningen noterar vidare att samhällsbyggnadsnämnden vid sammanträde 2021-11-15 beslutat att uppdra åt förvaltningen att utreda möjligheten att anlägga ett utegym i Skattegårdsparken. Förvaltningen bedömer att det inte är möjligt att tillgodose båda dessa önskemål om förändringar inom parken.
--	--	--	--

FÖRTECKNING OBESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

Diarienummer	Rubrik och förslagsställare	Anmält på kf	Berednings- och beslutsinstans	Anmärkning/övrig info
KS2019/295 1	Medborgarförslag om utegym i Skattegårdsparken Thomas Perlov	2020-02-06	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2020/121 2	Medborgarförslag om förbättringar vid Råssa återvinningscentral Johan Bergman	2020-09-17	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2020/268 3	Medborgarförslag om förbättring av belysning på lekplatsen i Erikstorp Magnus Fagerberg	2020-12-09	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2020/257 4	Medborgarförslag om tennisbana i Bollebygd Lavin Thelin	2020-12-09	Kommunstyrelsen	
KS2021/34 5	Medborgarförslag om padelbana i Erikstorp Emelie Hagman	2021-02-11	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2021/118 6	Medborgarförslag om belysning vid återvinningsstationer Bengt Forsling	2021-04-29	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2021/120 7	Medborgarförslag gällande gammal tennisplan i Erikstorp Henrik Arnquist	2021-04-29	Kommunstyrelsen	

FÖRTECKNING OBESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

KS2021/131 8	Medborgarförslag om multisportanläggning Jesper Tomasini	2021-04-29	Kommunstyrelsen	
KS2021/166 9	Medborgarförslag om lekplats i Bollebygd Sara Pihel	2021-06-09	Kommunstyrelsen	Ksau och ks jan 2022.
KS2021/171 10	Medborgarförslag om övergångsställe över Erikstorpsvägen Ann-Sofie Daltegen	2021-06-09	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2021/177 11	Medborgarförslag om hälsa i Bollebygds kommun Fredrik Samuelson och Jenny Ström Hansson	2021-06-09	Kommunstyrelsen	Ska tillbaka till KF för beslut. Kommer till KF 2022-02-10.
KS2021/195 12	Medborgarförslag om permanenta vägbulor på Erikstorpsvägen Zabina Järpfjord	2021-09-16	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2021/196 13	Medborgarförslag om skyltar kring lägre hastighet Erikstorpsvägen-Rans Floges väg Zabina Järpfjord	2021-09-16	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2021/197 14	Medborgarförslag om sänkt hastighet på Erikstorpsvägen-Rans Floges väg Zabina Järpfjord	2021-09-16	Samhällsbyggnadsnämnden	

FÖRTECKNING OBESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

KS2021/198 15	Medborgarförslag om övergångsställe på Erikstorpsvägen-Rans Floges väg Zabina Järpfjord	2021-09-16	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2021/219 16	Medborgarförslag om koloniområde i Bollebygd Gunnar Riegertz	2021-09-16	Kommunstyrelsen	
KS2021/233 17	Medborgarförslag om rastplats för hundar Ewa Fröjd	2021-10-14	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2021/261 18	Medborgarförslag om ny flaggstång vid kommun- huset Johan Bergman	2021-10-14	Kommunstyrelsen	
KS2021/262 19	Medborgarförslag om för hög hastighet på Elviras väg Sebastian Berntsson	2021-10-14	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2021/277 20	Medborgarförslag gällande utskick med e-mail och papperspost Erik Berglund	2021-11-11	Kommunstyrelsen	
KS2021/280 21	Medborgarförslag om inrättande av slöseriombuds- man Gunnar Riegertz	2021-12-08	Kommunstyrelsen	

26. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ersättare (M) i
utbildningsnämnden KS2019/12

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: Befrielse från uppdra, Utbildningsnämnden
Datum: den 10 januari 2022 11:37:08

Från: Tim Karlsson

Skickat: den 7 januari 2022 18:17

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Utbildningsnämnden

Hej Suzanna, på grund av personliga anledningar så skulle jag vilja avsäga min plats som ersättare i Utbildningsnämnden.

Mvh Tim Karlsson (M)

27. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ledamot (SD) i
socialnämnden KS2019/13

Från: [Lisette Vermeulen](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: Enledigande
Datum: den 2 februari 2022 18:03:46

Hej

Jag vill bli entledigad som ledamot i Socialnämnden.

Med vänlig hälsning
Lisette Vermeulen

SD Bollebygd

28. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ersättare (SD) i
utbildningsnämnden KS2019/12

Inför KF 10 Februari 2022

Begär Entledigande som ersättare utbildningsnämnden i Bollebygds kommun

Caroline Frodin Fatnassi SD

29. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ersättare (SD) i
kommunstyrelsen KS2018/222

Inför KF 10 Februari 2022

Begär Entledigande som ersättare i kommunstyrelsen Bollebygds kommun

Caroline Frodin Fatnassi SD